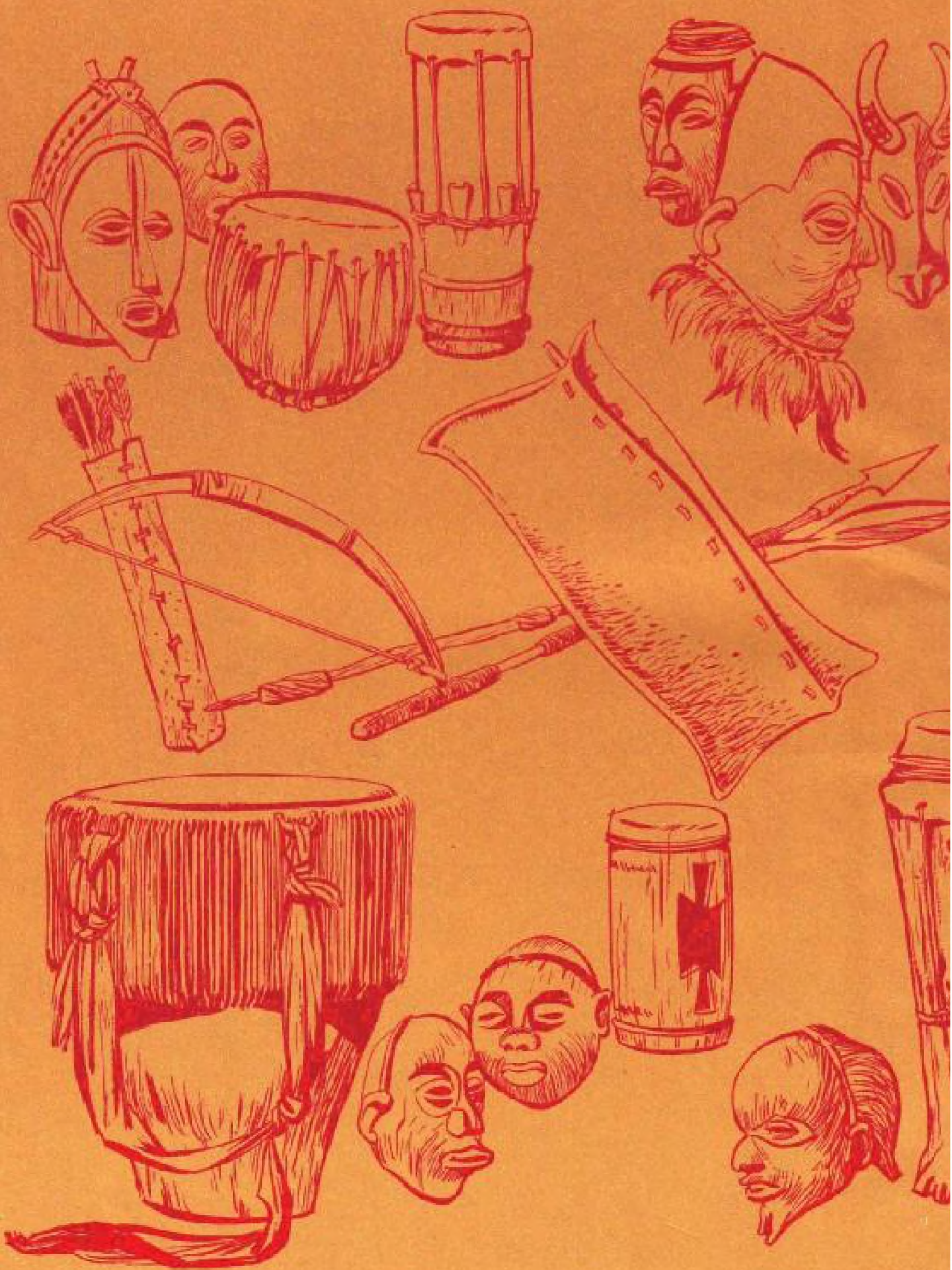

Tarzani blizanci

EDGAR RICE BURROUGHS

Naslov originala
TARZAN AND THE TARZAN TWINS

S engleskog prevela
JURAJ KRILČIĆ

Urednik
ĐURO ŠNAJDER

Oprema i ilustracije
JULIO RADILOVIĆ

EDGAR RICE BURROUGHS

TARZAN

I TARZANI BLIZANCI

EPOHA
ZAGREB, 1964

Kao i svi pristojni blizanci, tako su i blizanci Tarzani rođeni istoga dana, i premda nisu nalikovali jedan drugome kao »jaje jajetu«, ipak su bili još dovoljno slični da su se mogli smatrati blizancima.

Ali, upravo u tome oni su i prvi prekršili pravila koja su poštovali svi blizanci više milijuna godina, jer je Dick imao onu najtamniju nijansu kovrčave crne kose, a Docova je kosa bila svijetložuta poput kandiranog šećera. Nosovi su im bili slični, a slične su bile i njihove plave oči; i brade i usta bili su im slični. Možda su Docove oči više svjetlucale a usta se više smješkala nego u Dicka, ali se kod Dicka više svjetlucala i smješkala njegova duša, a po duši su dječaci bili zaista veoma slični.

Oni su, međutim, u jednom pogledu potpuno prekršili pravilo koje je od postanka svijeta vrijedilo za blizance,- jer je Dick rođen u Engleskoj, a Doc u Americi; ta činjenica već na početku priče sve objašnjava i nedvosmisleno dokazuje da oni uopće nisu bili blizanci.

Zašto su onda bili toliko nalik jedan na drugoga i zašto su ih svi zvali Tarzani blizanci? Čovjek bi gotovo počeo tu zagonetku odgonetavati, ali teškoća je u tome što

nitko ne bi pogodio ispravno rješenje, iako je odgovor veoma jednostavan: Dickova i Docova majka bijahu sestre, i to blizankinje, i one su bile toliko nalik jedna na drugu, da su izgledale sličnije jedna drugoj nego »jaje jajetu«, a kako su oba dječaka bila slična svojim majkama, razultat je bio da su i oni nalikovali jedan drugome.

Njihove su majke bile Amerikanke. Jedna se udala za Amerikanca i ostala kod kuće — to je bila Docova majka, a druga se udala za Engleza i otplovila s njim preko oceana da bi živjela na drugom kontinentu, u drugoj hemisferi — to je bila Dickova majka.

Kad su dječaci dorasli za školu, roditelji su im došli na izvrsnu misao da dječaci završe polovicu školovanja u Americi a polovicu u Engleskoj.

Ova će priča pokazati kako se i najbolji planovi ponekad izjalove. Roditelji naime nisu planirali da bi dječaci mogli dio svog školovanja obaviti u Africi, a sudbina je odredila da oni baš u džunglama Crnog kontinenta nauče više no što je ikada bilo napisano u bilo kojoj školskoj knjizi.

Kad su navršili četrnaest godina, Dick i Doc su došli u izvrsnu englesku školu u kojoj je bilo mnogo budućih vojvoda, grofova, nadbiskupa i gradonačelnika, koji su Dicka i Doca, vidjevši kako su nalik jedan na drugoga, prozvali »blizancima«. Kasnije, kad su doznali da je Dickov otac daljnji rođak lorda Greystokea, koji je bio čuven po čitavom svijetu kao Tarzan-majmun, učenici počeše Dicka i Doca nazivati »Tarzani blizanci«.

Eto, tako je nastao taj njihov nadimak.

Kao što znamo, riječ »tar« znači u jeziku čovjekolikih majmuna »bijel«, a »go« znači »crn«, pa je stoga Doc sa svojom svijetlom kosom bio poznat pod imenom Tarzan-

tar; a Dicka, čija je kosa bila crna, prozvali su Tarzan-go.

Sve je bilo u redu dok su ih nazivali Tarzan-tar i Tarzan-go, ali jednoga dana počeli su im se ostali dječaci rugati, jer se Dick i Doc nisu mogli ništa bolje penjati po drveću nego većina drugih; i premda su bili dobri atletičari, nisu se u tome posebno isticali.

Dick i Doc su odmah odlučili da postanu dostojni svog novog imena, jer nisu naročito uživali u tome da im se dječaci podsmjehuju i rugaju, kao što u tome ne bi uživao nijedan normalan i zdrav dječak.

Teško je reći što sve ne može postići dječak kad čvrsto odluči da nešto postigne, i zato nije prošlo mnogo vremena a Dick i Doc stali su se isticati u gotovo svim atletskim disciplinama. Kad se pak trebalo penjati na drveće, onda ni sam Tarzan ne bi imao razloga da ih se stidi. Doduše, njihov je uspjeh u školi tih mjeseci dok su se bavili atletikom bio nešto slabiji, ali su zato ojačali njihovi mišići, pa su Dick i Doc — kako su se približavali praznici — postali čvrsti kao kremen i spretni kao prsti u klavirista.

U to vrijeme, jednoga dana, Dick je dobio od svoje majke pismo koje im je donijelo veliko iznenađenje: Tarzan-majmun pozvao je dječake da provedu dva mjeseca na njegovu imanju u Africi. Dječaci su bili toliko uzbuđeni da su o tome pripovijedali do tri sata ujutro i sutradan naravno nisu u školi znali ništa ni na jednom satu.

Ali kasnije iskrsnuše prve neprilike. Dickov otac, koji je bio oficir, nije mogao dobiti dopust, a Dickova majka nije htjela putovati bez njega. Zbog toga zaredaše između Engleske i Amerike te između Engleske i Afrike mnogobrojna pisma i telegrami. Žarke molbe dječaka upućene

njihovim roditeljima napokon su urodile plodom: dječaci će putovati sami, a Tarzan-majmun će ih — kako je obećao — dočekati na posljednjoj željezničkoj stanici s pedeset svojih ratnika iz plemena Vaziri i tako osigurati dječacima putovanje kroz divlju Afriku do dalekog doma čovjeka-majmuna.

Time smo stigli na početak naše priče.

na putu za afriku

Vlak je lagano vijugao kroz planine čiji su divlji obronci bili obrasli zelenilom, a tu i tamo vidio se po koji okrugli zeleni travnjak, načičkan drvećem. Uzbuđeni dječaci su kroz prozor vagona budna oka pažljivo promatrali. Odlučili su da ne propuste ništa što bi se moglo vidjeti, a znali su da bi i ovdje moglo biti mnogo toga što vrijedi vidjeti.

– Htio bih znati gdje su sve te životinje — reče Dick umorno. — Ni vražje nisam vidio otkako smo krenuli na put.

– Afrika je tačno onakva kakvi su i svi oni putujući cirkusi — odgovori Doc. — Oglašavaju da imaju najveću zbirku divljih životinja u kavezima, a kad dođeš tamo, sve što imaju to je jedan stari šugavi lav i nekoliko tromih i prljavih slonova.

– Ah! Zar ti ne bi htio vidjeti pravog lava, ili slona, ili tako nešto? — uzdahne Dick.

– Gle! Gle! — usklikne najednom Doc. — Tamo! Tamo! Vidiš li ih?

I doista, u daljini, hitro i otmjeno, jurilo je preko travnjaka malo stado gazela.

Dok je vlak lagano vijugao kroz planinu Dick i Doc su budna oka i s velikim uzbuđenjem promatrali kroz prozor vagona divlje obronke obrasle zelenilom u želji da ništa ne propuste. Svaki čas očekivali su da se pojave kakve životinje.

Dražesne male životinje poskakivale su s vremena na vrijeme visoko u zrak. Kad je stada nestalo, dječaci su opet zauzeli stav napetog iščekivanja.

– Bilo bi mi draže da su to bili lavovi — reče Dick.

Vlak je napuštao otvoreni krajolik i ulazio u veliku, tananu, mračnu i tajanstvenu šumu. Golema drveća obrasla biljkama penjačicama dizala su se iz divljeg gustiša s obje strana puta skrivajući ljudskom oku mnogo toga što se nalazilo iza tog neprobojnog, zelenog zida ukrašenog cvijećem, zida koji je još više povećavao tajanstvenost svega onoga što bi naša mašta mogla izmisliti o životu kojim divljina tiho živi iza tog zida.

Iza tog zida nije bilo nikakvog znaka života. Šuma je izgledala kao mrtva stvar. Kako su prolazili sati, njezina je monotonija poput kakvog teškog tereta pritiskivala dječake.

– Slušaj! — odjednom će Doc. — Umara me gledati to drveće. Vježbat ću radije koji od svojih čarobnjačkih trikova. Gledaj ovaj, Dick!

I on izvadi iz džepa srebrni novčić od jednog šilinga i stavi ga na otvoreni dlan.

– Dame i gospodo! — stane deklamirati. — Tu imamo obični srebrni šiling koji vrijedi dvanaest penija. Dođite i pogledajte ga, opipajte ga i zagrizite! Uvjerite se da je pravi pravcati. Uvjerite se da nemam nikakva sa-učesnika. Sad, moje dame i gospodo, pazite dobro!

Tada stavi drugi dlan na novčić i sakrije ga, stisne prste jedne među druge, puhne na šake i onda ih digne iznad glave.

– Abrakadabra! Hokus-pokus! Presto! Promijeni kola i nestani! Sad' ga vidiš, sad' ga ne vidiš! — Onda otvori šake i ispruži dlanove. Novčića je nestalo.

– Bravo! — poviče Dick pliješćući rukama kako je to činio već stotinu puta. Dick je, naime, uvijek bio publika.

Doc se duboko nakloni, ispruži se i izvadi novčić iz Dickova uha, ili se to barem tako činilo. Zatim u stisnutu šaku između palca i kažiprsta, ugura vršak olovke, pa ju je gurao tako dugo dok olovka nije nestala u šaci.

– Abrakadabra! — Hokus-pokus! Presto! Promijeni kola i nestani! Sad' ga vidiš, sad' ga ne vidiš!

Doc otvori šaku i olovke je nestalo.

– Bravo! -— poviče Dick plješćući rukama, i obojica prasnuše u smijeh.

Čitav sat izvodio je Doc rukom različite trikove što ih je bio naučio, a Dick se trudio da bude oduševljeni gledalac; to je bilo bolje nego gledati kroz prozor onaj beskonačni niz nijemog drveća.

Najednom i bez ikakva upozorenja ta je monotonija bila prekinuta. Nešto se dogodilo. Dogodilo se nešto neobično. Zacviljele su kočnice. Vagon u kojem su se Dick i Doc nalazili kao da je skočio uvis; zateturao je, zanjihao se i tresnuo, dječaci padoše na pod, a onda, kad su već bili gotovo sigurni da će se prevrnuti, vagon naglo stane, kao da je udario u jedno od onih velikih, nijemih stabala.

Dječaci se nekako pridigoše na noge te pogledaše kroz prozor. Zatim brže-bolje izađu iz vagona, i kad stadoše na čvrsto tlo, opaziše kako uzbuđeni putnici izlaze iz vlaka, nervozno postavljaju kojekakva pitanja i preprečuju jedan drugome put.

Ubrzo su Dick i Doc vidjeli da je vlak naišao na neispravnu prugu i iskočio iz tračnica i da će proći više sati dok budu mogli nastaviti put.

Neko su vrijeme stajali pored vlaka s ostalim putnicima i mirno gledali vagone koji su iskočili iz tračnica, ali

im ta zabava ubrzo dosadi, i oni obrate pažnju na džunglu. Sasvim je drugačije bilo stajati mirno na tlu i odavle je promatrati, nego je gledati kroz prozor jurećeg vlaka.

Najednom je postala zanimljivija i tajanstvenija.

– Zanimalo bi me kako izgleda iznutra — primijeti Dick.

– Izgleda sablasno — reče Doc.

– Baš bih rado zašao u nju i malo je pogledao — odvrati Dick.

– I ja — reče Doc.

– Tu nema nikakve opasnosti. Otkako smo se iskrcali na afričko tlo, nismo vidjeli ni truna opasnosti.

– Ali nećemo ići daleko.

– Hajd'mo,— reče Dick;

– Hej, vi tamo! — javi se nekakav muški glas. — Kamo ste se, momci, uputili?

Oni se okrenu i opaze čuvara vlaka koji je slučajno tuda prolazio.

– Nikamo — reče Doc.

– Ni u kom slučaju ne idite u džunglu — nastavi čovjek i krene prema prvom vagonu. — Začas ćete se izgubiti.

– Izgubiti! — ponovi podrugljivo Dick. — On vjerojatno misli da smo mi nekakve budale.

Sada, pošto im je čuvar rekao da ne smiju ići u džunglu, oni su to željeli jače nego prije, ali kako je na toj strani vlaka bilo mnogo ljudi, bili su gotovo sigurni da će ih netko zaustaviti pokušaju li ući u džunglu naočigled putnika i željezničara.

I zato oni polako odšeću do stražnjeg dijela vlaka i prijeđu na drugu stranu. Tu nije bilo nikoga.

Ravno pred sobom opaze nekakav otvor u gustom raslinju, koje je inače posvuda zatvaralo put u tajanstveni predio što je ležao s onu stranu jednoličnog zida golemih stabala. Dick brzo baci pogled uzduž vlaka. Nigdje ni žive duše.

– Dođi! — reče Dick. — Zavirimo malo unutra.

Otvor je bio udaljen svega jedan korak. Kad su zašli u nj, primijete da je to neka staza, koja je već nakon nekoliko koraka neglo skrenula udesno. Dječaci stanu i obazru se. Željeznička pruga, vlak, putnici, sve je potpuno iščezlo ispred njihovih očiju, kao da su se udaljili milje i milje, a u stvari su još bili tako blizu da su mogli čuti šum ljudskih glasova.

Malo dalje uska je staza skrenula ulijevo, i dječaci pođu naprijed, samo da još pogledaju iza te okuke. Ali iza te okuke bila je opet druga staza. Staza je, naime, bila veoma vijugava, vodila je skrećući i zavijajući između stabala visokog drveća. Bilo je tu mirno, tamno i mračno.

– Možda bi bilo bolje da ne idemo predaleko — pripomene Doc.

– Ah, hajd'mo još malo dalje — navaljivao je Dick. — Uvijek se možemo okrenuti, i staza će nas sama dovesti do vlaka. Možda ćemo doći do kakvog urođeničkog sela. Reci, ne bi li to bilo prekrasno?

– A zamisli da nabašemo na kakve ljudoždere?

– Glupost! Ljudoždera uopće više nema. Bojiš se?

– Tko? Ja? Jasno je da se ne bojim — na to će Doc hrabro.

– Onda u redu, hajd'mo naprijed!

I Dick nastavi put malom stazom koja je vodila u unutrašnjost ogromne neprijateljske džungle.

Tačno iznad njih proletjela je neka ptica sjajna perja, i to ih je malo prenulo; tako je, naime, tiho i pusto izgledalo u šumi. Malo kasnije staza ih je dovela na širok, dobro utrti puteljak.

– Ah! — usklikne Doc — to je već nešto. Da znaš, ja sam već jedva disao na onoj uskoj stazi.

– Pst! Gledaj! — šapne Dick i pokaže prstom.

Doc pogleda i opazi malog majmuna kako ih ozbiljno promatra iz krošnje obližnjeg stabla. Majmun počne nešto brbljati, a uskoro mu se pridruži drugi, pa zatim i treći. Kako su dječaci dolazili bliže, majmuni su pred njima bježali neprestano brbljajući i vičući. Bila su to zgodna mala stvorenja, i Dick i Doc su nastojali da im priđu bliže, ali su se majmuni neprestano sve više udaljavali. Bježali su prebacujući se s drveta na drvo, skačući iznad njih s grane na granu, i pri tom su bijesno čavrljali.

– Da je sada tu moj bratić, Tarzan-majmun, on bi tačno znao što govore — reče Dick.

– Nagovorimo ga da nas nauči njihov jezik — predloži Doc. — Ne bi li bilo prekrasno kad bismo mogli kao on razgovarati sa životinjama? Ah! Da nam dopuste da im priđemo malo bliže.

Dječaci, su išli sve dalje i dalje, potpuno zaokupljeni vragolijama malih majmuna. Zaboravili su na vrijeme i mjesto, na vlak i na putnike, zaboravili su na cijeli svijet, jer su doživjeli nešto prekrasno: gledali su stotine pravih, živih majmuna kako žive svojim prirodnim životom u džungli upravo onako kako su živjeli i njihovi preci stoljećima i stoljećima.

Kako li im se tromi i nezanimljivi učiniše oni bijedni mali majmuni koje su gledali u zoološkim vrtovima.

Dick i Doc išli su sve dalje i dalje, zaokupljeni vragolijama malih majmuna. Zaboravili su na vrijeme, na vlak i putnike, na cijeli svijet...

Dječaci su prošli pored više malih staza koje su ulazile u ovaj veći puteljak, ali su im pažnju potpuno zaokupile vragolije njihovih novih prijatelja, pa to nisu ni opazili, a nisu primijetili za sobom ni odvojak široke utrte staze što je vodio, ulijevo, jer su upravo gledali neke majmune na drveću s desne strane.

Možda i nisu bili daleko od vlaka. U početku nisu na to ni mislili, jer su njihov duh zaokupile mnogo zanimljivije stvari no što je bio vlak. Kako su išli dalje širokom, i vijugavom lovačkom stazom smijući se majmunskim vragolijama i pokušavajući da se s njima sprijatelje, Dicku se najednom učini kao da mu je tihim i slabim glasom netko nešto šapnuo u uho. Bila je to savjest, koja uvijek djeci kvari igru, i ona mu je sada govorila: »Bilo bi bolje da krenete natrag! Bilo bi bolje da krenete natrag!« Dick je pogledao na svoj sat.

– Uh! — poviče odjednom — pogledaj koliko je sati! Bilo bi bolje da krenemo natrag.

Tada Doc pogleda na svoj sat. — Zaboga! — uzvikne, — Ta moramo krenuti natrag. Već je vrijeme ručku. Što misliš, koliko smo daleko otišli?

– Oh, ne baš toliko daleko — odgovori Dick, ali glasom koji nije bio naročito uvjerljiv.

– Pazi, okladio bih se da bi ovdje noću bilo prekrasno — usklikne Doc.

Upravo tog momenta začuo se iz unutrašnjosti džungle glas i poremetio tišinu šume — strašan glas koji je počeo bučnim hroptanjem i koji je postajao sve jači, dok se nije pretvorio u strašno rikanje od kojeg se treslo tlo.

– Istog trena nestalo je, kao kakvom čarolijom, malih majmuna, a na tamnu i sumornu šumu spustila se tišina koja je bila užasnija od strašnog rikanja.

Dječaci se instinktivno priljube jedan uz drugog gledajući prestrašeno u pravcu odakle je dolazila ta jeziva rika. Oni su bili hrabri momci, ali se i hrabri ljudi tresu od straha kad taj glas propara tišinu afričke noći. Pa koje onda čudo što su dječaci stali bježati u pravcu odakle su došli; samo što dalje od izvora te rike što para uši!

Bježeći tako, stigli su do onog odvojka na stazi pored kojeg su prije kratkog vremena tako bezbrižno prošli da ga nisu ni opazili. Tu se malo zbuniše i stadoše oklijevati, ali samo na trenutak. Bili su mladi i posjedovali su onu tipičnu mladenačku sigurnost, pa su tako, jureći opet dalje, pošli krivom stazom.

dva mlada tarzana

Numa je lovio po prastaroj džungli. Nije bio strahovito gladan jer je prošle noći dokraja požderao plijen što ga je uhvatio prije dva dana. No, ipak neće škoditi da nekoliko sati prokrstari džunglom i pronađe novi plijen, i to prije no što osjeti oštre bolove od gladi. Kad je veličanstveno prolazio dobro poznatom lovačkom stazom, nije se uopće trudio da prikrije svoju prisutnost, jer, napokon, nije li on kralj životinja? Tko će mu osporiti njegovu vrhovnu moć?

Koga treba da se boji?

Možda su upravo ove misli prolazile Numi kroz glavu kad mu zračna struja, što je navirala šumskom stazom nalik na tunel, donese miris od koga načas zastane. Bio je to miris koji u Numinu srcu uvijek izaziva mržnju — miris čovjeka! Možda je taj miris izazivao mržnju i zato što je ipak donosio sa sobom i malo straha, a strah je bio nešto sa čime se kralj životinja nije mogao pomiriti.

Ali bilo je u tom mirisu nečeg neobičnog, nečeg malo drugačijeg, što nije nikada dosad osjetio tragajući za mirisom Gomanganija. Taj se miris razlikovao od mirisa što ga je za sobom ostavljao Crnac isto toliko koliko se miris Crnca razlikovao od mirisa manganija, to jest velikih maj-

muna. Lav je bio uvjeren da taj miris, koji je dopro do njega, ne potječe ni od Gomanganija (crnog čovjeka) niti od manganija (velikog majmuna), ali u jedno je Numa bio siguran: taj je miris ipak potjecao od čovjeka. On je nastavio svoj put stazom, ali sada je išao opreznije i pazio je da svojim velikim i zdepastim šapama ne izazove nikakav šum. U početku je, u nastupu prvog bijesa, izazovno rikao, a sada je šutio.

Kad je-stigao do mjesta gdje su dječaci stali prije no što su krenuli natrag, zaustavi se i onjuši zrak nervozno mašući repom amo-tamo; onda stane trčati po njihovu tragu ispruživši glavu i naoštrivši sva svoja osjetila. Veliki mišići svijali su se poput gipkih valova ispod žutosmeđeg krzna kitnjast rep držao je malo iznad zemlje, crna mu se griva mreškala na nježnom povjetarcu; tako je izgledao lav Numa u potjeri za svojim plijenom.

Dick i Doc su jako voljeli trčati cross-country i sudjelovali su u mnogim trkama cross-countryja s papirićima, pa su se sada osjećali sretni što su ojačali svoje mišiće i svoja pluća vježbama na čistom zraku u prirodi, jer nisu bili ni umorni, ni zadihani, iako su već dosta dugo trčali. No, ipak su prestali trčati, jer je već obojicu počela mučiti jedna te ista sumnja. Doc je prvi izrekao tu sumnju glasno.

– Ja mislim da mi nismo bili otišli tako daleko — reče on. — Zar ti se ne čini da smo prošli malu stazu koja vodi do pruge a da je nismo ni zapazili?

– Ne znam — odgovori Dick — ali je, čini se, sigurno da smo već prevalili mnogo više puta vraćajući se nego kad smo ulazili u šumu. No, s druge strane, ti si rekao da bi bilo divno provesti ovdje noć — doda on.

– Pa, bilo bi — potvrdi Doc — ali ne bi baš bilo lijepo

da vlak ode i da nas zauvijek ostavi ovdje, a upravo to će nam se dogoditi ako se vrlo skoro ne dočepamo pruge. Pođimo još malo dalje, a onda, ako ne nađemo stazu, okrenut ćemo se i poći natrag i pokušati dragim odvojkom puta.

– Što misliš kakva je ono bila rika? — upita malo kasnije Dick, kad su hodali dalje i zabrinuto gledali gusti zid džungle ne bi li naišli na otvor za koji su se nadali da će ih dovesti do vlaka. Bilo je to prvi put da je jedan od njih spomenuo uzrok njihova straha, djelomice zbog toga jer su bili suviše zauzeti trčanjem a djelomice i zato što su se obojica stidjeli svog nepromišljenog odlaska u džunglu.

– Kao da se oglasio lav — reče Doc.

– I ja tako mislim — reče Dick.

– A zašto ne pričekaš da ga vidiš? — upita ga bratić. — Danas ujutro si u vlaku rekao da bi htio vidjeti pravog lava.

– Čini mi se da ga ni ti nisi čekao — odbrusi mu Dick. — Mislim da si se bojao. U svom životu nisam još vidio nekoga da tako trči.

– Morao sam, da mi ne utečeš — odvrati Doc. — Bilo kako bilo, ja nisam izgubio lava. A tko još želi vidjeti staroga lava?

– Mislim da ti, kukavico, ne želiš!

– Nisam kukavica — odgovori Doc. — Ne bojim se ja ni jednog starog lava. Kad ga sretneš, treba samo da mu pogledaš ravno u oči, i ...

– I što?

– I on podvije rep između nogu i zagrize ga.

– Kišobranom možeš izvrsno zastrašiti lava — reče mu Dick.

– Hej, pogledaj onu veliku stijenu! — uzvikne Doc i pokaže mu krševitu hridinu obraslu biljkama penjačicama, kod koje je završavala staza.

– Kad smo ulazili u džunglu, nismo prošli pored takve stijene.

– Nismo — složi se Dick — zaista nismo. To znači da smo sasvim sigurno na pogrešnom putu. Okrenimo se i pođimo natrag do drugog odvojka!

Oni se vrate istim putem. Staza je pred njima vodila kojih stotinjak metara ravno, i taman kad su stigli do kraja, pojavi se pred njima ogroman lav crne grive.

Dick i Doc stanu kao ukopani; to isto učini i lav, te ih stane promatrati. Dječacima se činilo da već dugo tako stoje, a stajali su možda samo nekoliko trenutaka. Tada lav otvori ralje, iz kojih mu se otme najstrašniji urlik što su ga dječaci ikada u životu čuli, a onda, još uvijek urlajući, krene prema njima.

– Brzo! Na drvo! — šapne Dick, i to tako plašljivo kao da lav prisluškuje.

Kad su dječaci skočili prema najbližem drvetu, Numa počne trčati za njima. U tom trenutku zapne Doc petom o nekakav korijen i padne na zemlju koliko je dug i širok. Lav je već bio veoma blizu, no Dick još stigne da se okrene, zgrabi Doca i pomogne mu da ustane. Trenutak kasnije, kad je lav — krenuvši u napad strahovitom brzinom ozbiljno ugrozio dječake, oni su se već hitro uspinjali na donje grane velikog stabla što se uzdizalo iznad staze. Bijesno urličući, Numa skoči uvis i ispruži svoje pandže da uhvati dječake i da ih povuče dolje. Malo je trebalo da ih dohvati, jer je jednom pandžom već bio dotakao petu Dickove cipele.

Kad su dječaci stigli do kraja staze pojavi se pred njima ogroman lav crne grive. Dick i Doc stanu kao ukopani, a zaustavi se i lav te ih promatra. Tada lav otvori ralje, snažno zaurla i tako urlajući krene prema dječacima...

Dick i Doc popeli su se na visinu do koje nije mogla doseći razjarena zvijer, i to takvom brzinom da je to i njima samima bilo nevjerojatno. A onda su sjeli na veliku granu koja je nadvisivala šumsku stazu.

Ispod njih stajao je lav i bijesno ih promatrao svojim okruglim žutozelenim, plamenim očima. Ljutito je režao pokazujući svoje žute očnjake, od kojih je dječake podilazila jeza po čitavom tijelu.

– Zašto mu nisi pogledao ravno u oči? — upita Dick Doca.

– Baš sam odlučio da to učinim, ali on nije htio mirno stati — odgovori Doc. — A zašto ti nisi ponio kišobran?

Numa, nervozan i razdražen, nije bio baš naročito veseo pri pomisli da je ostao bez večere, sada kad je otkrio dva mlada i nježna Tarmanganija, jer, ako je Numa u ičemu uživao, još i onda kad ga starost nije prisilila da se hrani samo ljudskim mesom, bilo je to mladunče ljudskog roda. Stoga nije gubio nadu dok ih je god mogao vidjeti.

Rijetko je kada Numa imao razloga da zavidi svom nećaku, panteri Šiti, ali u ovom slučaju sasvim mu je sigurno zavidio, jer da se mogao penjati onako spretno kao Šita, plijen bi uskoro bio njegov. Kako se nije mogao popeti na drvo, učinio je ono najbolje što je u toj situaciji znao: legao je i čekao da dječaci siđu.

Naravno, da je Numa imao čovječji mozak, znao bi da dječaci neće sići tako dugo dok on tu dolje leži i čeka na njih. Možda se nadao da će oni tamo gore zaspati i onda pasti s drveta. A možda je nakon nekog vremena ocijenio situaciju gotovo isto onako kako bi je ocijenio i čovjek, jer je nakon pola sata čekanja ustao i veličanstvenim se

korakom vratio stazom u pravcu odakle je bio došao.

Odmah iza prvog zavoja stane, okrene se i legne, ali tako da ga njegove žrtve nisu mogle vidjeti.

– Mislim da je otišao — šapne Dick. — Pričekajmo još nekoliko minuta, a onda ćemo sići i pogledati ne bismo li pronašli stazu. Ona mora biti tu negdje u blizini.

– Budemo li dugo čekali, smračit će se — reče Doc.

– Što misliš, bi li nas oni mogli čuti kad bismo vikali? — upita Dick.

– Kad bi nas čuli i došli ovamo, lako bi postali plijen ovog lava.

– Na to uopće nisam pomislio. Ne, ne smijemo vikati — reče Dick i počeše se po glavi razmišljajući.

– Mora postojati još neki put osim ovoga — nastavi on nakon nekoliko trenutaka. — Ne možemo vječno ostati ovdje, usprkos tome što ti misliš da bi bilo lijepo prespavati noć u džungli.

– Ako sada siđemo, upast ćemo ravno u ralje starom lavu, a nemamo kišobrana ni bilo što drugo — reče Doc smiješeći se.

– Sjetio sam se! — poviče Dick. — Sjetio sam se! Kako nam to nije prije palo na pamet!

– A što to?

– Zašto se ne bismo kretali po drveću kao Tarzan? Kad ga progoni lav, on ne silazi na zemlju, nego ide prebacujući se s drveta na drvo. Zašto ne bismo i mi pošli kroz drveće prema vlaku?

– Hej! — usklikne Doc — pa to je fantastična ideja. Kladim se da će se oni iznenaditi kad se mi — prebacujući se s drveta na drvo — vratimo i skočimo ravno pred njih na zemlju.

– Mislim da će izbuljiti oči od čuđenja kad im

budemo rekli da nas je progonio lav — doda Dick. — Hajdemo sada! Na kojoj strani je vlak?

– Na ovoj — reče Dick i krene u pravcu koji je sa stazom činio pravi kut.

Pažljivo je prelazio s grane na granu pazeći dobro gdje će se uprijeti nogom a gdje će se uhvatiti rukom.

– Ja to ne bih nazvao veranjem — reče Doc.

– Vrlo duhovito! — Da vidimo kako se ti vereš.

– Ti si Tarzanov bratić, ako ti to ne znaš, kako možeš očekivati da ću ja to znati?

– Dobro, dobro — objasni Dick — moram se malo uvježbati, zar ne? Možeš li očekivati od svog druga da nešto što radi prvi put obavi savršeno iako prije toga nije ni malo vježbao?

No, Doc je tog trena bio odviše zaokupljen brigom kako će dostići Dicka a da bi mogao smisliti prikladan odgovor.

Kretali su se s drveta na drvo, i što su dalje išli, to su postajali sigurniji u sebe, s time je rasla i brzina kojom su napredovali. Dick je slučajno krenuo u pravom smjeru. Vlak je bio tačno pred njima, doduše mnogo dalje no što su njih dvojica mogli pretpostaviti, ali nije bilo lako držati se pravca kroz drveće guste šume, gdje nema nikakve oznake na zemlji po kojoj bi se čovjek mogao ravnati i gdje se ne vidi sunce koje bi poslužilo kao spasonosni svjetionik. Zato nije nikakvo čudo što je Dick već kod prvih stotinu metara toliko promijenio smjer da su se dječaci kretali u pravcu koji je s prvobitnim pravcem zatvarao pravi kut, a kod idućih stotinu metara oni su se gotovo posve okrenuli natrag i »verali se« tačno u smjeru suprotnom od vlaka.

Nekoliko minuta kasnije prošli su iznad široke lovačke staze na kojoj su bili maločas, no lišće ispod njih bilo je tako gusto da je oni uopće nisu vidjeli, i oni su se hrabro prebacivali dalje tim opasnim putem, kadli se najednom tropska noć spusti na džunglu i zavije ih u svoje crno ruho.

Ispod njih režao je lav. Izvan tog mračnog prostora čuo se kobni urlik Šite. Nešto se micalo u lišću iznad njih. U džungli se probudio noćni život sa svim svojim zvukovima što su ih stvarale nevidljive životinje, sa svojom strašnom bukom i sa svojom nepodnošljivom tišinom.

novi dan

Novi dan rodio se upravo veličanstveno. Sjajno sunce spustilo je svoje zrake na lisnati baldahin zelenila koje je prekrivalo golemu šumu, ali duboko dolje sve je bilo tamno, tmurno i tiho. Crni ratnik glatke kože nečujno je išao po šumskoj stazi. Na leđima je nosio malen okrugao štit, luk i tobolac pun strelica. Na rukama je imao narukvice od željeza i bakra. Kroz probušenu nosnicu bio mu je provučen drveni kolut, dug otprilike 15 centimetara. Na uškama su mu visili teški ukrasi; oko vrata nosio je ogrlice, a oko nogu imao je više metalnih koluta i obruča. Kosa mu je bila premazana debelim slojem blata u koje je zataknuo mnogo šarenog perja. Zubi su mu bili izbrušeni u oštre šiljke. U jednoj ruci nosio je lagano lovačko koplje.

Bio je to Zopinga, Mugalla iz plemena Bagalla, koje je gospodarilo u Ugalli, turobnom šumskom predjelu što ga je pleme svojatalo za sebe.

Zopinga je u to rano jutro obilazio stupice što ih je dan prije bio postavio.

U račvama velikog prašumskog drveta probude se dječaci iz nemirna sna, prozebli i gladni. Čitavu noć pro-

veli su šćučureni jedan uz drugoga da se — koliko je to moguće — zagriju, ali im je bilo ipak veoma hladno. Malo su spavali. Tajanstveni noćni glasovi u džungli i svijest da negdje u blizini postoje bića — koja ne mogu vidjeti — razgonili su im san s očiju, dok napokon nisu, nasmrt umorni i iscrpeni, zapali u neko nesvjesno stanje koje bi se jedva moglo nazvati snom. Ali i iz tog stanja probudili su se od hladnoće i nelagodnosti ubrzo nakon svanuća.

– Kako mi je hladno! — reče Dick.

– To ti nije od mene — odvrati Doc.

– Mora da je noću prekrasno u džungli — reče Dick kiselo se osmjehnuvši.

– Pa, nije bilo tako loše — ustvrdi hrabro Doc.

– Tako loše kao što? — upita Dock.

– Kladio bih se da nikada ni jedan dječak nije proveo cijelu noć na drvetu, dok ispod njega po džungli vrebaju lavovi, pantere i tigrovi. Samo pričekaj da dođemo kući i da im to kažemo. Pazi, kladim se da će im biti žao što nisu bili s nama.

– U Africi nema tigrova — popravi ga Dick — a svatko tko želi provesti cijelu noć vani u džungli može dobiti moje mjesto. Želio bih biti kod kuće, u svom krevetu, eto, to bih želio.

– Cmizdravac!

– To nisam. Ja samo nešto osjećam, i to je sve. Ovdje je hladno i gladan sam.

– I ja sam gladan — priklopi Doc. — Naložimo vatru da se ogrijemo i skuhamo doručak.

– Kako ćeš naložiti vatru i što ćeš skuhati za doručak? Reći ćeš »Abrakadabra, hokus pokus preparatus, čiribi-čiribu«, i onda iz mog uha izvaditi plinski štednjak? A i kad bi mogao kuhati, što bi na njemu kuhao? Šunku s

Zopinga, crni ratnik glatke kože, nečujno je išao po šumskoj stazi. Obilazio je stupice što ih je dan prije bio postavio i lako se sve više približavao dječacima.

jajima i pogače? Od toga neće biti ništa, jer nemamo javorova soka o kojem uvijek pričaš, a kuharica je zaboravila marmeladu.

Misliš li da si duhovit? — odbrusi mu Doc. — Ali ja ću ti pokazati da ću naložiti vatru.

– Gdje su ti šibice?

– Nisu mi potrebne šibice.

– Kako ćeš naložiti vatru bez šibica?

– To je sasvim lako. Treba jednostavno trljati dva štapa jedan o drugi, i to je sve.

Dick se zainteresira.

– To je istina — reče on. — Siđimo dolje i zapalimo vatru. Slušaj, neće li to biti prekrasno kad nam bude opet toplo?

– Neću imati ništa protiv toga da me staviš na vatru — reče Doc — ali meni je tako hladno da mislim da neću ni gorjeti.

– Mogli bismo se rastopiti, no i to je bolje nego biti smrznut.

– Misliš li da se može sići — upita Doc. — Pretpostavljaš li da je stari lav otišao u svoju jazbinu?

– Stajat ćemo posve blizu stabla, a jedan će čitavo vrijeme stražariti — predloži Dick.

– U redu, hajdemo! Uh, pa ja sam se ukočio. Jao! Moje zglobove valjalo bi nauljiti.

Na vrhu drveta Dick otkine nekoliko grana, izabere dvije malo deblje i počne snažno trljati jednu o drugu, a Dick je držao stražu i prisluškivao, spreman da upozori na prvi znak opasnosti.

Doc je tr'o, tr'o, tr'o.

– Što je s tvojom vatrom? — upita Dick.

– Ne znan — reče Doc. — Sve knjige što sam ih čitao o divljim narodima i stanovnicima na pustim otocima govore o tome da oni prave vatru tarući dva komada drveta jedan o drugi.

– Možda ne tareš dovoljno jako — izrazi svoje mišljenje Dick.

– Tarem što jače mogu. Ne misliš valjda da je to lako? Ta idi, molim te. To je mučan posao.

On je nastavio da tare još nekoliko minuta. Na kraju je prekinuo na neko vrijeme i napokon je, sav iscrpen, prestao.

– Zašto si prestao? — upita ga Dick.

– Te trijeske neće da gore —- odgovori Doc mrzovoljno — iako sam tr'o tako jako da sam se ugrijao.

Pomirivši se s tim da nešto nije u redu s njihovim načinom loženja vatre, oni odluče da se ugriju gimnastikom. Znali su, naime, da će od dobrog i brzog trčanja krv početi da ubrzano struji u njihovim žilama, ali se postavilo pitanje u kojem smjeru da trče, kao i to gdje da nađu mjesta za trčanje. Posvuda oko njih tlo je bilo obraslo gustim raslinjem.

Tu se nije moglo trčati. Nisu imali ni pojma gdje je staza. Nije im preostalo ništa drugo nego drveće, i oni se opet popnu na donje grane. Ukočenih prstiju i zglobova, još jednom krenu u pravcu o kojem su mislili da ih vodi prema pruzi.

Kako su se kretali naprijed, tako su počeli osjećati da im se u tijelo vraća toplina i život. No, kad su zaboravili na hladnoću, počeli su jače osjećati glad, a žeđ im je samo povećavala nevolju. Slušali su glasove manjih stanovnika džunge, a od vremena na vrijeme uspjeli su na trenutak ugledati prekrasne ptice šarenog perja. Došao je jedan mali majmun i slijedio ih iznad njihovih glava; njegovo kriještanje dozvalo je i druge, i naskoro se našlo oko njih mnogo majmuna. Činilo se da se baš mnogo ne boje dječaka, a nisu ni bili neprijateljski raspoloženi. Bili su samo radoznali i neprestano su jeli; gledajući to, dječacima je bilo da gotovo polude od gladi.

Oni su pažljivo gledali što jedu majmuni, jer su znali da ono što jedu majmuni slobodno mogu jesti i oni. Ali,

Dick i Doc — kako su već bili veoma gladni — pažljivo su promatrali što jedu majmuni jer su znali da ono što jedu majmuni mogu i oni slobodno jesti. Ali kad su otkrili da se jelovnik majmuna sastoji gotovo isključivo od gusjenica, promijenili su mišljenje.

kad su otkrili da se jelovnik majmuna sastoji gotovo isključivo od gusjenica, promijenili su mišljenje. Nakon nekog vremena opazili su kako jedan majmun ubire plod s jednog drveta i jede ga s velikim užitkom; oni se odmah popnu u krošnju tog istog drveta i potraže te plodove. Nisu im baš jako prijali, ali je to bilo nešto za jelo; nestalo je gladi koja ih je tako strašno mučila, a sokom tih plodova utažili su i žeđ.

Kad su se najeli, nastavili su tražiti put do željezničke pruge i spoznali da im je lakše putovati kroz drveće, premda se još ni izdaleka nisu u tome usavršili. Hrana im je dala nove nade, i oni su bili gotovo sigurni da će uskoro doći do onih dviju čeličnih traka, što bi značilo spas, pa makar da je njihov vlak već i otišao, jer će doći drugi vlakovi koji će na znak dvojice bijelih dječaka sigurao stati. Oni ne bi osjećali tu sigurnost u sebe da su mogli i sanjati da zapravo putuju sve dublje i dublje u prašumu, tačno u suprotnom pravcu od željezničke pruge.

Dick, koji je bio naprijed, najednom usklikne; u njegovu glasu osjećalo se zadovoljstvo i olakšanje.

– Evo naše stare staze! — poviče on.

– Ah, kako je krasno stati opet svojim vlastitim nogama na zemlju — reče Doc kad su dječaci opet stupili na tvrdo tlo. — Dođi! Lupajmo nogama po njoj!

Brzim koracima pošli su lovačkom stazom koja je vodila uglavnom u istom smjeru kojim su se kretali i do tada, uvjereni da su sada na pravom putu. Docovo raspoloženje bilo je u skladu sa situacijom, i on veselo zazviždi.

Ravno pred njima Zopinga se naglo zaustavi. Načas je stao i pažljivo slušao, a onda se spusti na ruke i noge i stavi uho na zemlju; u tom je položaju ostao neko vrijeme

ne mičući se.

Kad je ustao, i dalje je napeto osluškivao upinjući sve svoje sposobnosti da protumači sebi zvukove koji su se približavali stazom. Upravo u času kad bi ga bili dječaci ugledali, divlji ratnik uđe u zeleni zid koji je omeđivao šumsku stazu. Lišće i granje se za njim opet sklopi u neprozirni zastor iza kojega je Zopinga čekao.

Dječaci su samosvjesno išli naprijed, a Zopinga je namjestio štit na lijevu podlakticu i držao upereno svoje lagano lovačko koplje.

Ratnik nije vidio dječake dok nisu došli gotovo nasuprot njemu, a kad ih je ugledao, napetost u ruci, kojom je držao koplje, popusti, a njegovo opako lice poprimi izraz olakšanja i zadovoljstva, jer je vidio da se nema čega bojati od dvojice nenaoružanih bijelih dječaka. Počekao je dok dječaci nisu nestali iz vida iza jedne okuke, a onda je izašao na stazu i pošao za njima.

Zopinga je bio neobično ponosan. Da li je sada važno što se u njegovim stupicama nije uhvatila nijedna žrtva? Da su i sve bile pune, ta lovina ne bi bila jednaka ovoj neočekivanoj sreći koja ga je zadesila a da ga nije stajala ni najmanje napora. Žrtve sa svojih stupica morao bi sam nositi kući, a ova nova lovina hodala je na vlastitim nogama i, da sreća bude potpuna, uputila se ravno u selo plemena Bagalle.

zarobljenici bagalla

Mora da smo sada već sasvim blizu vlaka — reče Dick; — osim ako...

– Što: osim ako?... — upita Doc.

– ... ako nismo na pravom putu — dopuni Dick. — Na kraju krajeva, mogli smo se i izgubiti.

– Ah, nemoj to reći, Dick. Ako smo se sada izgubili, onda nikada nećemo naći pravi put. Morat ćemo ostati u ovoj džungli dok ...

– Što: dok...?

– Ne bih to htio reći.

– Misliš, dok ne umremo?

Doc kimne glavom i dječaci šutke nastave put, zaokupljeni svaki svojim vlastitim mračnim mislima. Iza njih je išao ratnik Zopinga, udaljen tek toliko da ga dječaci ne mogu vidjeti. Najednom Doc stane.

– Dick! — poviče on. — Ne osjećaš li nekakav miris?

Dick onjuši zrak. — Kao da miriše dim — reče on.

– To i jeste dim — usklikne Doc — a mogu razabrati i miris od kuhanja hrane. Spašeni smo, Dick! Spašeni smo! Tu je vlak! Dođi! — i obojica stanu trčati.

Pošto su brzo trčali stotinjak metara, dječaci naglo

stanu. Pred njima, na kraju staze, prostirala se šumska čistina. U sredini čistine bio je prostor ograđen plotom od pruća. Iznad plota vidjeli su čunjaste dimnjake travom pokrivenih koliba, a kroz otvorena vrata, koja su gledala prema njima, vidjeli su i kolibe i polugole crne ljude kako se kreću amo-tamo. Izvan ograde bilo je više žena koje su kopale na malom komadu obrađene zemlje.

Dick i Doc najprije bace pogled na taj prizor pred sobom, a onda šutke i zaprepašteno pogledaju jedan drugoga. Ovo što su ugledali bilo je toliko različito od onoga što su očekivali i čemu su se nadali da su obojica od tog udarca načas potpuno zanijemjeli. Kao i obično, Doc je prvi ovladao svojim jezikom.

– Na kraju smo ipak izgubljeni — reče on. — Što sada da počnemo?

– Možda su to miroljubivi urođenici — primijeti Dick.

– A možda su ljudožderi — odvrati Doc.

– Ne vjerujem da uopće još ima ljudoždera — reče Dick.

– Ne namjeravam ništa riskirati u tom pogledu. Moguće je da ih ima.

– Odšuljajmo se natrag istim putem kojim smo došli — šapne Dick.

– Još nas nisu opazili.

Istog časa dječaci se okrenu da se vrate, ali im se ispriječi na stazi kojom su upravo došli ogroman crni ratnik, mrko bulječi u njih. U ruci mu je bilo oštro koplje.

– 0 majko! — uzvikne Dick.

– Što da radimo? —- izusti Doc.

– Moramo biti prijazni s njim — reče Dick.

– Dobro jutro! — pozdravi uljudno Doc i razvuče usne u smiješak, ali to je bilo sve prije nego smiješak. —

Krasno jutro, zar ne?

Zopinga, koji je dosada stajao šutke, obaspe ih sada bujicom riječi od kojih dječaci nisu razumjeli ni jednu jedinu. Kad je prestao govoriti, opet je nepomično stajao.

Umjesto da izbiju na prugu, dječaci su se našli u blizini nekakvog sela. I kad su htjeli da se vrate, na stazi se ispriječi crni ratnik mrko i divlje buljeći u njih.

– Dobro —- primijeti nekako neodređeno Dick — mislim da bi bilo bolje da se vratimo prema vlaku. Haj-

demo, Doc!

I on krene stazom pored Zopinge. Istog časa oštri šiljak koplja našao mu se na trbuhu. Dick stane. Zopinga pokaže lijevom rukom prema selu i bocne Dicka svojim kopljem.

– Mislim da nas poziva na doručak — primijeti Doc.

– Što god bilo to na što nas poziva, mislim da je najbolje da se odazovemo — reče Dick.

Dječaci se preko volje okrenu prema selu, a za njima je stupao Zopinga ponosno tjerajući zarobljenike prema ulaznim vratima sela. Kad su ih opazile žene i djeca, koji su radili u polju, strčali su se oko njih strahovito brbljajući. Žene su bile odvratna stvorenja; uši i donja usna bili su im užasno izobličeni; uške su im vjerojatno već u ranoj mladosti bušili da mogu na njih vješati teške ukrase koji su razvlačili tkivo dok ne bi donji dio uha dotakao rame, a zubi su im bili, kao i u Zopinga, izbrušeni u oštre šiljke.

Sreća po duševni mir Dicka i Doca da nisu razumjeli šta to znači!

Neka su djeca bacala na dječake kamenje i drva, i svaki put kad je koji pogodio, Zopinga, žena i sva djeca prasnuli su u smijeh. Ohrabren i osokoljen ovim odobravanjem, stariji dječak, neki naročito ružan momak, nasrne odostraga na Doca i zamahne teškim štapom prema njegovoj glavi. Dick je, nastojeći da se obrani od drvlja i kamenja što je letjelo na njega, pao nekoliko koraka iza Doca, a to je bila vrlo sretna okolnost za njegova bratića, jer bi crni dječak bio razbio Docovu lubanju da je udarac pogodio cilj.

Upravo kad je mali đavo zamahnuo toljagom, skoči Dick pred njega i uhvati ga lijevom rukom za ručni zglob,

a desnom šakom opali mu takav šamar u lice da je ovaj pao na leđa.

Doc se okrenuo još na vrijeme da bi vidio Dickovo djelo, mada nije bio potpuno svjestan kako mu je blizu i koliko je velika bila opasnost, i dječaci se instinktivno stisnu jedan uz drugoga, leđa uz leđa, da se mogu neizmjenično braniti, jer su obojica bih svjesni da će Dickov napad na crnog mladića izazvati bijes svih ostalih.

– Dobri moj Dick ? — šapne Doc.

– Mislim da ćemo se sada provesti zbog toga — reče Dick turobno — ali morao sam to učiniti! On bi te bio ubio.

– Ništa nam se gore ne može dogoditi nego do sada — odvrati mu Doc. — Pogledaj ih sada! Mislim da im je to koristilo.

Urođenici su načas bili toliko iznenađeni da su se zaboravili nabacivati na dječake, a onda su se počeli smijati i rugati poraženom momku koji je sjedio na zemlji i opipavao svoj krvavi nos, i dok su tako djeca bila zauzeta tom zabavom, Zopinga potjera dječake u selo i dogura ih pred nekog vrlo debelog Crnca koji je sjedio i razgovarao s više drugih ratnika u sjeni velikog drveta.

– To strašilo mora da je poglavica — reče Doc.

– Želio bih da možemo s njim govoriti — reče Dick. — Možda bi nas on poslao natrag k vlaku, kad bismo mu mogli protumačiti da smo tamo zapravo htjeli doći.

– Pokušat ću — reče Doc. — Možda razumije engleski. Reci, poglavico — poviče on debelom Crncu — razumiješ li engleski? — Crnac pogleda Doca i obrati mu se na jednom od bezbrojnih bantu dijalekata, ali Amerikanac samo zatrese glavom. — Nema ništa po toj liniji, prijatelju moj — reče Doc i uzdahne, a onda se razvedri i

nastavi: — Hej, parley voo zong glaze?

Usprkos udarcima i masnicama koje je dobio, Dick nije mogao suzdržati smijeh.

– Što je? — upita Doc. — Što je tako smiješno?

– Tvoj francuski.

– Doc se nasmije. — Moram ga popraviti — reče on.

– Nikad nitko nije do sada moj francuski shvatio kao francuski.

– Ovaj tvoj prijatelj neće ga shvatiti niti kao govor. Zašto ne pokušaš govoriti znakovima?

– Nisam se uopće sjetio toga. Dragi moj dobri Dick! Kako on rijetko kada pokaže tračak inteligencije. A sada pazi! — On mahne rukom prema Crncu, da svrati na sebe njegovu pozornost; zatim pokaže u pravcu gdje se po njegovom mišljenju nalazi željeznička pruga, a onda više puta ponovi: »Šu! Šu!« Tada upre prstom najprije u Dicka, a onda u sebe; ushoda se u malom krugu zbunjeno pogledavajući sad na jednu sad na drugu stranu. Na to stane pred Crnca i upre prstom u njega, onda u Dicka, zatim u sebe, i najzad pokaže prstom kroz šumu prema zamišljenoj željeznici i opet ponovi: »Šu! Šu! Šu! Šu!«

Crnac ga je neko vrijeme promatrao svojim mutnim, crveno obrubljenim očima, onda se okrene prema svojim drugovima, upre svoj prljavi palac prema Docu, kvrcne ga značajno kažiprstom po čelu i izda nekoliko kratkih naređenja Zopingi, koji stupi naprijed i grubo otjera dječake seoskim putom daleko prema drugom kraju sela.

– Mislim da je sasvim dobro razumio tvoj govor znakovima — reče Dick.

– Po čemu to zaključuješ? — upita Doc.

– Pa, on misli da si lud, a nije daleko od istine.

– Je li to tako?

Zopinga se zaustavi pred slamnatom kolibom nalik na košnicu; koliba je imala otvor visok dvije i po do tri stope, a na svakoj strani tog otvora čučao je naoružan ratnik. Zopinga naredi dječacima da uđu u tamu koja je bila samo malo rjeđa od smrdljivog zadaha što je ispunjao tu jazbinu.

Zopinga se zaustavi pred slamnatom kolibom nalik na košnicu; koliba je imala otvor visok dvije i po do tri stope, a na svakoj strani čučao je ratnik naoružan kao i Zopinga. Zopinga dade dječacima znak da uđu, i kad su se oni spustili na ruke i koljena da mogu otpuzati u tamnu unutrašnjost, on je ubrzao njihov ulazak žuljevitim tabanom svoje noge i ugurao ih, jednog po jednog, u tamu koja je bila samo malo rjeđa od smrdljivog zadaha što je ispunjao tu odvratnu jazbinu.

ljudožderi

Dick i Doc su se priljubili čvrsto jedan uz drugoga i sjedili bez riječi na prljavom podu kolibe. Čuli su kako Zopinga nešto govori stražarima na ulazu, a onda je otišao; zatim su još čuli kako razgovaraju stražari. Najteže im je bilo što nisu mogli razumjeti ni riječi od onoga što se govorilo, niti uhvatiti neki ključ pomoću kojeg bi mogli doznati nešto o narodu čijoj ih je vlasti izručila nemila sudbina, a niti bilo što saznati o namjerama njihovih otmičara; sada su, naime, već obojica bili svjesni da su doista zarobljenici.

Uskoro stavi Doc svoje usne sasvim na Dickovo uho.

– Čuješ li nešto? — šapne mu on.

Dick potvrdno kimne glavom. — Čuje se kao da ovdje netko diše — reče on.

– Tako je — odgovori Doc malo drhtavim glasom.

– Vidim nešto tamo prema onom zidu. — Njihove su se oči počele privikavati na tamu i malo-pomalo nazirali su se u tami obrisi predmeta.

Dick uperi pogled u smjeru odakle je dolazio šum.

– Vidim već, tamo su njih dvojica. Što misliš jesu li to ljudi, ili ...

– Ili što? — upita Doc.

– ... lavovi ili nešto slično — reče Dick tiho.

Doc opipa džepove na hlačama i izvadi nož, ali prsti su mu tako drhtali da je teškom mukom otvorio nož. — Dižu se! — šapne.

Sjedili su i prikovali pogled na tamnu masu koja se micala nasuprot stražnjem zidu kolibe. Izgledala je vrlo velika i jako zloslutna iako još nije poprimila nikakav oblik, te je nisu mogli indentificirati.

– Dolazi prema nama — zacvokoće Doc. — Volio bih da je lav! Ne bih se tako bojao kad bih znao da je to lav kao što se bojim ne znajući što je to. Oh! Moglo bi biti nešto?

– Tamo dolazi još jedan — objavi Dick. — Pazi, ja mislim da su to ljudi. Sada već bolje vidim u toj prokletoj rupi. Da, to su ljudi.

– Onda mora da su i oni zarobljenici -— reče Doc.

– Uza sve to, bilo bi dobro da i ti izvadiš svoj nož — reče Dick.

– Ja sam svoj već izvadio i upravo sam ti htio reći da i ti izvadiš svoj.

Oni su vrlo mirno sjedili dok su dvije prikaze puzale četvoronoške prema njima i uskoro su vidjeli da je jedan bio ogroman, a drugi vrlo malen Crnac, ili možda dijete.

– Reci im neka se ne približavaju, ili ćemo ih izbosti noževima — reče Doc.

– Neće nas razumjeti ako im to kažemo — odgovori Dick.

Tada jedan od Crnaca izjavi kinesko-engleskom narječju, koji su dječaci jedva razumjeli, da izvrsno govori engleski.

– Ah! — usklikne Doc s olakšanjem — gotovo bih ga

mogao poljubiti.

Dječaci su postavljali pitanja koja je Crnac tek uz najveće teškoće razumio, a jednako tako bili su ogromni i njihovi napori da shvate njegove odgovore, ali, na kraju krajeva, našli su ipak sredstva za sporazumijevanje, ma kako ono bilo slabo i neodređeno, i tako su malo-pomalo spoznali neugodan položaj u koji ih je doveo njihov smion odlazak u džunglu.

– Što će učiniti s nama? — upita Dick.

– Ugojiti nas — objasni Crnac.

– Ugojiti nas? Zašto? — upita Doc.

– Ah, pa ja sam već predebeo.

– Ugojiti nas za jelo — objasni Crnac.

– O bože! — poviče Dick. — Oni su ljudožderi! Da li to misli?

– Da. Zli ljudi. Ljudožderi. — Crnac zatrese glavom.

Dječaci su dugo šutjeli. Njihove su misli bile daleko - daleko preko kontinenata i oceana kod udaljenih domova, kod njihovih majki — kod svih milih i dragih prijatelja koje nikada više neće vidjeti.

– I kad pomisliš da nikad nitko neće znati što se s nama dogodilo — reče Dick svečano. — O to je strašno, Doc.

– To se još, Dick, nije dogodilo — odgovori njegov bratić — i na nama je da nastojimo da se to ne dogodi. Mora postojati neki put da se izvučemo. Ni na koji način ne smijemo se predati, bar ne tako dugo dok ne počnu pitati što je bolje, pečena rebra ili odresci.

– Dick se nasmiješi. — Možeš biti siguran da se nećemo predati, dobri moj Doc. Naučit ćemo sve što možemo od ovog momka tako da u danom času imamo više izgleda da se spasimo. Prvo što moramo učiniti jest da

pokušamo naučiti njihov jezik. Kad bismo znali barem o čemu govore, već bi nam i to moglo koristiti. A i u slučaju da se izvučemo, bit će nam lakše budemo li znali pitati za put.

– Da, možemo sresti prometnog milicajca.

– Ne budi idiot.

Dick se okrene prema Crncu koji je čučao kraj njega.

– Kako ti je ime? — upita ga.

– Bulala — odgovori Crnac, a onda mu objasni da je bio kuhar u ekspediciji nekog bijelog čovjeka koji je lovio veliku divljač, da je nešto pogriješio i pobjegao da se vrati kući, no na putu su ga zarobili ovi ljudi koje je opisao kao pleme Bagalla.

– Govoriš li istim jezikom kao i ovi Bagalle? — upita Doc.

– Mi razumijemo jedni druge — odgovori Bulala.

– Hoćeš li nas učiti svoj jezik?

Bulali se veoma svidjela ta ideja, i on se odmah dade na posao u ulozi učitelja; nikad još nigdje nije jedan učitelj imao tako revne učenike, i nikad još Dick i Doc nisu tako marljivo prionuli usvajanju korisnog znanja.

– Gledaj — reče Doc — taj jezik je prava igračka.

– Budeš li ga učio tako dobro kao što si učio francuski — reče Dick — trebat će ti otprilike sto godina da možeš razumjeti samog sebe, kad te već neće razumjeti nitko drugi.

– Zar tako? — upita Doc. — Znači, tebi ne ide tako dobro.

Kako su se oči dječaka sve više privikavale na blijedo svjetlo u unutrašnjosti kolibe, oni su otkrivali oskudan namještaj, nečistoću i svoje drugove zatvorenike. Bulala je bio očito potpuna neznalica, ali dobroćudan Crnac sa

Zarobljeni dječaci vrlo brzo su se sprijateljili s Bulalom i L'kundorn, koji su također očekivali da ih ljudožderi pojedu. Bulala je čak pokušao da nauči dječake svoj dijalekt.

zapadne obale Afrike, dok je drugi, kojega je Bulala oslovljavao Ukundo, bio Pigmejac i premda je bio potpuno odrastao muškarac, sezao je blizancima tek do ramena.

Kad je Ukunda vidio da Bulala pokušava naučiti dječake svoj jezik, pokazao je veliko zanimanje za to, a kako je bio mnogo bistriji od Bulale, to se događalo da su dje-

čaci češće učili njegov dijalekt nego dijalekt plemena kojemu je pripadao Bulala.

Što se tiče namještaja kolibe, on se sastojao od više prljavih prostirača za spavanje koje su sigurno njihovi prvobitni vlasnici rashodovali kao apsolutno neupotrebljive za ljudska bića, a kad je nešto odviše prljavo za jednog ljudoždera, onda mora da je u takvom stanju koje se ne može opisati.

Ukundo velikodušno izvuče dva prostirača za dječake, ali kad su ih oni pogledali, obojica odvrate pogled.

– Da nema vani stražara, ja bih svoj prostirač izvukao napolje i objesio ga na drvo — reče Doc.

– Ne bojiš se da bi ti mogao nestati? — upita Dick.

– Ne. Bojim se samo da bi mogao dopuzati natrag ovamo za nama.

U sumrak donijeli su im nešto hrane, neku strašnu odvratnu i smrdljivu tvar koju ni jedan od dječaka nije mogao ustima ni dotaći, makar su napola skapavali od gladi. Ali, Bulala i Ukundo nisu bili tako izbirljivi; oni su lakomo pojeli i svoje porcije i porcije dječaka, a uz to su se čuli glasovi koji su Doca podsjećali na vrijeme obroka u svinjcu na farmi njegova djeda.

Kako je pala noć, začula se noćna buka iz sela i džungle. Kroz otvor na dnu kolibe, koji im je služio kao vrata i prozor, dječaci su vidjeli kako u selu gore vatre; na trenutke je dopro do njih razgovor i glasan smijeh. Vidjeli su kako se oko vatre miču ljudski likovi, kako plešu divlji plesači, i čuli zvukove tam-tama, ali toplina vatre što je gorjela nije dopirala u hladnu, vlažnu kolibu, niti je smijeh zagrijao njihova srca.

Oni se stisnu čvrsto jedan uz drugoga i napokon usnu, gladni, prozebli i iscrpljeni.

noževi koji nestaju

Kad. su se probudili, bilo je još mračno i mnogo hladnije. Seoske vatre su dogorjele, ili su ih preko noći zapretali. Sve je bilo tiho, a ipak su dječaci bili sigurni da ih je probudio nekakav šum, kao da im još zvoni u ušima odjek tog šuma. Ubrzo su se uvjerili u to: strahovita buka valjala se u velikim valovima iz tamne džungle i potresala tlo.

– Jesi li se probudio? — šapne Doc.

– Jesam.

– Jesi li to čuo?

– To je lav.

– Što misliš, da li je u selu?

– On riče strahovito blizu.

Numa nije bio u selu; on je rikao tik uz plot dajući oduška svom bijesu zbog čvrste, ograde koja ga je dijelila od finog mesa.

– Do vraga — reče Dick; — lav nam neće biti baš ugodan ako pobjegnemo odavde. Bit će to kao da skočiš s tave u vatru.

– Čini se da bi ti bilo bolje ostati ovdje da te pojedu ljudožderi nego pokušati pobjeći? — upita Doc.

– Ne, to uopće ne mislim; mislim, naprotiv, da nemamo mnogo izgleda da se bilo kako izvučemo iz ovog škripca, ali sigurno bih radije pokušao bježati nego mirno sjediti ovdje i čekati da budem pojeden, kako to čine Bulala i Ukundo. Imaš li, Doc, kakav plan za bijeg?

– Još nemam. Koliko sam mogao razabrati iz nerazumljivog Bulalinog pričanja, mislim da nas još neko vrijeme neće pojesti. On, čini se, misli da će oni počekati dok se i mi malo udebljamo, ali je rekao i to, kako je moguće da nas čuvaju za neku veliku svečanost na koju su pozvali i stanovnike drugih sela. U svakom slučaju, ako budemo imali nekoliko dana vremena da upoznamo običaje i navike ovih ljudoždera, bit ćemo u boljem položaju i moći ćemo izabrati najbolji plan i najbolje vrijeme za bijeg. Uh, što je hladno!

– Nisam znao da netko može biti tako gladan i da mu je tako zima, pa da još živi — reče Dick.

– Niti ja. Nema koristi da pokušamo opet zaspati. Ustat ću i kretat ću se. Možda će nas to ugrijati.

No, jedino što su time postigli, bilo je da su probudili Bulalu i Ukunda, koji se uopće nisu ljutili što su ih probudili, već su se samo smješkali kad su im dječaci rekli kako im je hladno. Bulala ih je uvjeravao da je svakome noću hladno, a kako su on i Ukundo bili zapravo goli, blizanci su se malo postidjeli zbog svog gunđanja.

Napokon se pojavi dnevno svjetlo i iziđe sunce; postalo je toplo, i to im vrati život. Dječaci su postali gotovo veseli, i sada su bili tako gladni da su bili uvjereni kako će pojesti sve što im budu uzničari donijeli, ma kako to jezivo zaudaralo. Ali, nisu im donijeli ništa. Zapravo, bilo je već blizu podneva a nitko im nije posvetio nikakvu pažnju. Tada dođe ratnik i naredi da sva četvorica izađu.

Njihovi čuvari odveli su ih prema poglavičinoj kolibi u sredini sela.

Tu su našli više ratnika svrstanih ispred starog ljudoždera mutnih očiju. Poglavica ih sve pogleda, a onda se obrati blizancima.

– On želi znati što ste radili u ovom kraju — preveo je Bulala.

– Reci mu da smo prolazili ovuda vlakom, da smo zašli u džunglu i izgubili se — reče Dick. — Reci mu da se želimo vratiti do željezničke pruge i da će ga naši očevi, ako nas tamo odvede, bogato nagraditi.

Bulala je sve to protumačio poglavici, a onda je slijedio dugi razgovor između poglavice i njegovih ratnika, nakon čega je Bulala opet prevodio dječacima.

– Poglavica Galla kaže da će vas nakon nekog vremena vratiti. On želi da ostanete ovdje nekoliko dana. Onda će vas odvesti natrag. On također želi vaša odijela. On kaže da ih morate skinuti i predati ih njemu kao poklon ako želite da vas odvede natrag do vaših ljudi.

– Ta Smrznut ćemo se — pokušao je Doc da se usprotivi.

– Bolje je da mu ih predate jer će vas onda pustiti da odete — upozorio ih je Bulala.

Doc se okrenu i pogleda Dicka. — Što da radimo — upita ga.

– Reci mu da ćemo se noću smrznuti bez odijela, Bulalo — poviče Dick.

Bulala i poglavica Galla vodili su dulji razgovor i na kraju Bulala objavi da poglavica čvrsto ostaje pri svom zahtjevu, ali da će im mjesto toga pribaviti drugu odjeću.

– Dobro, reci mu neka to učini — promrsi Doc kroz zube.

Već je bilo skoro podne kad su čuvari četvoricu zarobljenika odveli pred poglavičinu kolibu u sredini sela. Tu su ih opkolili ratnici, a stari ljudožder, krvavih očiju, počeo je da ih saslušava. Zahtijevao je da mu dječaci poklone svoja odijela, a on će ih onda odvesti do pruge...

Opet je tu bilo mnogo cjenkanja, no na kraju pošalje poglavica jednog ratnika, i on donese punu ruku prljavih pamučnih dronjaka i baci ih pred noge dječacima, Doc se opet počeo prepirati, ali su Bulalin savjet i poglavičino prijeteće držanje uvjerili blizance da im ne preostaje ništa drugo nego da izvrše Gallino naređenje.

– Ja ću izvaditi svoje stvari iz džepova — reče Doc.

– Oni će nam vjerojatno oduzeti sve što imamo, ali bi trebalo po mogućnosti pokušati da zadržimo svoje džepne noževe — primijeti Dick.

I zaista, čim je Dick izvadio iz džepa prvi predmet, a to je slučajno bilo naliv-pero, Galla-Galla pruži ruku da mu se to preda.

– Alaj će se mnogo okoristiti taj stari lopov — progunđa Dick.

– On želi znati što je to — reče Bulala.

– Reci mu da je to boca u kojoj ima nešto dobro za piće — promrsi Doc. Ja ću mu pokazati kako se to otvara, tom starom banditu.

I Doc stupi naprijed i skine kapicu s naliv pera. — Reci mu — protumači on Bulali — neka stavi ovaj šiljasti dio u usta, a onda neka pritisne ovu malu polugu, koja će ubrizgati izvrsno piće u njegov želudac.

Galla-Galla učini kako mu je Bulala govorio. Njegovo ružno lice poprimi nekakav čudan izražaj, i on počne pljuvati; na veliko iznenađenje ne samo svoje nego i okupljenih ratnika, jer je bilo očito da Galla-Galla pljuje plavo. On se zbog toga iznenadio i jako prepao. Skakao je naokolo kao da je šenuo pameću, puštajući čudne glasove među kojima su se mogle razabrati primjedbe za koje su dječaci bili sigurni da ni u kom slučaju nisu pristojne, ali najznačajniji dio predstave bio je taj da je sav

svoj bijes iskalio na Bulali, nemilosrdno lupajući i udarajući po jadniku.

– Kaži da mu to neće naškoditi — poviče Dick bojeći se posljedica Docove psine. — Reci mu da to bijeli čovjek pije da postane jak.

I kad je Bulali uspjelo da poglavici prevede to obavještenje, Galla-Galla se odmah smiri, ali je još dugo nakon toga pljuvao plavo.

Dječaci su sada ispraznili svoje džepove, ali su se jedan i drugi kao prilijepili uz svoj nož i pokušavali ga sakriti pogledu pohlepnog Galla-Galle. Njihov pokušaj bio je uzaludan; prljava i zamazana šaka ispruži se prema Docu, kome nije bio potreban nikakav tumač da mu prevede poglavičina naređenja: daj! daj! daj! Tada je Docu pala na um misao koja je bila malo nadahnuće. Njegove oči se nasmiješe i zablistaju.

– Zašto ne? — upita on glasno.

– A što opet? — upita Dick.

– Gledaj me pažljivo! — poviče Doc.

Galla-Galla postajao je sve uporniji; odlučnim je tonom tražio da mu Doc preda nož, no Docu to nije bilo ni na kraj pameti. Umjesto da poglavici preda nož, podigne rašireni dlan lijeve ruke, tada otvori desnu šaku i svima pokaže nož koji je bio u ruci.

– Reci im — obrati se Doc Bulali — neka dobro paze, jer ću im pokazati majstoriju kakvu još nikada nisu vidjeli.

– Veliku čaroliju? — upita Bulala.

Doc prihvati taj naziv. — Velika čarolija! — poviče on. — To je ideja, Bulalo! Reci im da ću izvesti veliku čaroliju sa slovom B.

Činilo se da je i sam Galla-Galla bio impresioniran

kad je bijeli dječak pokrio nož lijevom šakom. Doc stisne obje šake, prste među prste, i puhne. Tada digne ruke iznad glave. — Abrakadabra! — zaviče on. — Hokus pokus preparatus! Promijeni kola i nestani! — zatim on otvori šake i pruži prema gledaocima dlanove. Noža je nestalo. Poglavica je bio jako zbunjen. Ogledavao se na sve strane da pronađe nož i kad je došao sasvim blizu Docu, ovaj nenadano pruži ruke prema njemu i prividno izvadi izgubljeni nož iz lijevog uha Galla-Galllinog. To je očito bilo starom divljaku i ljudožderu previše. On skoči tako brzo natrag da se spotaknuo i pao koliko je dug i širok na stolicu na kojoj je sjedio.

Taj udarac njegovu dostojanstvu loše mu je djelovao na ćud, koja ni u najboljem slučaju nije bila baš previše dobra. On ustane sav kipeći od bijesa i Ijutito zatraži da dječaci skinu svoja odijela i obuku dronjke koje su im donijeli.

– Zadrži svoj nož koliko god budeš mogao — opominjao je Doc. — Mislim da bih mogao spasiti oba kad se umotam u tu novu odjeću. No, kako se te krpe stavljaju na tijelo?

– Pitaj Bulalu — savjetuje ga Dick.

I Bulala zorno pokaže dječacima kako se to platno obavije oko bedara a krajevi stavljaju između stegna, tako da kao mala pregača jedan kraj pada sprijeda a drugi straga.

Sve to vrijeme dječaci su petljali da sakriju svoje noževe, ali ih na kraju Galla-Galla opet zatraži. Doc je bio očajan.

– Ne smijemo mu ih dati, Dick — reče on — to su jedini korisni predmeti koje imamo. Ja mu ih ne dam!

On se okrene prema Bulali.

– Reci tom debelom čovjeku, ako nam bilo tko oduzme tu čaroliju, da će ga ona ubiti, no, ako ne želi da je imamo uza se, mi ćemo je baciti. Pazi!

I on pokaže svoj nož te ponovi tajanstvene pokrete i riječi, koje je izveo maločas, i noža nestane. Onda uzme Dickov nož i učini s njim to isto. Galla-Galla je samo tresao glavom.

— Reci Galla-Galli — obrati se Doc Bulali — da se naša velika'čarolija sakrila u glavu ovog momka i da neće izaći- tako dugo dok se mi ne vratimo svojim ljudima.

– On želi znati gdje su — reče Bulala.

Doc se stao ogledavati samo da dobije na vremenu, jer je smišljao odgovor koji bi presjekao daljnje poglavičino traženje noževa. Pogled mu se zaustavi na onom istom mladiću koji mu je dan prije, kad ih je Zopinga doveo u selo, htio razbiti lubanju. Doc ne bi nikada mogao opravdati misao koja mu je iskrsla u glavi kad je opet ugledao ružne crte lica mladog derišteta koje je bilo već došlo tako daleko da ga ubije, ali se ipak u sebi složio da je to dobra misao, jasno, za njega i Dicka, ako već ne za crnog mladića. On najednom priđe sasvim blizu tom momku i upre prstom u njegovo uho.

– Reci Galla-Galli — obrati se Doc Bulali — da se naša velika čarolija sakrila u glavi ovog momka i da neće izaći tako dugo dok se mi ne vratimo svojim ljudima.

noževi se opet pojavljuju

Vrući dani i hladne noći jednolično su se izmjenjivali. Dječaci su se priučili da jedu hranu, ma kako ona bila oskudna i bez ukusa: nikako nisu mogli shvatiti kako to da nisu umrli od te hrane, jer su bili uvjereni da je imala u sebi sve bacile koji su ikada otkriveni i više milijuna onih koji nisu otkriveni. Užasne noći, nepodnošljive zbog hladnoće i gamadi, nalikovale su vječnim mukama. No, dječaci su još živjeli — živjeli su i učili. Učili su jezik Ukunda; učili su govoriti dijalekt koji su svi mogli razumjeti; učili su razumijevali dijalekt svojih otmičara Bagalla.

Za vrijeme svog zarobljeništva naučili su i mnogo drugih stvari, a medu ostalim stekli su i novu spoznaju o Crncima.

To je za Doca, čije se poznavanje obojenih naroda svodilo na nekoliko nesretnih žrtava u pojedinačnim slučajevima, bilo pravo otkriće. Čak i među ratnicima ljudožderskog plemena Bagalla otkrio je pojedince koji su posjedovali veliko prirodno dostojanstvo, ravnotežu i očitu čvrstinu karaktera. Bulala, Crnac sa zapadne obale Afrike, potpuna neznalica i praznovjeran, imao je uza sve

to zlatno srce, što se očitovalo u njegovoj lojalnosti i plemenitosti; a mali Ukundo, Pigmejac, na društvenoj ljestvici možda posljednji među narodima Afrike, pokazao se kao pouzdan prijatelj i dobar drug. Osim njegove prirodne bistrine treba spomenuti i gotovo nevjerojatno poznavanje džungle i njezinih stanovnika, kako životinja tako i ljudi; svojim pričama skratio je dječacima mnogi dosadni sat.

Nakon prvog tjedna zarobljeništva, dječaci su se dogovorili da posredstvom Bulale i Zopinge pošalju poglavici Gallar-Galli poruku, u kojoj su mu objašnjavali kako će sigurno umrijeti jer nisu naučeni udisati zatvoreni zrak u kolibi i živjeti bez sunčane svjetlosti. Tražili su da im se dade više slobode i mogućnosti da gimnasticiraju, a naročito su naglasili kako postoji mala vjerojatnost da pobjegnu, jer ne poznaju džunglu i prema tome ne bi znali u kojem pravcu da krenu sve kad bi im i uspjelo pobjeći iz sela. No, u jednom su pogledu bili vrlo oprezni, nastojeći da se ne kompromitiraju: nisu naime obećali da neće pokušati bježati.

Rezultat njihova traženja bio je, da, je Galla-Galla dopustio svim zatvorenicima da se danju slobodno kreću po selu, a stražare je postavio na ulazna vrata u selo umjesto da budu na ulazu u kolibu gdje su se dosad nalazila ova četvorica zatvorenika. Noću pak nije uopće bilo stražara, jer su ulazna vrata u selo tada bila zatvorena i zabravljena, a opasnosti koje su vrebale u džungli bile su dovoljne da odvrate svakoga od pokušaja bijega. Dječaci su zapravo imali malo nade da će njihovu traženju biti udovoljeno, a vrlo je vjerojatno da im i ne bi bilo udovoljeno da nije bilo Ukundove oštroumnosti. Ukundo je naime tačno procijenio dojam što ga je Docova čarolija pro-

izvela kod Galla-Galle, uspoređujući sigurno taj dojam sa strahopoštovanjem koje je nastalo u njegovu vlastitom praznovjernom duhu. Zahvaljujući, dakle, Ukundu, Bulala nije prenio poruku u obliku molbe, nego je Zopinga otišao k poglavici sa zahtjevom koji je sadržavao prijetnju da će bijeli dječak-čarobnjak poslati na njega još mnogo strašniju čaroliju ako im ne dopusti da se slobodno kreću po selu. Osim toga se Ukundo pobrinuo da u taj zahtjev budu uključeni Bulala i on.

Zbog straha od Docove magije, stanovnici su susretali dječake s poštovanjem, što inače ne bi činili, a među njima se naročito isticao jedan momak, koji ih je izbjegavao koliko je najviše mogao. To je bio Paabu, mladić u čijoj se debeloj lubanji, po vjerovanju stanovnika, nalazila velika čarolija bijelog dječaka-čarobnjaka.

Od časa kad je Doc učinio da dva noža nestanu u Paabuovu lijevu uhu, tog su nesretnog mladića počeli svi stanovnici sela vrlo sumnjičavo promatrati. U početku mu je godila ta neobična slava, i on se šepirio unaokolo naduven kao puran, ali kad se počelo šaputati da Galla-Gallu muči radoznalost da li se velika čarolija zaista nalazi u Paabuvoj glavi, mladić se strahovito prepao. Gotovo neprekidno boravi u osami i prljavštini očeve kolibe, jer zna da postoji samo jedan način kako Galla-Galla može tačno doznati nalazi li se velika čarolija u njegovoj glavi, a Paabu je dovoljno dobro poznavao Galla-Gallu i prema tome mu je bilo jasno da se on neće ustručavati, kad mu puhne u glavu, da stvar temeljito istraži, bez obzira kako to bilo bolno ili kako pogubno za Paabua. Jednog dana, kad su dječaci ležali u hladovini iza svoje kolibe, približi im se Galla-Galla. S njim je bio i čovjek ružna lica, u kojem su dječaci upoznali Intama, vrača Bagalla; bio je to

snažan Mugalla, koji je zbog svog utjecaja na Galla-Gallu bio u neku ruku pravi poglavica Bagalla. Njegovo naborano lice bilo je izbrazdano od godina i opakih misli, a mračno zbog vječno mrkog pogleda; uz to lice izvrsno su pristajale njegove krvlju podlivene oči i oštri, izbrušeni, ljudožderski zubi. Kako su se ta dvojica približavala dječacima, Intamo je uporno nešto dokazivao poglavici; kad su došli tako blizu da su ih Dick i Doc mogli čuti, prestao je govoriti, bojeći se da njegove riječi ne dopru do ušiju dječacima. Ali Galla-Galla stane pred svoja dva mlada zatočenika i otkrije karte.

– Intamo kaže da tvoja čarolija nije dobra — izjasni se on.

– Neka on napravi bolju — odvrati Doc na lošem i šeprtljavom jeziku Bagalla.

– Intamo kaže da se tvoja čarolija ne nalazi u Paabuovoj glavi — nastavi Galla-Galla.

– Ja kažem da jest. Zar nisi vidio kako sam je tamo stavio?

– Mi ćemo je izvaditi — izjavi poglavica.

– Kako ćeš je izvaditi? — upita Doc. Tada mu odjednom postane jasno. — Zaboga, ne misliš valjda...

– Kako vadiš ono što je u orahu? — odgovori Galla-Galla. — Zdrobiš ga!

– Ta ubit ćeš ga — poviče Doc, užasnut.

– A ako ne nađemo u njegovoj glavi veliku čaroliju, ubit ćemo tebe — reče Intamo, kojemu je bilo stalo jedino do toga da se riješi bijelog dječaka čija je velika čarolija uzdrmala njegov ugled kao vrača, jer nije bio kadar izvesti Docovu čarobnjačku vještinu.

– Dođi sada! — nastavi on. — Izvadit ćemo je.

U pratnji Galla-Galle i dvojice dječaka Intamo se uputi

prema središtu sela gdje su se na otvorenom prostoru pred poglavičinom kolibom obavljale sve plemenske svečanosti.

Dok su dovodili i vukli Paabua, koji se opirao i vrištao, da ga žrtvuju na oltaru neznanja i praznovjerja, selom se brzo pronio glas da se sprema nekakva ugodna svečanost, pa su stanovnici navalili prema zbornom mjestu.

Red divljih ratnika stajao je u krugu oko praznog prostora. U sredini tog prostora stajali su Galla-Galla i Intamo. Pred njih su dovukli Paabua. Dick i Doc stajali su, rame uz rame, u prvom redu gledalaca. Njihova smeđa lica blijedjela su od užasa. Dva ratnika držala su napola onesviještenog Paabua, dok je Intamo, držeći u ruci kratku batinu s čvorastim drškom, izvodio po zraku mistične pokrete i mrmljao nerazumljivu čarobnjačku formulu koja je trebala oslabiti moć velike čarolije bijelog dječaka, u slučaju da je sada pronađu u glavi nesretnog Paabua.

– Zaboga! — šaptao je Dick. — Možemo li štogod učiniti da ih zaustavimo prije nego Intamo smrska glavu tom mladiću svojom toljagom?

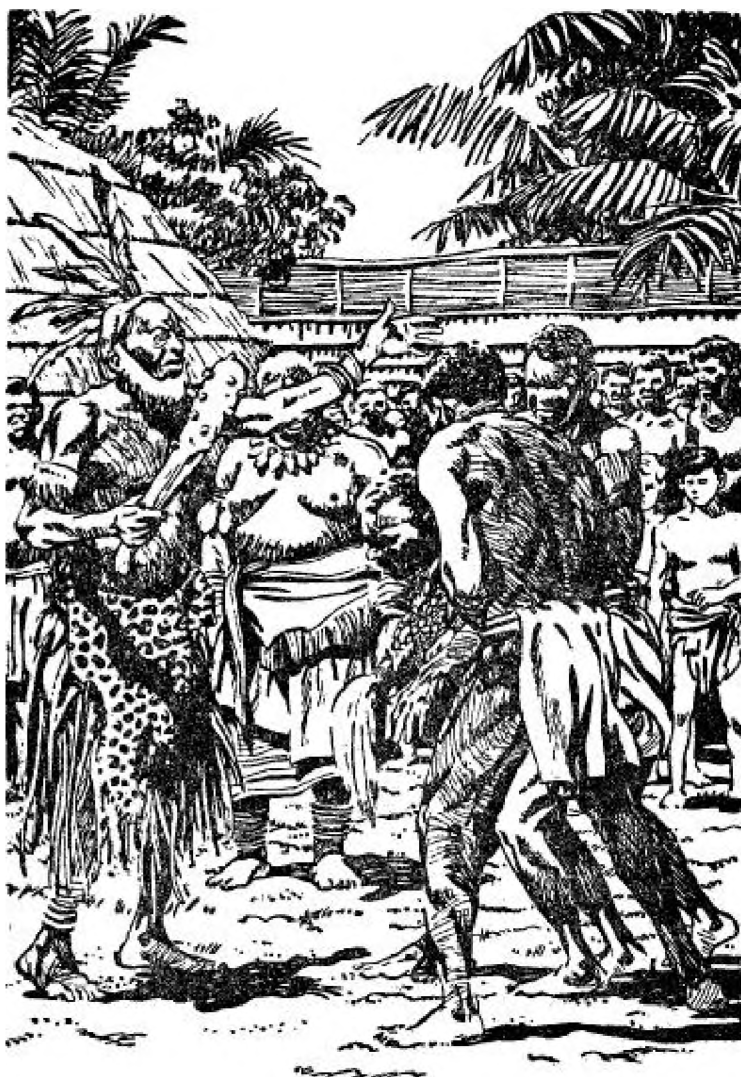
– Osjećam se kao ubojica — uzdisao je Doc.

– Bit ćeš ubojica ako oni izvedu tu stvar — reče Dick. Ali, ako im kažeš istinu, ubit će nas.

– Kad ne nađu noževe u njegovoj tikvi, opet će nas ubiti — odgovori Doc.

– Onda je bolje da im kažeš — savjetovao je Dick. — Nema nikakva smisla pustiti ih da ubiju tog jadnog mladog čovjeka.

– Znam što ću! — usklikne Doc. — Tako ti neba! Brzo! Dodaj mi svoj nož! Pazi da tko ne vidi! Ovamo! Tu je! A sada dobro gledaj moj trik!

Dva ratnika držala su gotovo onesviještenog Paabua, dok je In- tamo mahao kratkom batinom sa čvorastom drškom i mrmljao čarobnjačku formulu koja je trebala oslabiti moć čarolije bijelog dječaka u slučaju da je pronađu u glavi Paabua. Da bi spasio Paabua Doc se odlučio na novi trik...

Sakrivši Dickov nož u odjeću pokraj svoga, Doc stupi naprijed u krug. — Čekaj! —zapovijedi on približavajući se Intamu, ali obraćajući se Galla-Galli. — Nije potrebno ubiti Paabua. Ja mogu dokazati da se velika čarolija što pripada meni i velika čarolija koja pripada mom prijatelju nalaze u Paabuovoj glavi. Ja sam veliki vrač i nije mi potrebno da razbijam Paabuovu lubanju kako bih izvadio čaroliju kao što to hoće učiniti Intam. Gledajte!

I prije no što ga je Intamo mogao spriječiti Doc priđe sasvim blizu nesretnoj žrtvi Intamove ljubomore i Galla-Galline radoznalosti te i s dva brza pokreta desne ruke učini dojam kao da je izvadio noževe iz Paabuova uha. Okrenuvši se, pokaže ih na dlanu otvorene šake Galla-Galli i sakupljenim Bagallama.

Doc je vjerojatno govorio oskudno i loše jezikom Bagalla, ali u tom skupu nije bilo nikoga tko nije savršeno dobro shvatio čudesnu moć njegove velike magije, i nikoga tko nije vidio da je ova čarolija mnogo jača nego Intamova, jer je velika istina da svi mi gotovo isto tako čvrsto vjerujemo u ono što mislimo da vidimo kao u ono što zaista vidimo.

Galla-Galla je bio smeten, a Intamo bijesan. Kao bezočni stari varalica, bio je uvjeren da ih je Doc sve lukavo nasamario, i ništa više, a on se tim lukavstvom ne želi dati prevariti. No, sada mu je bilo jasno da ga je Doc pobijedio njegovim vlastitim oružjem, a možda je negdje: na dnu njegova neprosvijećena, divljeg mozga bilo dovoljno prirodnog praznovjerja da ga napola uvjeri kako je to možda ipak pravi pravcati vrač koji zapovijeda demonima i upravlja njihovom natprirodnom snagom. Njegova mržnja i strah od Doca povećali su se u toku događaja što su se zbili u posljednjih nekoliko minuta za stotinu

puta, a u njegovu opakom srcu sazrela je odluka da se što je moguće prije riješi tog opasnog takmaca.

Da je znao što će se dogoditi, on bi bio upotrijebio svoju toljagu u tu svrhu onog časa dok je Doc bio zaokupljen još jednim od svojih sjajnih trikova po kojima je u školi bio čuven i poštovan kao spretan šaljivdžija, iako treba priznati da su njegove šale bile uvijek bezazlene i dobroćudne, sve dok nije susreo Intama. Sada se Doc najednom okrene prema onom dijelu kruga gdje se bilo skupilo najviše ljudi i pokaže na otvorenom dlanu dva noža.

– Dame i gospodo! — poviče on. Tu imamo najobičnija dva džepna noža. — Činjenica da je Doc govorio engleski i da ga nitko od slušalaca nije razumio samo je povećala djelovanje njegovih riječi, jer je čitavo pleme bilo uvjereno da će sada izvesti veliku čaroliju.

– Dođite bliže i pogledajte ih! Opipajte, zagrizite ih!

Mnogi su slušaoci počeli pokazivati očite znakove sve veće nervoze.

– Vidite da su pravi. Vidjet ćete da nemam nikakvih pomagača. A sada, dame i gospodo, pozorno me gledajte!

Kao i u drugim zgodama, stavio je lijevi dlan na noževe, zatvorio šake, puhnuo na njih i digao ih iznad glave. — Abrakadabra! — zaderao se tako iznenada i tako oštro da su se slušaoci prepali. — Hokus-pokus-preparatus! promijeni kola i nestani! — On se polagano okretao dok nije utvrdio tačan položaj Intama, a onda, prije nego je vrač, koji nije ništa slutio, mogao primijetiti njegovu namjeru, Doc skoči brzo k njemu i stavi oba dlana na uho starog nitkova. — Sad ih vidiš, sad ih ne vidiš! — završi Doc i okrene se raširenih, praznih dlanova prema Galla-Galli.

Nekoliko sekunda stajao je tako bez riječi, čekajuči da pravo značenje onoga što je učinio proizvede dojam i prodre u mozgove njegovih slušalaca.

– Vidio si da sam izvadio veliku čaroliju iz Paabuove glave i stavio je u Intamovu glavu — reče Doc poglavičinim jezikom. — Ako se želiš uvjeriti da li je ona u Intamovoj glavi, možda će ti on htjeti posuditi svoju ratnu toljagu.

planovi za bijeg

Kasnije tog istog poslijepodneva, dok su Dick i Doc čavrljali pokraj svoje kolibe s Bulalom i Ukundom, začula se velika buka na ulaznim vratima u selo. Tamo su se sa svih strana strčali muškarci, žene i djeca, i uskoro su naši zarobljenici vidjeli veliku skupinu stranih urođenika kako ulaze u naselje. Bili su dočekani sa smijehom i vikom, što je značilo da su to bih prijatelji.

– Gosti dolaze na svečanost — reče žalosno Ukundo.

Nakon toga sjedila su sva četvorica u mučnoj tišini, svaki zaokupljen svojim mislima.

Dječacima je njihova sudbina sve do tada izgledala samo kao nekakav ružan san, ali sada im je postala nešto vrlo stvarno, vrlo strašno i vrlo blisko. Gledali su strašna, obojena lica pridošlica i njihova nacerena usta koja su pokazivala žute zube izbrušene u šiljke. Vidjeli su neke stanovnike sela kako pokazuju na njih prstom i mnoštvo pohlepnih očiju kako ih promatra.

– Sjećam se — reče Dick — kako sam često stajao pred slastičarnom i gledao slatkiše u izlogu. Ovi me divljaci podsjećaju na to.

– Mislim da izgledamo kao slatkiši — uzdahne Doc.

Uskoro je stiglo nekoliko ratnika, pograbili su Bulalu, odvukli ga prema maloj kolibi i tamo mu svezali ruke i noge i bacili ga unutra.

Uskoro dođe četiri ili pet ratnika i pograbe Bulalu. Odvukoše ga prema maloj kolibi, koja se nalazila do poglavičine, tamo mu svezaše ruke i noge i baciše ga unutra.

– Jadni Bulala — šapne Doc.

– Bio je dobar prijatelj — reče Dick. — Ah, bismo li

mogli štogod učiniti za njega?

Doc potrese glavom i upitno pogleda Ukunda, ali Ukundo je samo sjedio i buljio u zemlju.

– Ukundo! — promrsi Dick kroz zube.

Pigmejac ga pogleda.

– Što je? — upita ga.

– Ne bismo li mogli pobjeći, Ukundo?

– On zna veliku čaroliju — reče Ukundo i upre palcem u Doca. — Ako on ne može pobjeći, kako onda može jadni Ukundo, koji ne zna nikakvu čaroliju.

– Moja čarolija je čarolija bijelog čovjeka — reče Doc. — Ona mi ne može pokazati put kroz džunglu. Kad bih se i izvukao iz sela, izgubio bih se i lavovi bi me pojeli.

– Ako možeš pobjeći iz sela i uzeti sa sobom Ukunda, on će te odvesti kroz džunglu do tvog naroda. Ukundo poznaje džunglu, ali se boji noći u džungli. Noću je džungla puna demona. Ako možeš pobjeći po danu, Ukundo će poći s tobom i pokazati ti put. Ali, ne možeš pobjeći dok je svjetlo, jer će te Bagalle vidjeti. Noću će nas opet zaklati i pojesti demoni. Ništa se ne može učiniti.

Tako je govorio Ukundo, Pigmejac, koji je bolje od ikoga poznavao džunglu.

Prošlo je više minuta dok mu je Doc odgovorio, jer je stvarno vrlo intenzivno razmišljao.

Onda brzo pogleda Ukunda.

– Ukundo — poviče on — ako se ti bojiš jedino demona, onda nema nikakva razloga da ne pokušamo pobjeći noću, jer znam čaroliju koja će nas zaštititi od demona.

Ukundo zatrese glavom. — Ne znam — reče on sumnjičavo.

– Vidio si da mogu učiniti veću čaroliju nego Intamo

— stane ga uvjeravati Doc. — Zar mi ne vjeruješ kad ti kažem da znam čaroliju koja će nas štititi da nam nijedan demon džungle ne može nauditi.

– Jesi li siguran? — upita Ukundo.

– Zar nismo proveli jednu noć u džungli prije no što smo dospjeli u naselje? — upita Dick. — Nije nas uznemirivao ni jedan jedini demon. Trebalo je da vidiš kako su bježali kad su opazili Doca.

Ukundo je širom otvorio oči i sa strahopoštovanjem pogledao Doca. — Čarolija bijelog dječaka-vrača mora da je vrlo jaka — reče on.

– I jest — složi se Doc. — Dajem ti svoju riječ da ti ni jedan jedini demon neće naškoditi dok sam ja uz tebe; no, ako ostanemo ovdje, Galla-Galla će te pojesti. Hoćeš li poći s nama?

Ukundo baci pogled na kolibu u kojoj je ležao nesretni Bulala. — Da — reče on. — Ukundo će poći s vama.

– Dobri moj Ukundo! — usklikne Dick, a onda stane šaputati. — Morat ćemo krenuti noćas, jer sutra će možda biti prekasno za jadnog Bulalu.

– Za Bulalu? — upita Ukundo. — Bulala je već gotovo mrtav.

– Misliš li da će ga noćas zaklati? — upita Dick.

Ukundo slegne ramenima. — Možda.

– Ali, moramo ga spasiti ako možemo — navaljivao je Dick.

– Ne možemo — reče Ukundo.

– Možemo pokušati — dobaci Doc.

– Da, možemo pokušati — složi se Ukundo bez ikakva oduševljenja, jer Ukundo je bio fatalist koji je vjerovao, kao i pripadnici mnogih primitivnih naroda, da se ono što se događa mora dogoditi i da je beskorisno boriti se protiv

toga. Možda upravo zbog toga nisu ni Ukundo ni Bulala uopće ozbiljno razmišljali o bijegu, jer su se pomirili s time da će ih Bagalle pojesti, ako je već sudbina odredila da ih oni pojedu, i to je bilo sve što se njih ticalo.

Ali Dick i Doc nisu bili fatalisti. Oni su znali da o njihovoj sposobnosti, okretnosti i hrabrosti mnogo više ovise njihovi udesi nego o nekoj legendarnoj ženi zvanoj sudbina. Za njih je ta sudbina bila neka glupa utvara, baš kao i Ukundovi demoni, pa su oni planirali i snovali o onom trenutku kad će im se pružiti povoljna prilika da se pokušaju domoći slobode. Njihove su teškoće postale znatno veće zbog Bulale, ali nijedan od njih nije ni jednog trenutka pomislio da napusti tog dobrog prijatelja a da ga ne pokuša izbaviti, mada su znali da će njihov bijeg biti gotovo sigurno onemogućen ako taj pokušaj ne uspije.

Kad je pala noć, dječaci su promatrali kako se stanovnici sela i njihovi gosti pripremaju za večeru. Iznijeli su napolje lonce, napunili ih vodom i stavili na mnogobrojne vatre da vriju. Tu se glasno pripovijedalo i smijalo. Naši zarobljenici su napeto promatrali, radoznali da vide jesu li ti lonci s kipućom vodom određeni za Bulalu i hoće li i oni skoro doći na red; kako su tamo sjedili, promatrajući okrutne i strašne divljake, njihove su duše bile pune crnih misli i kobnih slutnji, iako su pokušavali da ih nekako odagnaju.

Neko su vrijeme tako sjedili šuteći, kad najednom privuče njihovu pažnju šum, koji kao da je dolazio od tijela što se šulja prema njihovoj slamnatoj kolibi. Sjedili su tačno ispred ulaza; netko ili nešto približavalo se iza kolibe, tik uz vanjski zid koji je bio u tamnoj sjeni,

Dick i Doc izvadili su svoje noževe i čekali. Tko ili što bi to moglo biti? Što god ili tko god to bio, bilo je jasno da

nije želio da bilo tko zna da je on tu; to je sasvim jasno potvrđivala opreznost kojom se šuljao pazeći da ne proizvede nikakav šum.

Dick polako ustane, držeći u ruci pripremljen nož, a Doc stane uz njega. Ukundo, koji nije imao oružja, stane Docu slijeva. Tako su njih trojica čekali u napetoj tišini, dok se potajni posjetilac približavao uzduž zida kolibe, kroz mrklu tamu sjena što su ih bacale goruće logorske vatre u naselju.

– Demon! — šaptao je Ukundo.

– Onda ga prepusti meni — feče Doc. — Ali ako je lav, onda je tvoj.

– Nije lav — reče Ukundo. — Demon ili čovjek!

Uto se začuje tiho »Pst!« iz tame.

– Tko je? — upita Dick.

– Što želiš? — upita Doc.

– Ja sam Paabu —aču se vrlo tihi šapat. — Dolazim da vas upozorim.

– Dođi bliže — reče Doc. — Sami smo.

Dio sjene se otkidao i sve više poprimao lik mladića što se Paabu više približavao šuljajući se nečujno uza zid kolibe.

– Ti si mi danas spasio život — reče on obrativši se Docu — a ja sam došao da te upozorim, Intamo je stavio otrova u vašu hranu. Ja sam to vidio. Paabu mrzi Intama! To je sve! Odlazim.

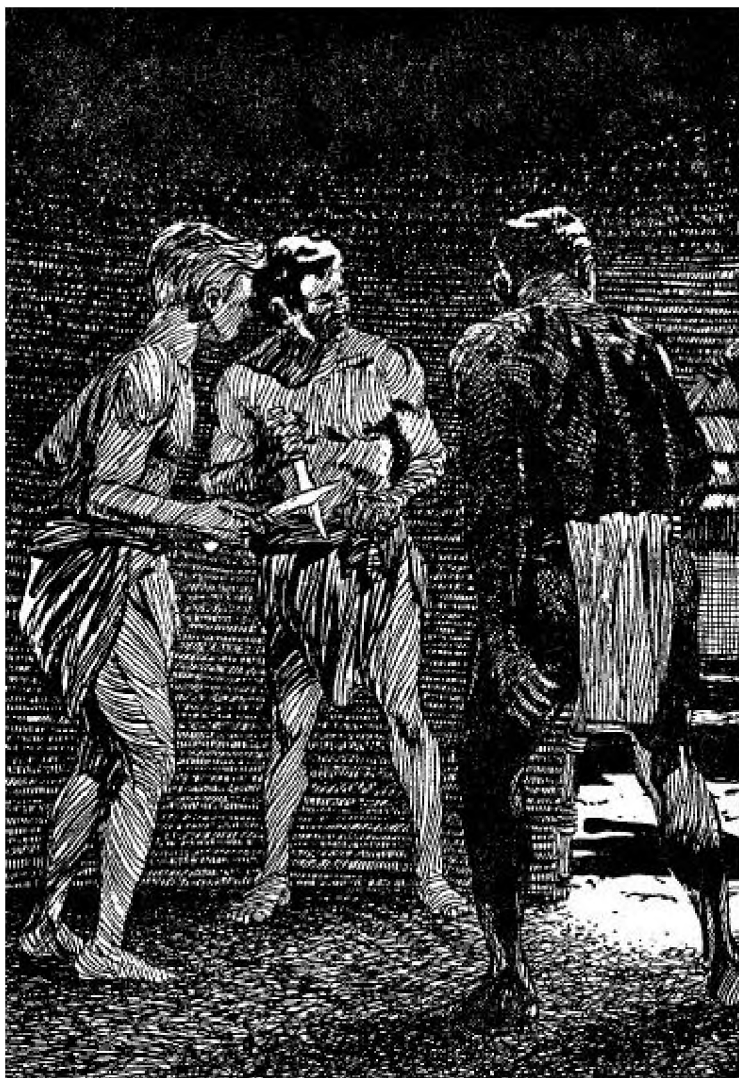
– Čekaj! — zatraži Doc. — Što će učiniti s Bulalom?

Paabu se naceri.

– Pojest će ga, naravno — reče on.

– Kada?

– Sutra u noći. A naredne noći pojest će Ukunda.

Dick polako ustane držeći u ruci pripremljen nož, a Doc stane uz njega. Ukundo, koji nije imao oružja, također je napeto iščekivao, dok se potajni šum približavao uzduž zida kolibe kroz drhtave sjene što su ih bacale logorske vatre u naselju.

Mislim da se boje vaše čarolije. Vas neće pojesti dok vas Intamo ne ubije otrovom.

– Pa onda nas ne bi mogli jesti — reče Dick — jer bi i njih ubio otrov.

– To ne! — usprotivi se Paabu. — Intamo vodi brigu o tome. Intamo pravi dobar otrov, i čim umrete, on će izvaditi svu vašu utrobu. U vašem mesu neće biti otrova. Bude li vidio da ste jeli otrovanu hranu a niste umrli, bojat će se. Ali, on će pronaći neki drugi način da vas ubije, osim ako vaša čarolija nije vrlo jaka. Eto, zbog toga je Paabu došao da vas upozori, tako da možeš načiniti jaku čaroliju.

Htio je otići.

– Čekaj! reče opet Dick. — Jesu li već ubili Bulalu?

– Nisu!

– Kada će ga ubiti?

– Sutra.

– Hoćeš li učiniti nešto za mene? — upita Doc.

– Što? — upita Paabu,

– Donesi nam nešto oružja: četiri noža, četiri koplja, četiri luka i nešto strelica. Hoćeš li to učiniti za mene, Paabu?

– Bojim se. Galla-Galla će me ubiti. Intamo će me ubiti ako sazna da sam bio ovdje i govorio s vama.

– On to nikada neće saznati — uvjeravao ga je Doc.

– Bojim se — reče Paabu. — A sada odlazim.

– Gledaj! — šapne Doc i izvadi svoj džepni nožić iz odjeće. — Gledaj ovo! — i on pruži veliku čaroliju sasvim blizu Paabuova lica.

Mladić se od straha okrene. — Nemoj to staviti u moju glavu — reče on plačući.

– Neću to staviti u tvoju glavu, Paabu — uvjeravao

ga je Doc — jer sam tvoj prijatelj, ali ću ti to pokloniti ako nam doneseš oružje. Ne bi li htio imati ovu veliku čaroliju koja je jača od svake Intamove čarolije? Možeš postati veliki vrač, ako imaš ovo, Paabu. Što kažeš na to?

– A neće mi ona naškoditi? — upita Paabu sav u strahu.

– Neće ti naškoditi ako ja kažem da to ne čini — odgovori Doc. — Ako ti je dam, onda će ona biti tvoja i ne može ti naškoditi.

– U redu — reče Paabu. — Donijet ću ti oružje.

– Kada? upita Doc.

– Vrlo skoro.

– Dobro. Ako se ne vratiš brzo, velika će se čarolija naljutiti, i ne znam što bi ti mogla učiniti. Požuri!

Paabu nestane među sjenama, a njih trojica opet sjedoše da čekaju i planiraju. Svakako su učinili prvi korak, ali još su bili u naselju, okruženi okrutnim i divljim ratnicima.

Dok su čekali, došao je čovjek i donio im hranu. Nije to bio onaj isti koji im je do sada donosio hranu, i bilo im je jasno da ga je poslao Intamo. Čim je otišao, iskopali su rupu u zemlji i zatrpali svu donesenu hranu, a onda su ponovo zapali u šutnju i tjeskobno čekali.

vaziri

Daleko odavde, na rubu džungle, pedeset tamnih ratnika utaborilo se na travnatom proplanku. Bili su to stasiti i snažni muškarci pravilna lica i jakih, bijelih zuba. Jedan od njih svirao je na grubo napravljenom instrumentu sa strunama, dok su dvojica njegovih drugova plesali na svjetlu vatre, koje se odražavalo na njihovoj baršunasto-sjajnoj koži. Oružje im je ležalo nadohvat ruke, a mnogi su još nosili na glavi pernati ukras plemena. Njihova stroga lica razvedrio je smiješak, jer je došlo vrijeme razonode nakon napornog dana bezuspješnog traženja.

Ogroman bijeli čovjek — penjući se po drveću — približavao se taboru ovih pedeset ratnika. Imao je na sebi samo leopardovu kožu, a naoružan je bio samo dugim konopom i lovačkim nožem. Kretao se kroz mračnu džunglu savršeno sigurno i tiho. Numa, lovački lav, provlačio se dolje ispod njega, njušio njegov trag i gunđao. Bio je to trag koji je Numa dobro poznavao i kojega se bojao.

Nije to bio samo trag čovjeka, to je bio trag Velikog čovjeka.

Uskoro je lako skočio na zemlju pokraj logora. Istog

trena su ratnici bili na nogama sa spremnim oružjem u rukama.

— To sam ja, junaci! — reče čovjek. — Ja, Tarzan-majmun!

Nedaleko logora Vazirija Tarzan se spustio na zemlju. Ratnici su ga odmah prepoznali. Već idući dan oni će krenuti prema naselju poglavice Galla-Galle.

Ratnici odbace oružje. — Dobro došao, Veliki Bwama! Dobro došao, Tarzane! ... — povikaše ratnici.

– Da li te poslužila sreća, Muviro? — upita čovjek-majmun.

– Nije, dragi moj prijatelju — odgovori snažni Crnac. — Tražili smo na sve strane, ali nismo naišli na tragove bijelih dječaka.

Niti ja — reče Tarzan. — Gotovo sam uvjeren da nam je Mugalla, kojega smo prije tjedan dana ispitivali, lagao kad je rekao da su došli u njihovo naselje i da ih je njihov poglavica Galla-Galla poslao s nekoliko miroljubivih trgovaca iz Karenda prema našem kraju. Sutra ćemo nastaviti put prema naselju Galla-Galle.

bijeg

Blizanci i Ukundo nisu dugo čekali na Paabuov povratak; kao što je obećao, on im je donio oružje. Njegov je strah bio očit kad je kao nagradu za svoje usluge primio Docov džepni nožić, ali želja da postane veliki vrač nadvladala je strah; pun ponosa, iako i prestrašen, odšuljao se Paabu u tamu, čvrsto držeći u svojoj prljavoj šaci veliku čaroliju.

Dječaci su gledali urođenike kako oko seoskih vatri jedu i piju, dok je Intamo, odjeven u ružnu i čudnu svečanu odjeću vrača, plesao neobičan ples na svjetlu vatre i pritom sipao prašak u pojedine lonce za kuhanje izvodeći nad njima neobične pokrete štapom na koji su bile pričvršćene čekinje bivoljeg repa.

Ukundo je objasnio dječacima da Intamo izvodi čaroliju kako bi protjerao zle duhove iz lonaca u kojima će se sutra kuhati Bulala i da prava svečanost počinje tek naredne noći. U naselju se te noći malo plesalo, a kad je Intamo završio svoj obred, Crnci su se počeli povlačiti u svoje kolibe, i uskoro je naselje opustjelo. Sve su vatre zapretali pepelom, osim jedne. Naselje je obavila potpuna tama.

Približavao se časak kad će dječaci pokušati da se spase bijegom, koji su tako dugo odgađali. Tihim šapatom cijelu su večer s Ukundom raspravljali o planovima.

Sada je još trebalo samo pričekati da budu sigurni da je cijelo naselje zaspalo.

– Zaboga! — reče uskoro Dick. — Zar ne mislite da su već pozaspali?

– Bolje je malo dulje čekati — savjetovao je Doc. — Ovo je naša jedina prilika, pa je ne smijemo upropastiti.

U taj čas opaze kako je neki lik izašao iz kolibe i onda krenuo prema njima.

– Eto! — reče Doc. — Što sam ti rekao?

Lik se brzim koracima približavao, a trojica zarobljenika sakrivali su oružje kako su najbolje mogli; stavili su ga na zemlju i čučnuli ispred njega, ali tako da im je ostalo nadohvat ruke, jer je u tom tihom došljaku koji se primicao kroz usnulo naselje bilo nešto kobno.

Na slabašnom svjetlu tinjajuće logorske vatre nejasno se ocrtavao lik čovjeka koji se približavao. Zarobljenici su u tom liku nazirali snažnog ratnika, koji je u lijevoj ruci držao kratku, tešku toljagu.

Tko bi to mogao biti? Što zapravo hoće u ovo gluho doba noći?

Već je bio gotovo pred njima kad ih je primijetio kako su se šćućurili pred ulazom u kolibu. Bilo je očito da se iznenadio što ih je ovdje zatekao, jer se naglo zaustavio i stao ljutito gunđati.

– Zašto niste u kolibi? — upita došljak promuklim glasom. — Koji je bijeli dječak vrač? Htio bih s njime govoriti.

Bio je to Intamo. Sva trojica su ga istovremeno prepoznali i znali su zašto je došao i zašto je donio toljagu.

– Ja sam — odgovori Doc. — Što želiš od mene?

Jedini Intamov odgovor bio je taj da je skočio prema Docu s podignutom toljagom. Kriknuvši od užasa, Dick skoči na noge i baci se između Intama i njegove odabrane žrtve. Objema rukama uhvati kratko koplje i pruži ga vodoravno pred sobom iznad glave da otupi snagu kobnog Intamova udarca. Toljaga udari o čvrst drveni držak koplja i omakne se na jednu stranu. Ali Intamo snažnim zamahom ruke baci mladića ustranu i ponovo zamahne svojom toljagom.

U tom trenutku skoči malena, panteri slična spodoba okretno i divlje poput kakve velike prašumske mačke, baci se svom svojom snagom Intamu u prsa i obori vrača na zemlju. Dva puta podigla se mišićava ruka i pala; dva puta zasjala je na trenutak na treperavom svjetlu seoske vatre tupa oštrica; tada se Ukundo digne s prevaljenog tijela, no Intamo je ostao mirno ležati ondje gdje je pao.

– Dobri moj Ukundo! — šaptao je Dick isprekidanim glasom gušeći se u jecanju, jer mu je bilo jasno da je Doc bio vrlo blizu smrti.

– Obojica ste mi, svaki posebno, spasili život — reče Doc i ... ne znam što još da kažem!

– Nemoj reći ništa — odvrati mu Dick. — U svakom slučaju još se nismo izvukli iz ovog škripca.

– Sada bolje mi ići —reče Ukundo. — Jesi li učinio jaku čaroliju protiv prašumskih demona?

– Vrlo jaku — odgovori Doc. — Vidio si da je moja čarolija jača nego Intamova, jer je on došao ovamo da ubije mene, a kad tamo, je ubijen on.

– Da — složi se Ukundo — vidio sam!

Kao što su se prije dogovorili, naša trojica zarobljenika otpužu tiho iza koliba držeći se tik uz ogradu naselja.

U trenutku kad je Intamo zamahnuo toljagom prema Docu skoči malena, panteri slična spodoba, i baci se svom snagom Intamu u prsa i obori ga na zemlju. Dva puta podigla se mišićava ruka i pala; dva puta zasjala je na treperavom svjetlu seoske vatre tupa oštrica...

Dick je bio prvi, za njim Ukundo, a onda Doc. Morali su se kretati vrlo tiho da ne probude kojega od brojnih seoskih pasa, jer bi njihov lavež lako mogao probuditi čitavo naselje. Tako su vrlo polako išli naprijed, često samo po nekoliko metara a onda su opet više minuta mirovali. Bio je to mučan posao koji im je razdirao živce. Koliba u kojoj je bio zatvoren Bulala kao da je bila kilometre daleko, a zapravo je bila udaljena svega nekoliko stotina koraka. Nakon nekog vremena, koje se njima učinilo kao vječnost, stigli su ipak do nje i, dok su dječaci čekali iza kolibe, Ukundo je otpuzao naprijed i uvukao se unutra.

I opet dugo, beskonačno čekanje. Duge minute prolazile su polako jedna za drugom. Ni najmanji šum nije dopro do njihova uha iz unutrašnjosti kolibe, zbog čega im je to čekanje bilo dugo kao stoljeća, a onda napokon začuje iz kolibe jedva primjetan šum. Nekoliko minuta kasnije došuljaju se do njih Ukundo i Bulala. Bulala je bio izvan sebe od uzbuđenja, jer je već bio siguran da ga ništa ne može spasiti od strašne sudbine koja ga je čekala sutra ujutro; njegove riječi zahvale bile su tihe, i časak kasnije sva četvorica šuljali su se prema glavnom ulazu u naselje.

Tu su naišli na prvu ozbiljnu zapreku. Vrata su bila zatvorena lancima koji su bili zaključani starinskim lokotom kakve su nekada upotrebljavali trgovci robljem da pričvrste lanac na vrat jadnoj žrtvi. Načas je izgledalo da su osuđeni na neuspjeh već na samom početku pokušaja da se domognu slobode, ali kad su bolje razgledali lance, Docu umalo da se ne ote krik olakšanja; otkrio je da je Bagalla, s pravom urođeničkom nespretnošću, pričvrstio kraj jednog krupnog lanca za stup na ogradi pomoću snopa trave, a kako je svaki lanac toliko jak koliko je jaka

njegova najslabija karika, ova karika od trave dokazala je da je lanac bio vrlo slab. Jednim potezom noža Doc prereže snop trave, i lanac padne na zemlju što ih umalo nije upropastilo, jer je buka probudila jednog psa koji je počeo strahovito lajati. Uskoro su mu se pridružili svi psi u naselju, pa se činilo kao da tisuću pasa laje iz svega glasa. A onda, kad su sva četvorica uprli svom težinom da vrata otvore, ona su se zaglavila. Dick baci pogled preko ramena i opazi jednog ratnika kako izlazi iz svoje kolibe. Taj momak glasno poviče na uzbunu i trkom krene prema njima, a začas je čitavo naselje vrvjelo od divljih Crnaca koji su svi trčali s kopljem u ruci.

U toj beznadnoj situaciji naša su se četiri zarobljenika kao ludi bacali na uleknutu ogradu, i ovaj put vrata popuste, a oni iščeznu u tamu s onu stranu ograde.

Da prevale put kroz čistinu do gustog mraka džungle, trebalo im je samo nekoliko sekunda, jer su upravo jurili od straha pred užasnom smrti što im je bila za petama prijeteći da ih opet ščepa u svoj jezivi zagrljaj.

Nekoliko metara izvan ulaza u naselje Bagalle se zaustave; oni nisu imali čarolije koja ih štiti od pogubnog djelovanja demona mraka i džungle.

Stajali su ispred svoga naselja i dovikivali prijetnje i uvrede četvorici bjegunaca koji su se bježeći spoticali po neravnoj prašumskoj stazi. Ali riječi im nisu mogle niti naškoditi niti ih vratiti. Galla-Galla ubrzo odvede svoje ljude u selo i zatvori vrata.

– Sutra čim prve zrake svjetla padnu na šumu, otići ćemo i dovesti ih natrag; oni neće noćas dospjeti daleko po džungli, gdje lavovi traže plijen, a pantere sjede u zasjedi iznad staze.

dickov trofej

Ukundo, izvrstan poznavalac džungle, vodio je malu četu stazama koje nitko drugi ne bi mogao pronaći. On nije uvijek išao dobro utrtim puteljcima, već se činilo da instinktivno zna gdje treba krenuti prečacem a gdje će, opet, puzeći na sve četiri, pronaći put kroz naoko neprobojnu masu isprepletena raslinja. Pola sata išli su šutke; tada se Ukundo najednom zaustavi.

— Lav! — šapne on. — Približava se! Na drveće! Dick i Doc nisu ništa vidjeli niti bilo što čuli. Oni su išli jedan za drugim, služeći se uvijek jednostavnim pomagalom: da se onaj straga rukom drži za onoga naprijed. Da su prekinuli tu vezu, sigurno bi se izgubili prije nego bi opet uspostavili kontakt. Sada nisu nigdje vidjeli nijedno stablo. Znali su da posvuda oko njih ima drveća, ali oni nisu mogli vidjeti ni jedno jedino. Posvuda je bila tama, potpun mrak. Oni ustanu i počnu pipati oko sebe.

— Brzo! — opominjao je Ukundo. — On dolazi! Oni začuju lomljavu u guštari. Docovi prsti napipaju deblo velikog stabla. — Ovamo, Dick! — šapne on.

— Ovdje je nekakvo stablo! Ovamo!

Osjetio je dodir Dickove ruke. Činilo se da je šum u

guštari vrlo blizu.

— Penji se! — reče Dick. — Našao sam drvo! Požuri! Doc je pokušao da se popne po ogromnom deblu, ali

ga nije mogao obuhvatiti rukama, a isto tako Dick. Oni su rukama tražili u mraku ne bi li napipali kakvu granu, ali je nisu mogli naći.

Dick osjeti da zvijer ide na njega. On okrene lice prema životinji, koju nije vidio, i držeći rukama koplje ispruži ga svom snagom u pravcu zvijeri...

Strahovita rika prolomi se gotovo kraj njihovih ušiju.

Dick je osjetio da zvijer ide na njega i on u hipu učini ono što mu je naređivao njegov instinkt. Okrene se licem prema životinji koju nije vidio i, držeći objema rukama svoje koplje, ispruži ga svom snagom u pravcu odakle je dolazila ta rika od koje se ledila krv u žilama. Istog trenutka osjetio je kako je neko teško tijelo udarilo o koplje. On padne na zemlju i neka velika težina udari o njega, a od strahovite zaglušne rike potrese se tlo kad se lav zaletio u gustiš tačno iza njega, gdje je onda nastala takva lomljava kao da se tuce lavova bori nad jednim plijenom.

— Dick! — zovnu Doc. — Jesi li živ i zdrav?

— Jesam. A ti?

— Bez brige! Požuri! Našao sam mjesto gdje se možemo popeti na drvo. Ovamo! Ovamo prijeko!

Dick je pipajući tražio put do Doca, koji je pokraj velikog stabla na koje se nisu mogli popeti otkrio manje drvo, i začas su dječaci bili već visoko iznad razjarenog lava, koji je mlatarao u guštari i strahovito rikao i urlao.

Brzo su dovikavanjem utvrdili da se Ukundo i Bulala nalaze u blizini, također na drveću, ali ih nisu mogli vidjeti. Nakon kraćeg raspravljanja odlučili su da ostanu do ujutro tu gdje jesu; rano ujutro krenut će dalje i požuriti se prema Ukundovu kraju, gdje će svima biti ukazana, prema Ukundovim riječima, topla i prijateljska dobrodošlica.

Uskoro je lav prestao rikati, a dječaci su nastojali da se nekako sigurno i udobno smjeste kako bi mogli bar malo zaspati, jer su znali da imaju pred sobom dan koji će iziskivati krajnji napor od njihovih oslabljenih tijela, izmučenih dugim zarobljeništvom i ogavnom hranom. Dick je bio zabrinut za svoje koplje, koje mu je izbio lav

kad je skočio na njega.

Napokon je svanulo jutro, i u prvi osvit zore Ukundo ih pozove da siđu i da nastave put uvjeravajući ih da će ih Bagalle sigurno progoniti sve do granica plemena Ugalla.

Dick i Doc siđu dolje i stanu tražiti Dickovo koplje. Prvo što im je palo u oči bilo je mrtvo tijelo ogromnog lava s crnom grivom, kojemu je u prsima bilo zarinuto Dickovo koplje.

— Ah! — usklikne Doc. — Pa ti si ga, Dick, ubio! Ti si ubio lava!

Ukundo i Bulala dođu do njih; svi su stali začuđenog Dicka obasipati čestitkama. Na brzinu su razgledali uginulu zvijer i našli, kako se čini, jedino moguće objašnjenje tog neobičnog događaja. Kad je lav skočio prema Dicku, mora da je u tami krivo procijenio udaljenost, pa je skočio previsoko. Dickovo koplje, koje je on ispružio onako slučajno, stršilo je pod pravim kutom, i lav se sam nabio na nj. Šiljak je najprije prodro u pluća, a nakon toga, kad je lav luđački pokušavao da ga se oslobodi, zatjerao je šiljak u vlastito srce.

— Oh! — usklikne Dick — tako bih ga rado uzeo sa sobom, makar samo glavu.

— Odsijeci mu rep — dobaci Doc. — To je otprilike sve što ćeš još htjeti nositi nakon sat-dva hoda.

Tako Dick uzme rep kao trofej svoje prve velike lovine, i sva četvorica nastave bijeg, umorni i gladni još prije no što se potpuno razdanilo.

Napredovali su vrlo sporo jer dječaci nisu mogli brzo hodati. Njihove bose noge bile su krvave i izranjavane, a golo tijelo bilo je oderano i izbodeno od okrutnih bodljika koje kao da su rasle samo zato da ih bodu.

U podne su stigli na otvoren proplanak; tu je bilo lakše napredovati i oni se razvedre, jer je sumorna džungla kroz više dana djelovala na njih depresivno. Taj osjećaj nisu više imali kad su izbili na prilično otvorenu čistinu.

— Pazi! — usklikne Doc. — To ti je baš kao početak velikih praznika.

— Znam da će nam sada biti dobro — reče Dick.

Baš u tom trenutku šezdeset obojenih ratnika iz plemena Bagalla skoči iz zasjede i opkoli ih sa svih strana.

Četvorica bjegunaca zaprepašteno se ogledaju. Bili su potpuno iznenađeni. Više se nije moglo pobjeći.

— Hoćemo li se boriti? — poviče Doc.

— Svakako — odgovori Dick. — Bulalo! Ukundo! Hoćete li se boriti zajedno s nama? Oni će nas tako i tako ubiti ako nas zarobe.

— Bolje je umrijeti boreći se — odvrati Ukundo.

Doc stavi strelicu na luk i odapne je na ratnike koji su se približavali, ali kako nije imao iskustva u baratanju lukom, strelica je samo opisala blagi luk i zabola se u zemlju nekoliko metara dalje od njegovih nogu. Bagalla mu se glasno naruga i jurne naprijed. Tada uperi strelicu Dick, ali tetiva iskoči iz ureza na dnu strelice, i kad je Dick odapeo, strelica mu padne pred noge. No, Ukundo je bio spretniji. On je povukao strelicu daleko natrag, a kad ju je odapeo, zabila se duboko u prsa bučnog Bagalle. Tada se Bagalle zaustave. Oni su ljutito skakali i psovali.

— Zašto nas ne gađaju? — upita Dick.

— Hoće nas uhvatiti žive — reče Bulala.

— Začas će navaliti na nas sa svih strana — reče Ukundo. — Nekoliko ćemo ih ubiti, ali će nas ipak uhvatiti žive.

Dick baci na zemlju luk i zgrabi koplje. Doc učini to isto.

— Nikad nisam volio stari luk i strelicu — reče Doc.

— Evo ih, dolaze! — opomene Dick. — Zbogom, Doc!

— Zbogom, Dick! — odgovori mu bratić.

— Ne daj da te uhvate živa!

— Jadna mi majka!

— Zaboga! Evo još milijun momaka! — vikne Dick!

I doista, dolazila je prava rulja snažnih ratnika. Izlazili su iz obližnje šume, na glavama im se talasalo perje, i to im je davalo divlji i okrutni izgled.

— To nisu Bagalle — reče Ukundo.

— Gledajte! — poviče Doc. — Vodi ih bijeli čovjek.

— To je Tarzan, gospodar džungle, i njegovi moćni Vaziri! — klikne Ukundo.

— Tarzan? — prodere se Dick. — Da, to je Tarzan. Mi smo spašeni!

Bagalle, čuvši divlji bojni krik Vazira, okrenu se prema njima. Kad su Bagalle ugledali Tarzana i njegove ratnike, u njihovom bojnom redu nasta pometnja. Zaboravili su na svoj plijen i mislili jedino kako da pobjegnu, jer su dobro poznavali snagu i srdžbu Tarzana-majmuna.

Kao plašljivi zečevi pobjegoše prema džungli; za njima krenu ratnici Vaziri odapinjući na njih strijele i koplja.

Kad su nestali sa čistine, Tarzan priđe dječacima.

— Ne znam komu da zahvalim što sam vas našao — reče on. — Nisam mislio da ćete preživjeti opasnosti džungle. Ali, kad sam vidio kako pružate otpor Bagallama, bilo mi je jasno zašto ste preživjeli. Vi ste hrabri momci! U džungli može živjeti samo onaj tko je hrabar. Ponosan sam na vas.

Ukundo i Bulala razgovarali su s Vazirima, i tek sada

ih primijeti Tarzan. — Tko su ovi? — upita on.

— To su naši dobri prijatelji — reče Doc. — Bez njih ne bismo nikada uspjeli pobjeći.

— Oni će biti nagrađeni — reče Tarzan — kad sutra stignemo kući. A i vi, momci. Što najviše želite?

— Jedan čitav kolač od jabuka — reče Doc.

natrag u džunglu

Ah, pa to je grdosija — usklikne Dick.

— Gledaj, nije li krasan? — poviče Doc. — Gotovo bih se okladio da bi mogao ubiti slona.

— Kako mu je ime? — upita Dick.

— To je Jad-bal-ja — odgovori Tarzan-majmun.

— Zlatni lav! usklikne Doc. — Zbilja, je li to on?

— Da, Zlatni lav — uvjeravao ih je Tarzan.

Sva trojica stajali su pred velikim kavezom, koji se nalazio na stražnjoj strani Tarzanova bungalova na njegovu imanju u Africi, sutradan po dolasku Tarzana blizanaca nakon njihova bijega od strašnih ljudoždera Bagalla; Dicka i Doca su, naime, Bagalle zarobile, kad su oni odlutali u džunglu s vlaka, kojim su putovali u posjet Tarzanu-majmunu, daljnjem rođaku Dickova oca.

Bilo je to ono srodstvo, povezano s upadljivom sličnošću dječaka, zbog kojeg su ih njihovi drugovi u engleskoj školi prozvali Tarzani blizanci. Možda ta njihova sličnost i nije na kraju krajeva tako neobična ako se uzme u obzir da su njihove majke bile blizankinje.

I ne samo to.

Jedna od njih udala se za Amerikanca i ostala u ro-

dnom kraju, to je bila Docova majka. Druga se udala za Engleza i otplovila s njim preko Atlantskog oceana da živi u Engleskoj, gdje je rođen Dick tačno istog dana kad i Doc u Americi.

A sada, kad su proživjeli takve avanture, kakve se događaju vrlo malom broju dječaka na svijetu, Dick i Doc su bili sigurni pod zaštitom čuvenog čovjeka-majmuna, i kad su pomišljali na mnoge zanimljive buduće doživljaje, bili su uvjereni da će od sada biti savršeno sigurni i da nikada više neće dospjeti u tako opasnu situaciju kakva je bila ona iz koje su se upravo izvukli.

Ali nije im bilo ni žao, jer kako su bili normalni dječaci i poput svih normalnih dječaka voljeli avanture, otkrili su da postoji granica preko koje avantura nije više užitak i da ta granica leži daleko od ljudožderskih lonaca za kuhanje mesa.

Bilo je dobro za Dicka i Doca, kao što je možda dobro i za sve nas, da nisu mogli vidjeti što im nosi budućnost.

— Oh, ta nećeš ga valjda pustiti iz kaveza? — upita Doc kad je Tarzan izvukao gredu što je zatvarala vrata na kavezu u kojem se nalazio Jad-bal-ja.

— Zašto ne? — odgovori čovjek-majmun. — On je rijetko kada zatvoren kad sam ja kod kuće, osim noću. Te ni tada ne bi bilo potrebno, ali neki moji ljudi — osjećajući instinktivni strah pred lavovima — ne bi se usudili vratiti kući iz noćnog lova kad bi Jad-bal-ja bio vani. Osim toga doda on — ima nešto na što oni uvijek misle a što sam ja sklon zaboraviti, a to je da je na kraju krajeva lav uvijek lav. Prema meni je Jad-bal-ja prijatelj i drug, i to u tolikoj mjeri da ja katkada zaboravljam da on nije čovjek ili da ja nisam lav.

— Bijesno gleda — reče Doc.

— Neće li nas ugristi? — upita Dick.

— Kad sam ja s njim, neće vam ništa tako dugo dok mu ja ne kažem — odgovori Tarzan i otvori širom vrata kaveza.

Dick i Doc su se ukočili kao vojnici od kositra kad je ogromna žuto-smeđa zvijer izlazila veličanstveno iz svog kaveza. Pogledala ih je svojim okruglim žutim očima, strašnim očima, dok joj je Tarzan nešto govorio jezikom koji dječaci nisu razumjeli; tada im se Jad-bal-ja približi i onjuši njihovo odijelo i ruke.

— Rekao sam mu da ste moji prijatelji — objasni im Tarzan-majmun — i da vam nikada ne smije učiniti ništa nažao.

— Nadam se da vas razumije — reče Doc, na što se Tarzan nasmiješi.

Prošetat ćemo malo — reče on — i naskoro ćete se priučiti na lava. Nemojte se uopće obazirati na njega. Ne dirajte ga dok on ne dođe i ne otare svoju glavu o vas, ali to neće učiniti. Tako on pokazuje svoju privrženost samo prema meni i mojoj obitelji; to ne radi s drugima.

— Ne boj se — reče Dick. — Neću ga dirati ako budem mogao odoljeti!

— Što znači Jad-bal-ja? — upita Doc kad su izašli kroz vrata na valovit proplanak koji se protezao na jednu stranu do brežuljaka a na drugu do šume i džungle.

— To je ime uzeto iz jezika ljudi s repom iz Pal-ul-dona — protumači Tarzan. — »Jad« znači »ovaj«; »bal« je njihova riječ za »zlato« odnosno »zlatan«, a »ja« znači »lav«. Našao sam ga kao nejako mladunče kraj njegove mrtve majke kad sam pobjegao iz Pal-ul-dona, na povratku kući. Već tada je imao neobično zlatnu nijansu, a kako mi je jezik Pal-ul-dona bio još svjež u sjećanju, prozvao

sam ga Jad-bal-ja, Zlatni lav.

Kako su šetali, dječaci su postavljali tisuću pitanja na koja je Tarzan odgovarao rado i kako je najbolje znao. Njegovi su odgovori bili izvanredno zanimljivi, jer su se dječaci u svojim pitanjima ograničili uglavnom na Tarzanov život u džungli, a to im je bila najzanimljivija tema na svijetu.

— A što biste vi momci htjeli raditi? — upita Tarzan. — Imamo pred sobom čitav dan.

— Ja bih htio ići u džunglu — reče prilično čeznutljivo Dick.

— I ja — reče Doc.

— Čovjek bi pomislio da vam je za neko vrijeme dosta džungle — nasmiješi se čovjek-majmun.

— Džungla ima neku draž koju ne mogu objasniti — odgovori Dick. — Bojim se džungle, a ipak je želim posjetiti.

— Naravno da volim biti u džungli s vama — reče Doc i pogleda s puno poštovanja Tarzana. — Koliko nam vremena treba do tamo?

Otprilike dva sata. Možete li to izdržati, i još povratak?

— Možemo li? Rekao bih da možemo — usklikne Dick.

— A ti, Doc? — upita Tarzan.

— Sigurno!

— U redu! — reče čovjek-majmun. — A ako se ne želimo noćas vratiti, ne moramo. Džungla pruža čovjeku hranu i konak, i mir. Zbog toga je i volim.

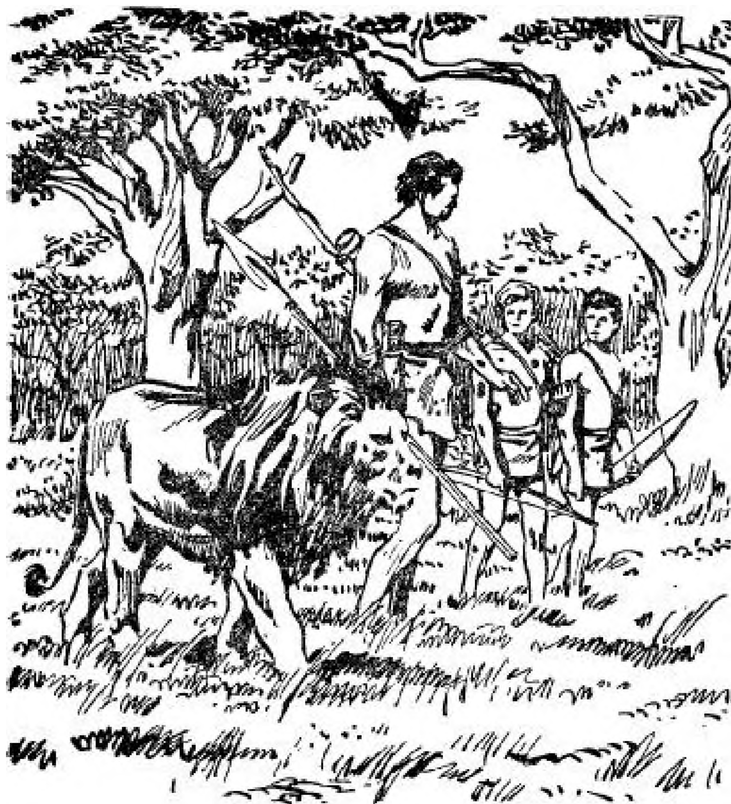
— Hajdmo! — rekoše Tarzani blizanci jedan drugome gotovo u isti mah.

Tarzan kimne glavom i pođe naprijed.

Dobro raspoloženi prolazili su proplankom. Veliki lav koračao je pored svog divljeg gospodara, a mladići su

gutali svaku riječ o džungli koju su čuli iz usta čovjeka-majmuna.

Tarzan i blizanci imali su na sebi samo komad tkanine omotane oko bokova i povez oko glave, a nosili su sa sobom najjednostavnije i najprimitivnije oružje — luk i strijele, koplje i nož. Tarzan je imao uže od trave, koje je zbog duge navike postalo već gotovo njegov sastavni dio.

Kako su šetali, dječaci su postavljali tisuću pitanja na koja je Tarzan odgovarao rado jer su se Dick i Doc u svojim pitanjima ograničili uglavnom na Tarzanov život u džungli.

Kako su ljudožderi Dicku i Docu oduzeli odijela, kad su ih bili zarobili, i kako su njihovi kovčezi još uvijek bili negdje na željeznici, to zaista nije dječacima preostalo ništa drugo nego da nose tu primitivnu odjeću koju su imali na sebi; ali, istini za volju treba reći da su oni bili više nego zadovoljni i da bi bili s prezirom odbacili takve jalove simbole civilizacije kao što su hlače i košulje.

Boravak kod ljudoždera i njihovo probijanje kroz džunglu naviklo ih je na oskudnu odjeću, a i mlada su im tijela već malo otvrdla u nedaćama primitivnog života koji ih je tako privlačio s one strane granice proplanka.

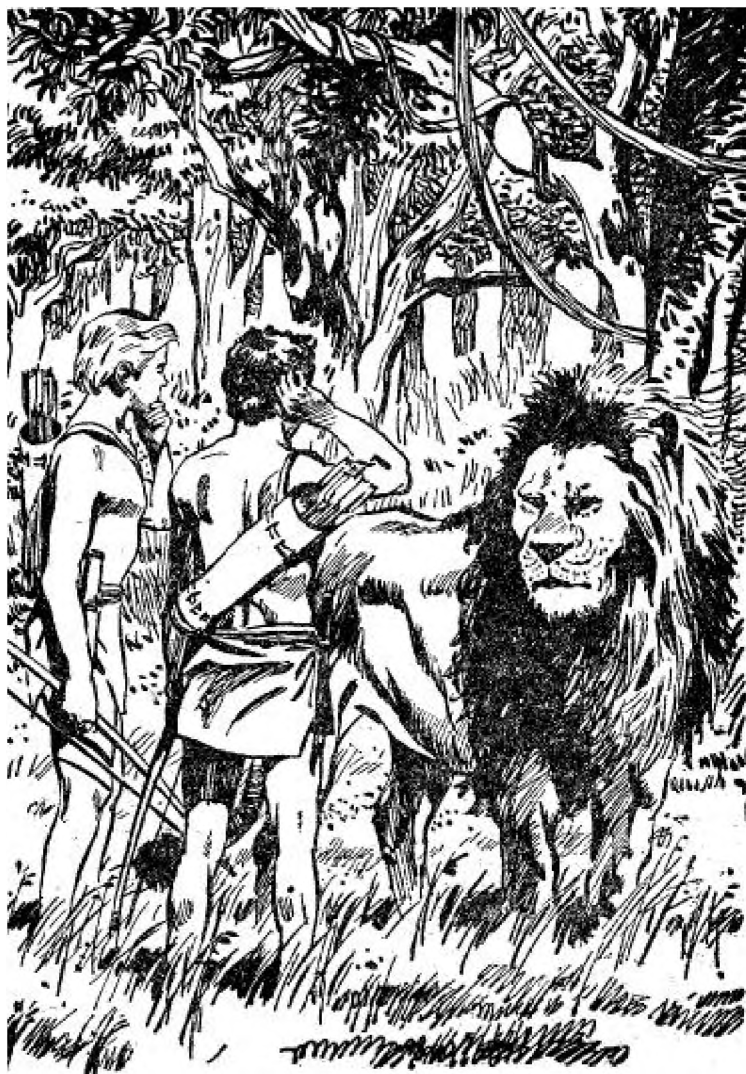
Sigurni u društvu s jakim čovjekom i velikim lavom koji ih je pratio, više se nisu bojali ničega.

oluja

Čovjek-majmun odveo ih je duboko u džunglu; nad glavom im je Manu, majmun, kriještao i psovao prigovarajući tako Tarzanu što je poveo sa sobom Numu, lava, da naruši njegov mir, ali niti Tarzan niti Jad-bal-ja nisu se uopće obazirali na malog majmuna. Dječaci tada primijete da je Tarzan najednom postao šutljiv. Na njihova pitanja odgovarao je kratko ili uopće ne bi odgovorio, a na licu mu se vidjelo da je zabrinut. Često je pažljivo pogledavao lava i često se zaustavljao da onjuši zrak ili da osluškuje.

Uskoro se obrati dječacima.

– Nešto nije u redu u džungli — reče. — Jad-bal-ja je nešto osjetio. Još ne znam što je to. Jeste li primijetili da je postao nervozan? On je osjetio nešto što ni ja još ne mogu osjetiti. Mislim da zapravo njuši miris koji dolazi prema nama što je i prirodno, jer je njuh Jad-bal-jaa, mesoždera, doista vrlo oštar. Ostanite ovdje s Jad-baljaom, a ja idem da ispitam što je to. Možda uopće nije ništa. Dolazi oluja, to osjećam već jedan sat, pa je možda samo ta oluja što dolazi razdražila živce Zlatnog lava. No, tko želi u džungli živjeti, mora znati, a ne pretpostavljati.

Prije same oluje Tarzan je prepustio dječake Zlatnom lavu da ih čuva, a on se vinuo u krošnje da istraži što je to tako iznenada uznemirilo Jad-bal-jaa, jer — kako je Tarzan rekao dječacima — da bi se u džungli moglo živjeti mora se znati što se događa, a ne samo pretpostavljati.

Dječaci su gledali ogromnog čovjeka-majmuna kako se uhvatio rukama za donje grane drveta i nestao. Začas su ostali sami s ogromnom životinjom koja je nervozno koračala amo-tamo, a od vremena na vrijeme pogledala je blizance svojim okrutnim, okruglim, žutim očima, ali nikako drugačije nego prijateljski i umirujuće.

— Oh — reče Doc — volio bih da ga je Tarzan poveo sa sobom.

— On ga je ostavio ovdje da nas čuva, ti jadna naivčino — promrsi Dick, ali je ton njegova glasa jasno pokazivao da je i on nervozan.

— U redu, ali ne mogu nikako zaboraviti što je o njemu rekao.

— Što je rekao, osim da nam neće naškoditi dok mu to ne kaže Tarzan? — upita Dick.

— Da, pametnjakoviću, ali je rekao i to: »Kad je Tarzan s njime«, ali ne to nije ono čega se najbolje sjećam — odgovori mu Doc.

— Pa čega se onda tako dobro sjećaš?

— Tarzan je rekao: »Na kraju krajeva, lav je uvijek lav!«

— Nešto takvo ti ne zaboravljaš! — progunđa Dick.

— Mislim da ću se popeti upravo na ovo drvo, i to onako od šale — reče Doc.

— Kukavica!

— Nisam kukavica! Ne bojim se. Želim samo da se vježbam u penjanju. Ne možeš nikad znati kada će ti to ustrebati, naročito u džungli.

— Pretpostavimo da on ima nešto protiv toga da se mi penjemo na drvo? — reče Dick i kimne glavom prema Jad-bal-jau.

— A zašto bi on imao nešto protiv toga da se mi pop-

nemo na drvo? — upita Doc.

— Pazi! Ako je svjestan da je lav, a gladan je, mislim da bi mu to mogao biti prilično jak razlog da bude protiv toga da se mi penjemo na drvo.

— Tko ti kaže da sam na to mislio? Ja nikad ne bih ni pomislio na nešto takvo. To ti — sigurno — tako misliš.

— O ne, ti nisi ni jednog časa pomislio na to — naruga mu se Dick.

— Ma dobro, ali ja ipak nisam to mislio glasno — odgovori Doc.

Dick ne odgovori više ništa.

Jad-bal-ja je neumorno hodao amo-tamo. Bilo je sasvim očito da je nervozan. Podigao je svoju veliku glavu, naćulio uši i gledao u džunglu prema onoj strani kuda je otišao Tarzan; onda se okrenuo i cvileći počeo kružiti u malom krugu.

No, najednom pogleda lav svojim žuto-zelenim očima dječake, otvori ralje — pokazavši ogromne očnjake — i rikne.

— Š-što misliš, zašto to čini? — šapne Doc.

— Možda pokušava da nam nešto kaže — primijeti Dick.

— Htio bih znati je li to bila prijetnja ili kakvo obećanje — reče Doc, koji je počeo sve više osjećati nelagodnost i mučnu neizvjesnost s obzirom na budućnost.

— Možda bi bilo bolje da se ipak popnemo na drvo — šapne Dick. — Možda bismo mogli vidjeti Tarzana ako se uspnemo dovoljno visoko?

— Hajde ti prvi'— reče Doc.

— To ne! — usprotivi se Dick. — Idi ti prvi, to je bila tvoja zamisao.

— Ali kad bude vidio da sam mu pobjegao, mogao bi

napasti tebe — obrazloži Doc.

— Znam što ćemo učiniti — reče Dick. — Tu su dva stabla gotovo iste veličine. Ti ćeš tobože bezbrižno odšetati do jednog drveta, a ja do drugoga; kad budemo obojica spremni, ja ću reći »Penji se«, i tada ćemo se obojica popeti što brže budemo mogli. Pristaješ li?

— Kažem: hajdmo, što prije to bolje — odgovori Doc.

— Pazi! Sada gleda na dragu stranu. Sada je pogodan trenutak!

Dva dječaka pogledaju plašljivo preko ramena i krenu polako svaki prema svom drvetu. Tko će im zamjeriti što su nervozni? Šumski lav na slobodi u svojoj mračnoj džungli strašno je biće, tako strašno da mnogi ljudi, kao što je poznato, kad padnu paralizirani od straha na koljena i čekaju da dođe ta velika zvijer da ih proždere, ne pružaju nikakav otpor niti se brane.

Jad-bal-ja, čuvši korake dječaka, okrene prema njima svoje strašne oči. Doc je počeo teško disati. Dick je pokušao progutati slinu, ali nije mogao. Grlo mu se najednom potpuno osušilo. Bili su svega nekoliko koraka udaljeni od drveta koje su svaki sebi odabrali i nisu stali. Najveća teškoća bila je u tome kako da obuzdaju svoju veliku želju da potrče.

Jad-bal-ja ih ispitivački pogleda, a onda krene lagano prema njima. Sada su već dječaci bili svaki na podnožju svog drveta.

— Penji se! — promrsi s mukom Dick, i istog časa obojica su se već penjali uz deblo što su brže mogli.

Jad-bal-ja se zaustavi i stane ih promatrati. Izraz njegova naborana lica mogao se protumačiti i kao bolno iznenađenje, a kad su dječaci, popevši se na grane visoko nad zemljom, bili na sigurnom i pogledali dolje, vidjeli su

lava kako sjedi na stražnjim nogama i uporno gleda prema njima.

— Eto! — poviče Dick. — Znao sam da nam on neće ništa. Uopće nije pokušao da nas zaustavi. Do vraga, ti si ipak kukavica. Ne bih baš volio da se vrati Tarzan i nađe nas ovdje gore.

— U redu, ako si tako hrabar, a ti siđi. Baš me briga, ako me tko zatekne ovdje. Meni je draže da sam ovdje čitav u jednom komadu nego tamo dolje raskomadan — — odgovori Doc.

— Ah, glupost! On ne bi naškodio ni muhi — ustvrdi Dick. — Gledaj ga samo!

— Muhi možda ne bi, ali ja sam ukusniji nego muha.

— U svakom slučaju, ti nemaš hrabrosti ni koliko muha — naruga mu se zajedljivo Dick.

— Dobro, dobro; mjesto da toliko govoriš, zašto ne siđeš i ne poigraš se s njim?

— Mislim da ću to i učiniti.

Doc se oporo nasmiješi.

— U redu! A sad pazi! — poviče Dick i stane se spremati da siđe.

Doc ga je pažljivo promatrao. Dick se spusti s grane na kojoj je sjedio, obujmi objema rukama deblo drveta i spremi se da siđe na zemlju.

— Ah, nemoj Dick — poviče Doc. — Molim te, nemoj! Bolje je ne izlagati se nikakvoj opasnosti.

— U redu! — reče Dick. — Ako ti nećeš da siđem, onda neću sići.

I on se opet popne na svoju granu i sjedne na sigurno.

— Zaboga, kako se mrači — reče Doc. — Misliš li da je već tako kasno?

— Mora da je to oluja za koju je Tarzan rekao da na-

dolazi. Da, pogledaj tamo gore!

Kroz rupu u gustom lišću iznad njihovih glava vidjeli su se crni, tmurni oblaci kako se valjaju nisko iznad šume. Mrak je u džungli postajao sve gušći. Nastala je potpuna tišina, bez ikakvog daška, kao da je srce Prirode načas prestalo kucati. A onda se najednom saviju vrhovi stabala kao da ih je pritisla neka moćna ruka, pa se opet usprave. Vjetar zazviždi, drveće se strahovito zanjiše ispod samih oblaka koji su jurili, sijevnu munje — oštre, zasljepljujuće munje — a onda se prolomi prasak i tresak gromova i s njima pljusne kiša, ali ne u kapima već u velikim pljuskovima i mlazevima, koji kao da su izlazili iz zapjenjenih usta orkana.

Dječaci su bili udaljeni jedan od drugog jedva kojih dvadeset koraka, a ipak se nisu mogli ni vidjeti ni čuti, iako su obojica punim plućima vikali, da se uvjere je li onaj drugi još živ i zdrav.

Otkinute grane s velikog drveća letjele su zrakom. Pradjedovi džungle treskali su o zemlju — vukući sa sobom manje drveće — i tako još više povećavali užasni pakao što je posvema ovladao džunglom.

Dick i Doc jedva su se držali na svojim opasnim sjedištima na grani; svaki je bio uvjeren da je onaj drugi već mrtav i da će on uskoro za njim. Činilo se posve nemoguće da bi ikoje živo biće moglo izbjeći bijesu ovakve strašne oluje.

Oluja je bješnjela čitav sat, a onda je pomalo popuštala, ali je kiša još uvijek lijevala, vjetar još uvijek zavijao i jecao kroz ranjenu džunglu, a gusti mrak, tek nešto slabiji nego prije, vladao je i dalje.

Tresući se od zime, dječaci su sjedili pognute glave i čekali, a kiša ih je udarala po golim leđima. Nisu zapravo

znali što čekaju, a niti su se usudili da o tome misle.

I jedan i drugi vjerovao je da je sam. I jedan i drugi je bio uvjeren da je strahovita oluja Tarzana ubila ili ranila. I jedan i drugi razmišljao je kako da sam pronađe put u bungalov.

Dick podigne glavu i beznadno pogleda unaokolo. Kroz mrak i kišu pogleda žalosno u smjeru grane na kojoj je sjedio Doc kad je počela oluja. Opazi nejasan lik, koji se jadno skvrčio u nastojanju da izbjegne udarce oluje.

Oluja je bjesnila čitav sat. Iako su bili udaljeni jedan od drugoga svega dvadesetak koraka, Dick i Doc se nisu mogli vidjeti. Derali su se iz sveg glasa ali od fijuka vjetra i škripe stabala nisu se mogli čuti.

— Doc! — poviče on.

Lik najednom oživi kao da je naelektriziran. Uspravi se i okrene.

— Dick!

— Ah! — usklikne Dick. — Mislio sam da si sigurno umro.

— I ja sam mislio da si ti mrtav. Dozivao sam te čitav sat vičući iz petnih žila.

— Nisam, te uopće čuo. A jesi li ti mene čuo? — upita Dick začuđeno.

– Nisam. Mislim da nitko nikoga ne bi čuo u toj strašnoj tutnjavi. Reci, jesi li ikada čuo nešto takvo? — upita Doc.

– Moram priznati da nisam, ali i ne želim to nikada više čuti.

– Što bi bilo najbolje da učinimo? — upita Doc. — Misliš li da bi nas Tarzan mogao sada naći?

– Mogao bi, ako ...

– Što: ako?

– Ako je živ.

– Ah, ta ne misliš valjda...? — reče oklijevajući

Doc.

– Ne vidim kako smo uopće u svemu tome ostali na životu — reče Dick — jer je čitava šuma opustošena svuda oko nas.

– Meni je hladno — reče Doc.

– Ja se gotovo smrzavam — reče Dick.

Dječaci su se tresli i cvokotali zubima.

– Ovdje ne možemo ostati, Dick. Tu ćemo umrijeti od zime.

– Što da radimo? Moramo se kretati. Moramo na-

stojati da nam krv prokola žilama.

– Što misliš, bismo li mogli pronaći put za bungalov? — upita Dick.

– Uopće nisam pazio na pravac kad smo išli ovamo — prizna Doc. — Pouzdavao sam se u Tarzana; ali, moramo nešto poduzeti. Ne možemo sjediti ovdje i čekati da umremo od upale pluća. Krenimo odavde!

Obojica su istovremeno pogledali na zemlju ispod sebe, a onda su upitno pogledali jedan drugoga.

– Jesi li ga vidio? — upita Dick.

– Nisam — odgovori Doc. — Misliš li da je otišao? Ako nije, gdje je onda?

– Možda se sakrio u grmlje.

– No, dobro! — reče Doc. — Ti se ne bojiš, pa onda možemo sići.

– Mislim da ću se vježbati u penjanju kroz drveće — reče Dick.

Doc se podrugljivo nasmije. Nije se mogao suzdržati, mada je bio jadan i prozebao.

– U redu — složi se on — i ja ću se vježbati s tobom. Na koju stranu da krenemo?

obožavatelji vatre i sunca

Sakrivši se pred olujom, dvadeset strašnih ljudi stislo se čvrsto jedan uz drugoga, čučeći pod slabom zaštitom improviziranog krova, koji su na brzinu sklepali čim su primijetili da dolazi oluja.

Razbarušena kosa prekrivala im je glavu i lice, gotovo zatvarajući nablizu smještene, ružne oči, a crna dlaka rasla im je posvuda po nakaznom tijelu, po dugim rukama kao u gorile i po kratkim, zavrnutim, zdepastim nogama.

Bili su to pognuti i pogrbljeni ljudi niska čela i životinjskog izraza lica. Djelovali su kao patuljci ili vražići, ali nisu bili ni jedno ni drugo. Bila je to posebna vrst ljudi, ljudi na niskom stupnju razvitka, koji su kroz duge vjekove zadržali mnogo više karakteristika čovjekolikog majmuna, — od kojega navodno svi potječemo, — nego normalni ljudi.

Ovih dvadesetak ljudi prognano je iz zlatnog grada Opara, gdje je nakon smrti opakog velikog svećenika Cadja preuzela vrhovnu vlast La, velika svećenica boga vatre.

Oni su bili sljedbenici Cadja, a protivnici svećenice La,

Sakrivši se pred olujom, dvadeset strašnih ljudi — prognanika iz grada Opara — proveli su čitavu noć zgureni na hladnoći i vlazi. U cik zore Gulm je ustao prvi. U ruci je držao toljagu, dok je oko pasa nosio remen na kojemu je visio grubi nož. Okrenuo se prema istoku, a onda je pozvao ostale da ustanu...

pa su nakon smrti Cadja pobjegli iz Opara i sada lutaju neprohodnom džunglom da nađu nekakav osamljeni komadić zemlje gdje bi mogli podići novi hram.

Čitavu noć proveli su zgureni na hladnoći i vlazi, ali u prvi cik zore dizali su se jedan po jedan i ogledavali oko sebe.

Gulm je ustao prvi. U jednoj ruci držao je čvorastu toljagu. Oko debelog pojasa imao je kožni remen, na kojem je visio grubi nož. Ispod obrva koje su mu padate preko očiju zurio je u mrak oko sebe. Onda se okrene prema istoku. Kiša je prestala. Nebo je bilo vedro.

Gulm gurne one koji su bili najbliže do njega. — Ustajte! — zapovjedi on. — Ustajte i pripremite se da pozdravite dolazak boga vatre koji nam donosi novi dan.

Njegovi se momci uskomešaju. Ustajali su jedan po jedan, lijeno poput životinja. Mnogi su režali gotovo kao zvijeri. Nebo na istoku brzo se rasvjetljavalo. Ekvatorijalni dan rađao se iz tamnog neba uobičajenom brzinom i osvijetlio dvadeset strašnih ljudi — divljih i prljavih. Ali što je to? To nije rutav i jeziv muškarac koji leži šćućuren u blatu usred tog smrdljivog čopora. Njegovo tijelo i udovi su skladni; koža mu je bijela uprkos blata koje se na nju nalijepilo. Lijepo oblikovanu glavu pokrivala je razbarušena kosa, ali to nije bila gruba, crna kosa, već fina, svilenasta, plava kosa.

Jedno stvorenje, koje je bilo pokraj njega, gurne to biće, i ono ustane, teško i mučno; bila je to djevojka, mala bijela djevojka zlatne kose.

– Brzo! — zapovjedi Gulm.

Dvojica jezivih muškaraca zgrabe djevojku i gurnu je ispod šatora pod vedro nebo. Gulm pokaže rukom prema

istoku, a djevojka se mehanički, tupo okrene licem prema izlazećem suncu i ostane tako nepokretno, gotovo nesvjesno.

Iza nje, dvadeset obožavatelja sunca i vatre klekne u blato, licem okrenuti prema istoku, a Gulm počne pjevati nerazumljivu, divlju pjesmu, dok se velika, crvena sunčana kugla polagano dizala iznad nevidljivog horizonta.

Iz srca guste šume oni nisu mogli vidjeti izlazak sunca, ali je Gulm tako određivao vrijeme za jutarnji obred, da se on, što je više bilo moguće, podudarao sa stvarnim izlaskom sunca.

Kad su završili taj kratak obred, stali su se brinuti za doručak. Sve je bilo odviše natopljeno vodom od nedavne kiše, pa nisu mogli naložiti vatre. Stoga izvade iz svoje prljave odjeće komadiće sirova ili polukuhana mesa i, čučeći u blatu, divljaci pojedu svoj oskudan i hladan doručak.

Gulm se — žvačući punim ustima — okrene prema jednom od svojih drugova i nagovori ga.

– Koliko je još daleko — upita on — do mjesta što si ga našao da na njemu podignemo novi hram, u kojem ćemo nastaviti sa štovanjem našeg boga vatre?

– Jedan dan hoda, možda dva — odgovori nehajno Bik, stvorenje niskog čela.

– Ne smije biti daleko — reče Gulm. — Ako uskoro ne sagradimo hram bogu vatre i ne prinesemo mu žrtvu, on će nas u svom gnjevu sve uništiti; sve do jednoga!

– Nismo li mu našli novu veliku svećenicu? — upita jedan obožavatelj boga vatre.

– Jesmo — složi se Gulm — ali on traži i svoju žrtvu. Bog vatre mora jesti i on se obraća Gulmu, svom velikom svećeniku, da mu pribavi hranu, a Gulm se opet obraća

vama, nižim svećenicima boga vatre, da je nađete i pribavite. Nakon smrti Cadja i nakon što je La iznevjerila žrtveni običaj star stoljećima, bog vatre ima još samo nas koji mu možemo služiti. On je veoma gnjevan. Sve tegobe što smo ih morali podnijeti otkako smo protjerani iz Opara nisu ništa drugo nego očiti znak nemilosti boga vatre. Jučerašnja oluja bila je, bojim se, znak da je njegova strpljivost pri kraju. Gulm je mislio da ćemo biti uništeni sa čitavim svijetom, ali on nam je dopustio da još malo živimo. Dao nam je još jednu priliku. Ali to je bio znak, znak preko kojega više ne smijemo prijeći. Bogu vatre moramo prinijeti žrtvu. Ako je ne uspijemo pronaći, onda će to biti jedan od nas.

On je divljim očima strijeljao unaokolo po svojim suplemenjacima — očima u kojima je gorio plamen luđačke vatre vjerskog bezumlja.

Ulp baci pogled na malu djevojku i kimne glavom prema njoj.

– Zašto ne nju? — upita jer je znao — kako nije bio baš u dobrim odnosima s Gulmom — da bi veliki svećenik mogao izabrati njega prije nego koga drugoga ako bude potrebno da izaberu žrtvu iz vlastitih redova.

– Ne! — vrisne Gulm i skočivši na Ulpa obori ga na zemlju. — Tko se usudi i pomisliti da naškodi velikoj svećenici boga vatre, treba da umre.

Ulp se digne na noge i brzo odmagli izvan domašaja Gulmovih ruku.

– Nisam joj mislio naškoditi — derao se Ulp. — Samo sam pitao.

– Ne pitaj više ništa — opomene ga Gulm. — Uopće ne postavljaj više nikakva pitanja.

– Neću — obeća Ulp.

Kad je veliki svećenik obožavatelja boga vatre i sunca predložio žrtvu, Ulp je htio da to bude mala djevojka. Međutim veliki svećenik skoči na Ulpa i obori ga na zemlju.

– Pobrinut ću se da ne budeš imao ni prilike — uvjeravao ga je Gulm — jer ako uskoro ne nađemo prikladniju žrtvu, ti ćeš biti izabran.

Gulm je još neko vrijeme gunđao, a onda ušuti.

Ulp je čučao u blatu i jeo ostatak svog doručka. Niski nagoni bili su u njemu tako jaki da mu ta prijetnja smrću

nije ugrozila apetit. No ipak nije želio umrijeti, a njegov lukavi okrutni mozak kovao je prljave planove kako da se spasi Gulmove nemilosti i usmjeri je na kojeg drugog nesretnika svoje družbe.

Dok je jeo taj divlji čovjek, jela je i mala djevojka. Iz jednog džepa svoje poderane i rastrgane haljine izvadila je komadić kuhanog mesa koji joj je ostao od prošlog obroka.

Pohlepna i svemoćna, glad je već odavna srušila posljednju prepreku gadljivosti, i djevojka je poput svih ostalih gladnih životinja jela zato da živi, makar joj nepce nije baš uživalo u tom hladnom, tvrdom i neslanom mesu koje je najčešće bila njena glavna hrana.

Usprkos prljavštini i posljedicama napora i gladi, koje su se tako očito vidjele na njezinu licu i tijelu, bilo je jasno da je mala djevojka zlatne kose morala biti vrlo lijepa. Zapravo, ona je još uvijek bila vrlo lijepa, ali na jedan drugi način, bila je blijeda, mršava, sva očajna, no u svemu , tome su se još uvijek nazirale pune konture, crveni obrazi i sretno, nasmiješeno lice iz prošlih dana.

Nitko — tko bi je pogledao — ne bi mogao pretpostaviti da je ona odrasla među tim strašnim ljudima ili da je s njima u bilo kakvom srodstvu.

No, niti je ona odrasla među njima, niti je bila s njima u srodstvu.

Oni su je već dva mjeseca držali u zarobljeništvu i, s obzirom na svoje divljaštvo, postupali su s njom dobro. Nitko joj nije ništa činio nažao, a štitili su je od opasnosti i tegoba džungle kako su najbolje znali i mogli.

Pazili su da je ne napadne kakva zvijer, davali su joj najbolje komade svoje oskudne i neukusne hrane, noću su joj podizali šator, a za oluje stiskali bi se uz nju da je

toplina njihovih tijela zaštiti od neugodnih posljedica hladne kiše.

Nisu oni to činili zbog nekakvih osjećaja uljudnosti ili iz humanosti, jer takvog osjećaja nisu poznavali, nego samo zbog sebičnosti, zbog svojih vlastitih ciljeva; naime, vjerovali su da bog vatre želi da ga na zemlji zastupa velika svećenica i zato su mislili da taj njihov okrutni bog neće primiti žrtvu od nikoga drugog nego iz ruku jedne žene, odnosno da mu je draže da mu žrtve prinosi svećenica nego svećenik. Zašto, to oni nisu znali.

U dva mjeseca zarobljeništva naučili su djevojku govoriti njihovim sirovim i jednostavnim jezikom, koji je gotovo isti kao i jezik čovjekolikih majmuna, premda rječnik obožavatelja sunca i vatre sadrži i mnoge riječi kojih nema u rječniku čovjekolikih majmuna.

Naučili su je i mnoge jednostavne dužnosti njezina zvanja svećenice, a zamršenije obrede — vezane uz hram — ostavili su za kasnije, kad pronađu mjesto za novi hram i kad sagrade prvi oltar.

Prozvali su je Kla, a to je sastavljeno od dviju riječi koje znače Nova La, i oni su je već obožavali isto tako fanatično kao što su prije obožavali samu La.

To dijete, naime Kla nije ni bila ništa drugo do dijete, nije se sada više bojala ovih strašnih ljudi jer se uvjerila da joj neće naškoditi, ali uza sve to nije se osjećala ništa manje nesretna i jadna; težila je za svojim domom i svojim roditeljima, nedostajala joj je čista odjeća i udobnost kupaonice, dobra hrana i topla postelja; no najviše od svega nedostajala joj je ljubav, drugarstvo i razumijevanje ljudi vrste iste kao što je bila i ona, a bojala se da ih nikada više neće vidjeti.

Ona nije mrzila Gulma ni ostale, jer u srcu ove male

dvanaestogodišnje djevojke nije još bilo mjesta za mržnju; ona je bila sama milota, ljepota i čistoća.

Da su Gulm i njegovi ljudi pretražili čitav svijet, jedva da bi našli neko žensko biće koje bi imalo više svojstava da bude velika svećenica nego mala Kla, naravno, da su tražili veliku svećenicu ljubavi, čistoće i čovječnosti; ali poklonici boga vatre nisu pridavali nikakve važnosti ovakvim osobinama svoje velike svećenice. Na kraju krajeva, Kla uopće nije bila prikladna za tu dužnost, kako će to oni sigurno otkriti kad dođe vrijeme da ona sudjeluje u nekim njihovim strašnijim vjerskim obredima; za malu je djevojku bilo dobro što nije mogla predvidjeti sve ono što će ovi obožavatelji Vatre od nje u budućnosti zahtijevati.

Kad su završili doručak, družba opet nastavi put prema mjestu koje je Bik pronašao za novi hram i prema kojem ih je vodio već više dana.

Hodali su možda sat ili dva kad se Bik, koji je bio na čelu, najednom zaustavili dade znak, na koji se čitava grupa od dvadeset ljudi tiho posakrivala u gusto zelenilo džungle.

Posvuda je vladala tišina. Nakvašena džungla isparavala se na tropskom suncu. Izdaleka čuo se jedva primjetni zvuk koraka, ali već mnogo prije no što ih je mogao čuti, Bik je znao da im se po velikoj lovačkoj stazi, kojom su slučajno sada išli, nešto približava.

Neki osjećaj, nepoznat otupljenim osjetilima civiliziranih ljudi, upozorio je ovo stvorenje džungle na opasnost.

Tko je to lovačkom stazom dolazio prema ovoj četi od dvadeset strašnih ljudi?

u susret opasnosti

Dick i Doc su, penjući se kroz gusto granje u nižim predjelima, najednom osjetili kako im je topla krv prokolala žilama; sada su opet bili dobro raspoloženi i puni nade za budućnost, nakon čega je, naravno, došao brzo i osjećaj gladi.

— Ja bih malo čaja, prženog kruha i marmelade — reče Dick.

Oni se pogledaju i stanu oblizivati usnice.

– A ja bih hrpu heljdinih kolača i soka od javora — reče Doc.

– Hajdmo onda jesti! — reče Dick. — Tu sam vidio da ima i onih plodova što nam ih je Ukundo brao onog jutra kad smo pobjegli iz Galla-Gallinog zarobljeništva. Kako je on zvao te plodove?

— Ne sjećam im se više imena, ali imali su okus kao mješavina kinina, šećera i ricinusova ulja — odgovori Doc i namrgodi lice.

— Tko sad brine brigu o okusu, samo ako su za jelo? — primijeti Dick. — Moramo nešto pojesti, a to je sada jedino važno.

Glad je primorala Dicka da se uzvere na gornje grane i ubere nekoliko plodova, dok je Doc sjedio u rašljama dviju grana, promatrao i čekao. Kad se Dick spustio, dječaci su počeli jesti neukusnu sredinu dvaju velikih plodova koji — kako reče Doc — nisu podsjećali ni na što od onog što im je majka pripravljala.

— Slažem se, ali, do vraga, ne volim te plodove. Radije bih ustrijelio kakvu bezazlenu malu pticu ili nešto slično — reče oklijevajući Doc.

— U tom slučaju morat ćeš je jesti sirovu — podsjeti ga Dick, — U ovoj vlažnoj džungli ne bismo nikada naložili vatru.

— Znam — složi se Doc; — ali poslije ovih jela što smo ih dobivali u Galla-Gallinom zatvoru, čak je i sirova ptica jako dobra, pogotovu ako je svježa.

Docu se na licu vidjelo da je tužan.

Dick se popeo na gornje grane i ubrao nekoliko plodova, dok je Doc sjedio dolje u rašljama dviju grana, promatrao i čekao.

Kad se Dick spustio, dječaci su počeli jesti vrlo neukusnu srčiku dvaju velikih plodova, koje je Dick ubrao.

— Moram reći da me to ne podsjeća ni na što od onoga što je majka običavala praviti — reče Doc.

— To ima okus kao oblog od limenog sjemena — nasmiješi se Dick! — Ili još i gori!

— Žao mi je što ne znamo više o plodovima koji ovdje rastu — reče Doc. — Tu ima sigurno mnoštvo stvari koje bismo mogli jesti, samo kad bismo znali da nisu opasne.

— Da ima barem u blizini majmuna, promatrali bismo što oni jedu — reče Dick.

— Čudi me da ih nema. — Doc se ogleda na sve strane. — Ne vidim nigdje ni jednoga, a kad bih i vidio kojega, bilo bi mi svejedno, jer nakon te odvratne stvari ne bih više mogao ništa jesti. To mi je sasvim oduzelo apetit.

— To je vrlo zasitno — reče Dick. — Kad bismo tih plodova mogli ponijeti sa sobom natrag u civilizaciju, postali bismo bogati.

— Kako? — upita Doc.

— Mogli bismo ih prodavati ženama koje žele omršaviti. Ima otprilike sto milijima debelih gospođa koje žele smršaviti, a nikad se nitko nije pozabavio mišlju koliko one potroše svake godine nastojeći da smršave. Eto, upravo mislim koliko bismo mi onda imali mušterija.

— Ali kako znaš da se od toga mršavi? — upita Doc.

— To je lako. Od čega se debljaju?

— Naravno, jer previše jedu — reče Doc.

— Dakle, kad ne bi jele, smršavile bi, zar ne?

— Sigurno, ali...

— Trebalo bi samo da ujutro natašte pojedu malo ovog ploda i cijeli im dan ne bi više palo na pamet da bilo što pojedu — objasni Dick. — Naravno ako se budu osjećale onako kako se ja sada osjećam.

— Ah! — usklikne Doc. — To je vrlo dobra ideja. Osnujmo poduzeće.

— Najprije se moramo iskobeljati odavde — podsjeti ga Dick.

— Da, na to moramo prvo misliti — složi se Doc. — A što bi bilo da siđemo dolje? Ići ćemo brže. Konačno, navikli smo hodati po zemlji, a ne po drveću. Već sam sav mokar od tog lišća.

Dick se počeše po glavi.

— Ali već smo se navikli da se prilično dobro provlačimo krošnjama — podsjeti ga njegov bratić — a osim toga ovdje gore je bez sumnje mnogo sigurnije. Čini mi se prilično nezgodno silaziti dolje. Ne vidim nikakve staze.

— Mislim da imaš pravo — složi se Doc — ali kad naiđemo na stazu koja vodi u pravom smjeru, čini mi se da bi ipak bilo bolje sići barem za neko vrijeme. Uvijek se možemo ponovo popeti na drveće ako nešto načujemo.

— Nezgoda je u tome što to može biti prekasno, na-

ročito ako je to što bismo čuli lav koji iz grmlja skače na nas.

— Dobro, ostanimo onda još neko vrijeme na drveću — reče Doc. — Ali to sigurno čovjeka više umara.

Dječaci su nastavili put kroz niže predjele drveća u pravcu za koji su vjerovali da ih vodi do otvorenog pro-

Dick i Doc nastavili su put kroz niže predjele drveća u pravcu za koji su vjerovali da ih vodi do otvorenog proplanka koji se proteže do Tarzanovog bungalova.

planka što se protezao do Tarzanova bungalova. I tako mokri ali ne više toliko gladni stigli su do široke lovačke staze koja je vodila u pravcu kamo su i oni namjeravali, a kako nisu čuli ni vidjeli nikakvog traga opasnih zvijeri, odlučili su da malo odmore svoje umorne mišiće i da ujedno požure, pa su sišli na stazu da barem na neko vrijeme oslobode svoje ruke od napora.

Neko su vrijeme išli tako šutke, a onda se najednom Doc zaustavi.

— Dick — reče on — strah me je. Ne znam zašto, ali imam predosjećaj da nam vrlo velika opasnost visi nad glavom.

— Što te ponukalo da tako misliš? — upita Dick i brzo se ogleda na sve strane. Da li si nešto čuo ili vidio?

— Nisam, ali nekako osjećam kao da će se nešto dogoditi, ili kao da nas netko promatra, no ni jedno od toga nije baš potpuno tačno ono što osjećam. Ne mogu ti to objasniti, ali volio bih da nismo tako sami.

— Možda bi bilo bolje da se opet popnemo na drveće — reče Dick. — Reći ću ti otvoreno da se osjećam mnogo sigurnije tamo gore nego ovdje na stazi.

— U redu — pristane Doc. — Ja sam za to, ali pazi, nastojmo ići što je moguće tiše. Možda smo previše bučni. Jesi li primijetio kako Tarzan-majmun ide tiho kroz džunglu, svejedno da li po zemlji ili po drveću?

— Da, primijetio sam. On ide tiho kao sjena leptira — reče Dick. — Hajdemo!

Dječaci se sada mnogo opreznije popnu na donje grane i nastave svoj put. Budno su gledali i slušali i njušili po zraku, onako kako su vidjeli da to čini Tarzan, ali u zraku nisu osjetili ništa drugo do miris od isparavanja džungle, što su osjećali u nosu čitavo vrijeme nakon kiše.

Od vremena na vrijeme su zastali i osluškivali, a onda, zadovoljni što ništa nije privuklo njihovu pažnju, kretali su naprijed.

Često zbog gustog lišća nisu mogli vidjeti lovačku stazu, ali ni njih nisu mogle vidjeti zvijeri koje bi se slučajno našle na stazi. Vjetar je puhao kroz drveće njišući grane i lišće, što je omogućilo da dječaci ostanu nezapaženi, jer nije upadalo u oči njihanje grana koje su oni prouzročili, iako su se kretali kolikogod su mogli opreznije i tiše.

Dick, koji je išao naprijed, najednom se zaustavi, podigne prst upozoravajući na oprez, a onda ga stavi na usta upozorivši Doca da šuti. Zatim ga je Doc vidio kako se odšuljao natrag iza debla velikog drveta koje se malo prije prošli i kako zuri dolje na tlo.

Doc se istog trena na Dickovo upozorenje ukočio. I on je pogledao dolje, ali nije ništa vidio.

Što je tako naglo moglo privući pažnju prestrašenog Dicka? Promatrao je pažljivo svog bratića koji ga je pozvao natrag k sebi i još jednom upozorio da šuti stavivši kažiprst na usta.

Doc otpuže natrag. Ni sam Tarzan ne bi se šuljao kroz lišće polaganije i spretnije. Odmah se smjesti neposredno iza Dickovih leđa.

Bez riječi pokaže Dick prstom kroz lisnato granje prema dolje. U početku Doc nije vidio ništa što bi pobudilo njegovu pažnju, osim isprepletena raslinja što je uokvirivalo široku lovačku stazu. Tada se nešto pomakne, doduše vrlo polako, i Doc usredotoči svu svoju pažnju na tu stvar koja se pomakla. Najprije je to bilo nešto crno među zelenim, smeđim i žutim bojama grmlja, a onda se to pretvori u glavu s razbarušenom, nepočešljanom

kosom. Tada je Doc ugledao još jednu, pa još jednu, pa još jednu glavu, već prema tome kako su mu se oči privikavale da razaberu njihove obrise koji su mu sada bili poznati. Bile su to ljudske glave, i iza razbarušene kose vidio je Doc ovdje-ondje po koje uho ili vršak nosa.

U jednom trenutku primijetio je Doc ruku koja je čvrsto držala krupnu toljagu.

Sada ih je vidio s obje strane staze, a vidio je i to da su sve glave okrenute u istom pravcu — u onom pravcu odakle su dječaci nailazili, pa se moglo zaključiti samo jedno: ova stvorenja, tko god ona bila da bila, čula su ili vidjela dječake i sada leže u grmlju i čekaju.

Dick i Doc bili su mirni kao bube. Ni šapatom nisu jedan drugome saopćivali svoje misli i svoj strah. Kao po nekom dogovoru sjedili su gore zgureni i čekali da vide što će ovi misteriozni promatrači učiniti.

Obojica su bili svjesni da su imali sreću što nisu privukli na sebe pažnju ni jednog časa ove kobne družine a bili su dovoljno mudri da shvate kako ne bi bilo dobro kad bi pokušali da neopaženi pobjegnu, pa su mirno ostali tu gdje jesu.

Katkad bi koji član misteriozne družine pogledao gore. Što god čekali da čekali, oni su bili uvjereni da će iščekivano stići po stazi, i strpljivo — kao i sve grabežljive zvijeri — šutke su ležali u grmlju ne pokazujući nikakvu žurbu da krenu u akciju.

Doc, uvijek razgovorljiv, nije još nikada u svom životu osjetio takvu potrebu da govori. Njegovim mozgom vrvjelo je tisuću pitanja i sumnji koje je želio saopćiti Dicku. On je imao tako jaku želju da govori da ga je to — kako je pričao kasnije — upravo boljelo, ali se ipak svladao. Možda im ta silom nametnuta šutnja i ne bi bila tako teš-

Činilo im se da već dugo čekaju pažljivo motreći šutljive ljude ispod sebe, a onda su začuli kako lagano šušti lišće i do ušiju im dopre promuklo šaputanje. Tada se izvuče na stazu, namršten, pogrbljen čovjek; od samog pogleda na njega dječake je obuzela jeza.

ka da su mogli bolje vidjeti kojega od ovih dvadeset strašnih ljudi, jer bi se onda i te kako čuvali da ne svrate na sebe njihovu pozornost.

Činilo im se da već jako dugo čekaju i pažljivo motre te šutljive ljude ispod sebe, ali na kraju ipak se nešto promijenilo. Čuli su lagano šuštanje lišća i do ušiju im dopre promuklo šaputanje, ali nisu mogli razabrati ni jednu jedinu riječ.

Tada se izvuče na stazu namršten, pogrbljen čovjek. Kad su ga ugledali dječake je obuzela jeza.

Bio je to Bik. Gulm ga je poslao u izvide. Oprezno, polako, često zastajkujući da osluhne i onjuši zrak, Bik je išao stazom dok nije nestao iza jedne okuke.

Minute su prolazile polako. Dječaci su čekali. Ispod njih su čekali svećenici boga vatre. Nakon izvjesnog vremena, koje se dječacima činilo vrlo dugo, Bik se opet pojavi. On se zaustavi na stazi nasuprot grmlju u kojem su bili njegovi drugovi i nešto im tiho saopći. Nakon toga neobični ljudi su se uskomešali, lišće je snažno zašuštalo i dvadeset ljudi izašlo je na stazu.

S ovih dvadeset strašnih ljudi bilo je još jedno stvorenje. Kad su dječaci ugledali to stvorenje, iznenadili su se kao još nikada u svom životu.

Dvadeset jezivih ljudi zaprepastili su ih svojim izgledom, ali kad su među ovim groznim bićima — nalik na životinje — ugledali vitku djevojku zlatne kose, zastao im je dah i oni su zanijemjeli.

Tko bi ona mogla biti?

u pomoć!

Pod vodstvom Bika četa obožavatelja vatre i sunca išla je oprezno stazom, a s njima i zlatokosa djevojka stupajući između dva gruba stvora niska čela. Malo kasnije Dick i Doc su ih izgubili iz vida iza one iste okuke gdje je nestao Bik kad je išao u izvidnicu.

Dick i Doc sjedili su na drvu — ukočeno — kao dva kipa.

Nekoliko minuta ni jedan nije izustio ni jednu jedinu riječ. Jedan od razloga njihovoj šutnji bio je, bez sumnje, oprez da ih ne otkrije ova četa mrkih ljudi, ali je drugi razlog bilo zaprepaštenje koje ih je obuzelo kad su u toj družbi strašnih ljudi ugledali nježnu bijelu djevojku.

Dick je prvi prekinuo šutnju, i to kad je bio siguran da ga oni ljudi više ne mogu čuti.

— Što misliš, što radi ova lijepa djevojka među tim strašnim ljudima? — šapne on.

— Ne bi se moglo pretpostaviti da je kćerka kojega od tih tipova — reče Doc — jer oni gotovo i ne nalikuju ljudskim bićima. Jesi li ikad vidio tako strašno ružna stvorenja? Oni su više nalik na gorile nego na ljude.

— A ipak nisu gorile — reče Dick. — Oni su sigurno ljudi, ali kakvi ljudi! Oh, sretan sam što nas nisu uhvatili.

— Ali uhvatili su djevojku — reče Doc.

— Misliš li da je ona njihova zarobljenica? — upita Dick uzbuđeno.

— Sasvim sigurno! Jesi li vidio kako joj sa svake strane ide po jedan, kao da se boje da im ne pobjegne.

— Što misliš da će učiniti s njom?

— Možda su ljudožderi.

— Oni izgledaju odvratnije od ljudi iz Galla-Gallinog plemena. Mora da su nešto takvo — reče Dick s jezom.

Dječaci su neko vrijeme šutjeli, svaki zaokupljen svojim mislima. Suočili su se s novim i njima nepoznatim problemom, i svaki ga je rješavao na svoj način. Što da rade? To im se pitanje neprestano oštro vrzlo po glavi.

— Slušaj — reče napokon Dick — ova djevojka ne spada u tu vrstu poludivljih ljudi. Možda će je zaklati. Potpuno sam siguran da je nisu poveli sa sobom s dobrim namjerama. Kladio bih se da su je oteli. Oni je drže zbog otkupnine ili su možda ljudožderi pa će je pojesti. Moramo nešto učiniti.

— Upravo sam to i ja mislio. — reče Doc. — Ali, što mi možemo učiniti?

— Ne znam, ali nešto moramo učiniti — reče Dick i u nedoumici se počeše po glavi.

— Morali bismo ih pratiti u stopu — predloži Doc. — Možda nam se ipak pruži prilika da je nekako spasimo.

— U svakom slučaju, treba da ih pratimo složi se Dick — da vidimo kamo je vode, a onda, ako se pruži prilika da je spasimo.

— Dobri moj Dick! — usklikne Doc. — Znao sam da

ćeš se složiti sa mnom.

Tada se postavilo pitanje da li da idu za ovim strašnim ljudima po zemlji ili po drveću, te su naposljetku odlučili da će ipak biti sigurnije ako ostanu na drveću. Međutim trebalo je svojski zapeti, žele li da sustignu otmičare.

Kad su ponovo krenuli u džunglu — držeći se staze kojom je išlo tih dvadeset strašnih ljudi — napustili su svaku pomisao na svoju sigurnost i udobnost, žrtvujući svoje vlastite izglede da se spase zbog jednog potpuno stranog bića; ali, to je bilo zato što oni, onakvi kakvi su bili, nisu ni mogli drugačije da odluče.

Imali su iza sebe mnogo generacija hrabrih ljudi iz mnogih nacija, ljudi kojima je dužnost značila više nego udobnost ili sigurnost, čak više nego život. Ovi dječaci nisu u ovom slučaju mislili da čine neko dobro, samoprijegorno i hrabro djelo. Oni su mislili o tome kao o nečemu što moraju učiniti, jer su odrasli u sredinama koje su smatrale da je muškarac prirodni zaštitnik žena i slabijih bića.

Nešto brže, ali još uvijek vrlo oprezno, išli su dječaci njihovim tragom, uzbuđeni i napetih živaca kao pravi lovci. Kretali su se kroz drveće sad već mnogo lakše i sigurnije, pa su uz manje napora postizavali veću brzinu, tako da nije potrajalo dugo da su se toliko približili dvadesetorici i njihovoj zarobljenici da su ih mogli čuti, a malo su kasnije i ugledali one posljednje u grupi.

Četiri sata išli su za njima držeći se izvan dosega njihovih očiju i uvijek pazeći da, se kreću što je moguće tiše. To je bila teška, naporna rabota, i to ne samo zbog tjelesnog napora nego i zbog duševne napetosti koja nije ni na trenutak smjela popustiti, a i zato što su bili gladni. Onaj plod što su ga pojeli rano ujutro nije ni izdaleka bio

dovoljan da podmiri potrebe njihova tijela, i u podne oni su već bili strahovito gladni, ali ni na trenutak nisu pomislili da odustanu od viteškog zadatka što su ga sami sebi nametnuli.

Negdje sredinom poslijepodneva dvadesetorica strašnih ljudi zaustaviše se na uskoj prirodnoj čistini pokraj malenog potoka.

Dva dječaka — sakrivši se u lišće obližnjeg drveta — pažljivo su ih promatrali. Vidjeli su kako su trojica ljudi otišla u džunglu, svaki u svom pravcu, dok su ostali brali granje i lišće, od čega su napravili neku vrst šatora.

Djevojka, očito vrlo umorna, spusti se nehajno na zemlju; sjedila je tu oborene glave podbočivši se bradom na ruke. Bio je to prizor bespomoćnog i beznadnog očaja. Taj prizor ispunio je srca dječaka samilošću i učvrstio ih u odluci da ništa ne propuste u svom nastojanju da je spase.

— Oh! — šapne Doc — upravo me boli dok je gledam kako ovako sjedi među tim strašnim ljudima. Još nikada nisam vidio nekoga tko bi bio tako strahovito nesretan. Zaista, morat ćemo već jednom nešto učiniti.

— Možda će nam se noćas pružiti prilika da je spasimo — primijeti Dick.

Što ćemo onda s njom? — upita Doc.

— Ne znam — odgovori Dick. — Na to uopće nisam mislio.

— Ona je samo djevojka, i ništa više — podsjeti ga Doc. — Ona se ne može kretati penjući se po drveću. Ako je izvučemo, oni će nas brzo sve pohvatati.

— Kad bismo je oslobodili rano uveče, mogli bismo do ujutro već biti dovoljno daleko, pa nas oni ne bi više uspjeli pronaći.

Uskoro su se dvadesetorica strašnih ljudi zaustavila na prirodnoj čistini pokraj malenog potoka. Dick i Doc — sakrivši se u lišće obližnjeg drveta — pažljivo su ih promatrali.

— Mislim, ako se s njom popnemo na drveće, pa makar se ona i neće moći kretati jako brzo, oni ipak neće biti u stanju da slijede naše tragove — reče Doc. — Uostalom, bilo kako bilo — doda on uzdahnuvši — to moramo učiniti, uhvatili nas ili ne. Sigurno da je ne možemo prepustiti ljudožderima.

— Reći ću ti još nešto, Doc — primijeti njegov bratić. — Moramo nešto jesti. Ako to ne učinimo, oslabit ćemo toliko da ni sami sebe nećemo moći izvući odavle, a kamoli da još nosimo sa sobom tu djevojku. I na to treba misliti!

— Možda ćemo pronaći nešto onih prekrasnih plodova koje smo jeli danas ujutro za doručak — reče Doc s grimasom na licu.

— Mi moramo jesti izjavi Dick svečano. — Nekim ljudima se sviđa biti vegetarijanac ali to ne odgovara jednom Englezu.

— Niti jednom Amerikancu — reče Doc, — Do vraga, osjećam kako mi rastu zazubice.

— Mi smo neko vrijeme imali dadilju koja je htjela da živimo samo od mrkve i bijele repe — reče Doc, — ali tata je rekao da bi bilo jeftinije naručiti balu djeteline i staviti u blagovaonicu jasle. Dadilja se tada naljutila i otišla. No, ja sam bio na tatinoj strani.

— Pazi — usklikne Dick — nešto mi je palo na pamet. Oni će vjerojatno ovdje ostati do ujutro. Što kažeš na to da mi sada odemo i potražimo nekakvu hranu i onda da se vratimo? Ne čini se baš da će je odmah ubiti, jer kad bi je namjeravali ubiti ne bi joj podizali šator.

— Kako znaš da je taj šator njoj namijenjen? — upita Doc sumnjičavo.

— Sigurno jest. Velik je samo za jednu osobu — glasilo je Dickovo logičko tumačenje.

— U redu! — dopusti Doc. — Krenimo! Neće biti baš lako naći onu vrst hrane koju želimo.

— A neće je biti ni baš tako lako ubiti ako je pronađemo.

— Sada bolje baratam lukom i strelicama nego prije

nekoliko dana — podsjeti ga Doc — a i ti si prilično vješt s kopljem.

— Dobro, hajdmo!

Dječaci krenu od lovačke staze ravno u dubinu džungle. Doc je izvadio svoj lovački nož i zasijecao koru drveća koja su ostavljali za sobom. Radio je to što je tiše mogao.

— Što to radiš? — upita ga Dick, koji je išao naprijed i slučajno se okrenuo da vidi zašto mu bratić zaostaje.

— Markiram našu stazu da se znamo vratiti — objasni Doc.

— Dobri moj Doc! — usklikne Dick. — Moram ti reći da svoju staru glavu upotrebljavaš i za nešto drugo a ne samo kao farmu za kosu, i to kako!

Išli su tako otprilike pola sata a da nisu otkrili ni najmanji trag divljači, kad se Dick najednom zaustavi i istovremeno dade Docu znak da bude oprezan.

Tada Dick pokaže rukom naprijed. Doc se oprezno prišulja i pogleda preko Dickovih ramena.

Tačno pred sobom vidjeli su mali potok kraj kojega su se utaborila ona dvadesetorica. Dalje niz vodu, na maloj čistini, stajala je na obali mala antilopa i pila vodu.

— To je predaleko za moje koplje — šapne Dick — a osim toga ima previše lišća oko mene. Nemam mjesta da mogu dobro zamahnuti. Bolje bi bilo da ti pokušaš sa svojim lukom i strijelom.

— To je vraški daleko — reče Doc, neodlučan — a bilo bi mi žao da promašim.

— Što misliš, bismo li mogli doći malo bliže?

Doc se malo zamisli.

— Pokušajmo!

— Onda ti idi naprijed — reče Dick. — Ja ću čekati ovdje. Dvojica će praviti više buke nego jedan.

Doc se prisloni o stablo velikog drveta, a nogama se čvrsto odupre o granu. Kroz otvor u lišću promatrao je ispred sebe antilopu, udaljenu svega nekoliko desetaka metara. Doc napne luk, a antilopa istog trena skoči naglo i brzo uvis, uplašena od šuma koji je dolazio iz obližnjeg grmlja.

— Misli na mene — šapne Doc kad je oprezno krenuo naprijed.

Doc je ostavio svoje koplje kod Dicka i oprezno se šuljao prema antilopi držeći neprestano luk i strijelu u pripremi. Lagani vjetrić, koji se osjećao u lišću, puhao je od potoka prema njemu, tako da ga osjetljivi nos plahe i plašljive životinje nije mogao nanjušiti.

Šuljao se sve bliže i bliže — još trenutak, i on bi je mogao lako gađati. Trudio se da bude miran, jer je pogodak mnogo ovisio o tome da ostane nezapažen, kao i o njegovoj spretnosti. Sada mu je bilo jasno kako se morao osjećati pračovjek kad se šuljao za svojom hranom kroz praiskonske šume, a glad je nagrizao njegove vitalne organe tijela, jer je i on sada stajao licem u lice s jednim od osnovnih zakona prirode, samoodržanjem.

Sada je bio spreman! Prisloni se na stablo velikog drveta, a nogama se čvrsto odupre o dvije grane. Kroz otvor lišća gledao je ispod sebe antilopu, svega nekoliko desetaka metara daleko. On napne luk, a antilopa istog trenutka skoči od straha naglo i brzo uvis.

U isto vrijeme, naime, antilopa se prepala šuma koji ju je osupnuo iz obližnjeg grmlja; jedan od onih strašnih, kvrgavih ljudi zamahnuo je velikom toljagom iznad svoje glave. Istog trena kad se on pojavio i kad je antilopa načinila prvi korak da pobjegne, čovjek baci toljagu.

To teško tane poletjelo je ravno na cilj zadavši životinji u bijegu težak udarac koji ju je oborio napola omamljenu. Prije no što je ponovo stala na svoje noge lovac se baci na nju, i grubi nož završi djelo što ga je toljaga bila započela.

U početku su Dick i Doc bili suviše iznenađeni a da bi mogli išta poduzeti; stajali su i buljili u stvorenje koje im je otelo hranu, ali uskoro se pojave u njima bijes i

mržnja. Upravo onako kako se praiskonski lovac osjećao u sličnoj situaciji, tako su se osjećala i ova dva dječaka: oduzeto im je ono što im je s punim pravom pripadalo.

Možda bi oni pod drugim uvjetima shvatili da je antilopa bila isto tako i vlasništvo ovog lovca — njegovo možda čak i više, jer ju je on ubio — ali oni su razmišljali onako kako bi razmišljao i praiskonski čovjek, a reagirali su upravo onako kako bi i on reagirao, to jest, željeli su oteti plijen lovcu, i nikakvi lijepi obziri ne bi ih odvratili od namjere da u tu svrhu upotrijebe sva sredstva koja su imali na raspolaganju. Jedina stvar koja ih je od toga odvraćala bio je strah, strah da će ih ovaj strašni čovjek ubiti braneći svoj plijen.

Eto, tako je brzo i lako iščezla caklina civilizacije u ove dvojice dječaka onog časa kad su se suočili s nuždom da održe svoj život u borbi s divljim bićima. Doc, stojeći sa svojim lukom uperenim u svećenika boga vatre, srca ispunjena bijesom, nezadovoljstvom i mržnjom, najednom se vratio sto tisuća godina unatrag i živio jednog trenutka životom nekog davno umrlog, praiskonskog pretka!

Doc nanišani u leđa čovjeka, tačno ispod lijevog ramena, napne luk, ali mu istog trena Dick, koji ga je pratio, stavi ruku na rame.

— Nemoj! — šapne Dick. — Znam što osjećaš, ali... ne smijemo to učiniti, barem ne tako dugo dok nismo na to prisiljeni.

Doc spusti vršak luka i neko vrijeme ne progovori ništa.

— Mislim da imaš pravo — reče naposljetku — ali, do vraga, ti ne znaš kako me to rasrdilo: upravo kad sam i ja htio odapeti strelicu.

— Slušaj — šapne Dick — imam plan.

plan blizanaca

Prislonivši se sasvim blizu Docovu uhu, Dick mu šapatom ispriča svoj plan.

Docovo se lice, kako je slušao, sve više razvedravalo, a onda su mu se usnice široko razvukle u smiješak.

— Ah! — reče on. — To je prekrasna ideja, ali, misliš li da će nam to uspjeti?

— Sigurno da hoće — uvjeravao ga je Dick — ali moramo se žuriti. Trojica su otišli u lov za hranom, to je sada posve jasno, i nije nam potrebno da kojega od njih sretnemo prije nego se provučemo. Ti se uvuci u ono veliko drvo ovdje, a ja ću se smjestiti na drvo nasuprot. Moramo ga obasuti strelicama unakrsno ali, tako da on može pobjeći prema svom logoru.

— Samo ako ne počne bježati prema nama — doda Doc.

— Neće, vidjet ćeš. Hajde sada, brzo — i čim je to rekao, Dick se okrene i ode mirno po drveću držeći se uz rub čistine i dobro pazeći da ga ne primijeti neprijatelj, kako su sada mislili o kvrgavom čovjeku, sve dok nije došao do drveta koje je izabrao za sebe. Doc zauzme položaj na drugom drvetu a oba drveta su se nalazila iza

obožavatelja sunca i vatre koji se spremao da krene prema svom logoru.

Čim su dječaci zauzeli položaj, stave strijele na luk i dobro nanišanivši odapnu. Začuđen, Oparijanac, koji je upravo prtio malu antilopu na svoja leđa, opazi kako se najednom strijela zabola u tijelo antilope, a druga proletjela pokraj njega, zabola se nekoliko koraka dalje u zemlju i zadrhtala svojim drškom.

On bijesno zareži i naglo se okrene pogledavši u pravcu odakle je doletjela strelica.

Još jedna strelica projuri tik kraj njega, on se malo trgne, a kad se okrenuo na onu stranu odakle je mislio da dolazi strelica, s druge strane doleti još jedna strelica. Nije vidio neprijatelja, nije čuo nikoga, samo strelice, a onda učini ono što je Dick sa sigurnošću pretpostavljao da će učiniti.

Potrči prema svom logoru ostavivši antilopu ondje gdje ju je ubio.

Dick i Doc su počekali dok ne nestane iz vida i uvjeravali sami sebe koliko su najodlučnije mogli — da u blizini nema drugih ratnika, a onda skoče na zemlju i požure prema ubijenoj antilopi. Brzo odrežu toliko mesa koliko su bez teškoće mogli nositi, a ujedno pokupe i svoje strelice i ponovo se vrate na drvo.

Vraćajući se onim istim putem što ga je urezivanjem u koru drveća označio Doc, na kraju se zaustave na ogromnom drvetu koje je svojim snažnim vrhom znatno nadvisivalo okolnu džunglu. Doc predloži da tu pojedu. Popnu se visoko iznad prvih katova džungle. Tu su bili gustim lišćem zaštićeni od nepoželjna pogleda. Pronašli su i velike rašlje na kojima su se obojica mogli udobno smjestiti.

— Oh! — usklikne Dick — to je bilo prilično lako, ali...

— Ali; što? — upita Dick.

— Strašno sam gladan i upravo osjećam da bih mogao bilo što jesti, ali ipak bih želio da napalimo vatru.

Dick se nasmiješi.

— Mislio sam da si baš ti taj koji želi da svojim jakim, bijelim zubima otkida meso sa svoje lovine — podsjeti ga Doc.

— To lijepo zvuči u knjizi — reče Doc s kiselim smiješkom na ustima — ali to je u ovom trenutku nekako drugačije.

— Da — uzdahne Dick — ako hoćemo ostati na životu, moramo jesti, a od Ukunda i Bulale smo naučili da se ne isplati biti previše izbirljiv; tako je to ovdje. Savjetujem ti da se ugledaš u mene!

Neko su vrijeme dječaci šutjeli i bili zaokupljeni time da utaže strahovitu glad koja ih je razdirala. Svuda oko njih čuli su se glasovi džungle; promukli krikovi ptica šarena perja, kriještanje majmuna, zujanje i bruj kukaca. S vremena na vrijeme dopirali su iz daljine i slabi glasovi većih životinja koje su se kretale guštarom, ali osim njihove mladunčadi, skrivene u treperavom lišću, oni su vidjeli malo ili ništa od onih koji su stvarali tu zaglušnu buku, a ni dječake nije vidio nitko osim ponekog majmuna ili ptice.

— Ah — reče Doc obrisavši usta dlanom ruke — to na kraju krajeva i nije bilo tako loše.

— Sada se već osjećam mnogo jačim — reče Dick. — Nema ničeg boljeg od dobrog mesa.

— Uskoro će pasti mrak — reče Doc — pa ako se hoćemo vratiti do logora onih ljudi-gorila, najbolje je da odmah krenemo.

Krećući se putem što ga je Doc označio urezivanjem u koru drveća, dječaci su se verali oprezno i tiho prema logoru obožavatelja sunca i vatre i njihove zarobljenice.

Noćne sjene naglo su stale obavijati džunglu, kad su se Dick i Doc najzad zaustavili na drvetu što je raslo na rubu čistine gdje je Gulm postavio svoj logor.

Obožavateljima vatre i sunca uspjelo je naložiti vatru. Dic i Doc su sa zavišću gledali ove oružane stvorove kako pripremaju hranu. Djevojka je sjedila na oborenom stablu, očajna i bijedna, i čekala svoj obrok.

Dvadesetorici strašnih ljudi uspjelo je naložiti vatru pa su dječaci sa zavišću gledali te ružne stvorove kako su se okupili oko ugodne vatre. Vidjeli su malu djevojku kako sjedi na oborenom stablu i promatra kako se priprema meso što ga je jedan lovac dovukao u logor. Izgledala je kao oličenje beznadnosti, bijede i očaja, i kad god bi je mladići pogledali, nešto bi ih steglo u prsima i još više učvrstilo u odlučnosti da je izbave ako to ikako bude moguće.

Kad je pala noć, zahladilo je u vlažnoj džungli, i tek tada su dječaci zaista zavidjeli kvrgavim ljudima na toploj vatri, ali im nije preostalo ništa drugo nego da sjede na drvetu, prozebli i jadni, i da u beskonačnost čekaju i promatraju.

Kod obožavatelja sunca jelo nije ni u kom smislu bilo svečan čin, i dječaci su im zbog toga bili zahvalni, jer se nije odugovlačilo nikakvim nepotrebnim formalnostima.

Svaki je sebi odsjekao s ubijene životinje veći ili manji komad sirova mesa, već prema svom teku ili želji, natakao ga na štap i držao iznad vatre; plamen je često liznuo uvis i zahvatio koji komada mesa, tako da je to u većini slučajeva ispao neukusan odrezak, u sredini sirov a izvana mjestimično gotovo pougljenjen. Tako pripremljene komade mesa kidali su svojim jakim zubima i gutali ih bez žvakanja.

Mala je djevojka jela ukusnije, jer se služila nožem koji joj je u tu svrhu dao jedan od tih kvrgavih čudovišta. Rezala je meso u male, jednake komade i pekla ga mnogo pažljivije nego njezini otmičari, a i u jelu, kao i u pripremanju hrane, pokazala je smisao za ukus po kojem bi se, da i nije bilo ničeg drugog, već bila razlikovala od svojih otmičara.

Dječaci se nisu usudili kretati da pospješe cirkulaciju krvi, jer su se bojali da ne izazovu kakvu sumnju u ovih stvorenja ispod sebe i time privuku njihovu pažnju. Iz istih razloga razgovarali su samo toliko koliko je bilo apsolutno potrebno, a i u tom slučaju najtiše što su god mogli.

Ali, kako sve ima svoj kraj, tako su i obožavatelji vatre i sunca utažili glad, mlada se djevojka uvukla u šator koji su već prije podigli, a ostali članovi družbe polijegali su oko vatre da spavaju, svi osim jednoga; taj je sjeo na oboreno deblo i ložio vatru. Bilo je očito da su namjeravali održavati jaku vatru čitavu noć, kako bi spriječili velike ljudožderske životinje da im se previše ne približe.

— Misliš li da će onaj sjediti čitavu noć? — upita Doc šapatom. — Tako se nismo pogodili!

— Bude li sjedio — odgovori Dick — zaista nemam pojma kako ćemo se uvući u logor i doprijeti do djevojke.

— Moramo ići okolo, s druge strane, i došuljati se do ruba njezinog šatora — primijeti Doc. — Možda ćemo je tako moći izvući napolje.

— Ali pretpostavimo da ona pomisli da smo kakva životinja koja je napada — primijeti Dick. — Ona će se prestrašiti i početi da viče.

— Moramo joj vrlo tiho šaptati — reče Doc — i reći joj da smo joj prijatelji.

— A što onda ako nije Engleskinja?

— Na to uopće nisam mislio — reče Doc.

— Ne mogu ni pretpostaviti odakle je — razmišljao je govoreći Dick — ali, naravno, među malo bijelaca u ovom dijelu Afrike ima osim Engleza još Belgijanaca, Nijemaca, Francuza i drugih narodnosti, i prema tome, ona bi mogla pripadati bilo kojoj od tih nacija.

— Ona ne izgleda kao Engleskinja — reče Doc. — Mogla bi biti Njemica.

— Da — reče Dick — na to sam i ja već pomislio.

— U redu — reče Doc.— Ja znam nešto njemački.

— Sigurno znaš. Znaš reći »da« i »ne« i »dobro jutro«.

— Znam kako se kaže »prijatelj«— reče Doc.

— Onda moramo pričekati do ujutro — reče Dick — tako da joj možeš reći »Dobro jutro, prijatelju!«

— Ti misliš da si duhovit, zar ne? — reče Doc.

— Ne primjećujem da sam duhovit. Osjećam jedino da mi je hladno. Želio bih da onaj momak zaspi. Izgleda nekako pospano.

— Mislim da ni ti ne bi zaspao kad bi se bojao da će ti se prišuljati lav i zgrabiti te ako zaspiš — reče Doc..

— Gotovo sam siguran da ne možemo računati na to da će taj momak zaspati. Što god budemo radili, morat ćemo mu raditi pred nosom, i to dok je budan, a ako se ne budemo mogli na vrijeme sporazumjeti s djevojkom, ne znam kako ćemo uopće nešto učiniti.

— Najbolje će biti — reče Dick pošto je neko vrijeme šutke razmišljao — da je nagovorimo francuski. Obojica znamo toliko francuski da se možemo dosta dobro sporazumjeti, a svi Evropljani koji imaju iole nekakvu naobrazbu imaju barem nekakvog pojma o francuskom.

— Mislim da imaš pravo — složi se Doc. — A sada, kad smo tu stvar utvrdili, krenimo na posao. Neće nam biti ništa lakše jedan ili dva sata kasnije, ili bilo koliko kasnije, nego što nam je upravo sada.

— To mi odgovara — reče Dick — ali napravimo prije nego krenemo brižljiv plan.

I doista, dječaci su nakon toga čučali i šapatom neko vrijeme vrlo ozbiljno razgovarali.

u pravi čas

Ulp je sjedio na deblu oborenog drveta i zurio u vatru što je svojim nemirnim i hirovitim plamenom osvjetljavala unaokolo džunglu. Njegova crna sjena, velika i groteskna, neobično je plesala po šatoru u kojem je mala Kla, — protiv svoje volje velika svećenica obožavatelja vatre i sunca, — ležala širom otvorenih očiju, sva jadna i očajna. Ona se nije mogla priučiti na noćne strahote u džungli. Znala je, naime, da velike grabežljive zvijeri vrebaju na svoj plijen iz svake crne sjene.

Režanje leoparda i zavijanje lava, od čega se čovjeku ledi krv u žilama, bijahu te noći isto tako strašni kao što su bili i prve noći kad ih je čula, a osim toga nije se nikako mogla potpuno osloboditi straha od tih strašnih ljudi u pandže kojih je nesrećom dospjela.

Neprestano je u glavi kovala iste jalove i beznadne planove o bijegu koje je već tisuću puta skovala i tisuću puta odbacila, a i sada opet, dok je ležala promatrajući Ulpovu sjenu kako skače i pleše na krhkom zidu šatora, ti su joj planovi zaokupljali misli. Ulp je zurio u vatru zaokupljen svojim mislima. Bile su to većinom misli koje su govorile o njegovu strahu i njegovoj mržnji, a objekt

tog straha i te mržnje bio je Gulm, jer je Ulp znao da ga Gulm mrzi i da je, ne nađe li se uskoro prikladna žrtva, najvjerojatnije da će Ulp biti umoren žrtvenim nožem a ne koji drugi član družbe.

Ulp je bio strašan, čudan, mrk, šutljiv, neznalica, osvetoljubiv, obično više gladan nego sit, a uvijek potpuno neotporan prema vrućini, zimi i nametnicima. Čini se da Ulpu nije život mnogo pružao, a ipak mu je bilo strahovito stalo do njega, volio ga je i čuvao tako revno kao da je najsretnije mezimče života.

Drugim riječima, Ulp nikako nije želio umrijeti, i dok je tu sjedio na deblu kraj vatre, čije se svjetlo poigravalo na njegovom kvrgavom, rutavom tijelu i na ružnom, dlakavom licu, on je u svom nemirnom mozgu planirao kako da spriječi krvave Gulmove namjere.

Kad bi samo uspio pronaći kakvu drugu žrtvu koja bi odgovarala bogu vatre, Ulp je znao da bi je Gulm prihvatio, jer veliki svećenik, razumije se, nije želio oslabiti svoju družbu žrtvujući njene članove bogu vatre, osim u slučaju ako nema drugog izbora; međutim, Ulpu se činilo da ne postoji nikakva mogućnost da nađe kakvu zamjenu za sebe, jer je Gulm izbjegavao naseljena mjesta urođenika, znajući vrlo dobro da mala družba od dvadeset ljudi, slabo naoružana kako je bila, ne bi imalo nikakvih izgleda u borbi s crnim ratnicima u ovom dijelu Afrike.

Ali postojala je druga mogućnost, koja je iskrsla u Ulpovoj glavi, a ta se temeljila na njegovu vjerovanju da bog vatre neće prihvatiti ni jednu žrtvu ako mu ne bude prinijeta s pomoću žrtvenog noža u ruci velike svećenice. Prema tome, zaključivao je on, kad ne bi imali veliku svećenicu, bilo bi manje vjerojatno da će se uopće prinositi

Dok je Ulp sjedio na deblu oborenog drveta i zurio u vatru što je hirovitim plamenom osvjetljavala džunglu, njegova ogromna sjena plesala je po šatoru u kojem je mala Kla, protiv svoje volje velika svećenica obožavatelja boga sunca i vatre, ležala otvorenih očiju, jadna i očajna.

žrtva glavnom božanstvu. Ali kako ukloniti malu svećenicu, a da ne izazove sumnju i ne bude kažnjen to je bio problem. Okrene se i baci pogled na šator u kojem je ležala nova velika svećenica Kla. U daljini režao je lav. Kako bi dobro bilo, mislio je Ulp — barem kako dobro za njega kad bi lav, Numa, koji je gladan tražio hranu, slučajno došao do ruba šatora velike svećenice.

O tomé je vrlo ozbiljno razmišljao i smislio je prekrasnu priču koju će sutra ujutro, nakon što je Numa došao i odnio malu Kla, ispripovjediti Gulmu.

Dok je o tome razmišljao i polagao u te planove svu svoju nadu, sišla su s drveta na rubu čistine dva lika i tiho puzala kroz grmlje prema onoj strani logora što se nalazila nasuprot mjestu gdje je sjedio Ulp i razmišljao.

Opet se iz crne džungle začulo strahovito rikanje lava. Sada je to već bilo bliže, a Ulp je gotovo drhtao pri pomisli da bi mu se mogla ispuniti nada.

Ulp nije bio jedini koji je čuo riku lava; čula je i mala Kla, koja je ukočeno ležala na svom ležaju od trave i drhtala. Riku su čula i dva dječaka koja su se šuljala kroz grmlje; najednom stanu i pribiju se jedan uz drugoga iza prilično debelog stabla velikog drveta.

Do vraga — šapne Dick — ovo posljednje rikanje bilo je već prilično blizu.

— To zvuči malo preblizu a da bi mi prijalo — odgovori Doc, a glas mu je malo drhtao od uzbuđenja i živčane napetosti. — Sigurno dolazi ovamo.

— Popnimo se na nekoliko minuta na ovo drvo — predloži Dick — dok ta lavlja momčina ne ode za svojim poslom.

— Imaš pravo — šapne Doc pristajući.

I dječaci se popnu na donje grane drveta kraj kojega

su tog časa stajali, spretno kao mladi majmuni.

Ulp se digne sa debla na kojem je sjedio i okrene se licem prema onoj strani odakle se čula Numina rika. Između njega i Nume bio je šator male Kla, velike svećenice boga vatre, i na taj šator padne njegov zavjerenički pogled.

Ulpov mozak nije bio toliko razvijen da je mogao brzo misliti, ali on je već bio neko vrijeme razmišljao o ovoj mogućnosti s kojom se sada suočio, pa odluka što ju je sada donio nije bila plod brzog razmišljanja, nego prije prirodna posljedica polaganog procesa koji se odvijao u njegovu mozgu.

Ako već nije bio kadar da brzo misli, bio je barem kadar da brzo djeluje, i to je ovog puta i učinio. On se sagne i uvuče u šator pokraj djevojke. Kla se uspravi na svom ležaju, a iznenađenje samo ustrepta na njezinim usnicama, ali ona nije kriknula jer su je vrlo brzo umirile Ulpove riječi.

— Ne boj se, Kla — reče on — došao sam da ti pomognem.

— Što hoćeš? — upita djevojka. — Kako mi možeš pomoći?

— Ti ne želiš ostati s nama; ti bi htjela pobjeći i vratiti se svojima. Nije li tako? — upita je on.

— Jeste — odgovori djevojka.

— Ulp će ti pomoći. Ulp mrzi Gulma, koji ga želi ubiti. Ulp će te odvesti. On ti neće učiniti ništa nažao. On će te odvesti natrag tvom narodu. On će to učiniti još noćas.

— Oh, Ulpe, kad bi samo to htio učiniti!— šaptala je djevojka grozničavo.

— Dođi! — reče Ulp i počne probijati rupu u zidu šatora.

— Zašto to radiš? — upita Kla.

— Odvest ću te ovuda i sakriti u džungli — odgovori čovjek. — Onda ću se vratiti i reći Gulmu da je lav provalio u šator i odnio te. Gulm će biti bijesan, a ja ću uzeti svoju toljagu i reći mu da idem u džunglu da te otmem lavu. Onda ću doći po tebe, i mi ćemo otići, a Gulm će misliti da nas je oboje pojeo lav. On će tako misliti i neće ići u potjeru za nama, i tako ćemo se mi spasiti.

Mala je Kla vjerovala da Ulp govori istinu i ona dragovoljno izađe s njim kroz rupu što ju je prorezao u šatorskom krilu. Zajedno su otišli prema rubu čistine i stali pokraj velikog stabla.

— Čekaj me ovdje — reče Ulp — ja ću se brzo vratiti.

— Čula sam lava kako riče — reče djevojka. — Strašno se bojim.

— Ne boj se — reče Ulp. — Lav je rikao nad svojim plijenom. Sad on više ne ide u lov dok svoj plijen ne poždere; to će trajati jedan dan, a možda i dva dana, dok opet ogladni.

— Kako to znaš? — upita Kla.

— Razumijem Numin jezik — odgovori Ulp. — On je malo prije svojom rikom upozoravao druge zvijeri da se ne približavaju njegovu plijenu.

— Nemoj dugo ostati — molila je milostivo mala djevojka.

— Nemoj se nipošto micati s ovog mjesta — opomene je Ulp — čak ni ako ti se učini da se približava lav. Budi mirna, tako da on ne čuje.

— Pokušat ću — odgovori djevojka, ali glas joj je podrhtavao od straha.

Ulp se brzo vrati u logor i opet sjedne na deblo. Nije probudio Gulma, kako je bio obećao. Čekao je samo da

Mala je Kla povjerovala da je Ulp zaista želi spasiti pa je izašla s njim kroz rupu koju je on načinio na šatoru, dok je nedaleko rikao lav tražeći lovinu.

čuje određeni šum ispod velikog drveta na rubu čistine. Tamo će biti rike i režanja, a on će onda probuditi Gulma i reći mu što se dogodilo.

Još jednom Numin glas ušutka druge glasove u džungli. Ulp je znao da je sada bliže, zapravo vrlo blizu. Kla ga je čula i sledila se od straha, jer joj se činilo da je već kraj

nje. Lav još nije bio tako blizu, ali je dolazio sve bliže i bliže. On je već izdaleka nanjušio miris ljudskog mesa, pa se sada kretao tiho i mirno džunglom: nije više pustio ni glasa od sebe da ne preplaši žrtvu.

Nemirni plamen vatre u logoru ovih dvadeset strašnih ljudi bacao je svjetlo čak na najudaljenije dijelove čistine, stvarajući mnogo neobičnih, tamnih figura, tako da Dick i Doc u prvi mah nisu bili sigurni da su ono što su vidjeli zaista bila dva lika koja su dolazila iz logora prema stablu na kojem su se oni privremeno smjestili. Mislili su da su to samo sjene što su se neprestano kretale kako su se gasili i buktali plamenovi vatre.

Te su sjene pomalo poprimale odviše određene oblike da bi dječaci mogli i dalje sumnjati; oni su uskoro razabrali da je jedna sjena kvrgav čovjek, a druga da je mala zarobljenica!

Obojica prihvate čvršće svoja koplja, jedan i drugi bijahu spremni za svaki slučaj, jer su se Ulp i Kla zaustavili tačno ispod njihova drveta.

Ulp je tog trenutka bio vrlo blizu smrti, jer su dva koplja bila uperena u njega, i da je on učinio bilo što nažao maloj Kla, oba koplja bi se bila zabola duboko u njegovo dlakavo tijelo.

Dječaci su čuli razgovor između Ulpa i Kla, ali nisu razumjeli ni riječi, pa su se jako iznenadili kad su vidjeli da se čovjek vraća u logor a djevojka da je ostala pored drveta.

Malo kasnije opet zariče lav. Dječacima se učinilo da je već vrlo blizu nezaštićene djevojke, koja sva zbunjena stoji na zemlji ispod njihovog drveta.

— Bože — šapne Doc — moramo je povući k nama ili će je odnijeti lav.

Kla začuje nekakvo gibanje na drvetu iznad sebe. Što bi to moglo biti? Znala je da leopardi često skaču na svoje žrtve s donjih grana drveća, pa joj je srce gotovo prestalo kucati od straha.

Onda je čula šuškanje i škripanje i dva tijela stvore se pokraj nje na zemlji. Djevojka klikne kad su je zarobili.

— Mi smo prijatelji — šapne joj Dick francuski, a onda se obrati Docu. — Brzo, odvucimo je gore. Mislim da dolazi lav.

Doc ponovo skoči na drvo i uhvati se za nisku granu, a kad mu je Dick doturio gore djevojku, on je primi za ruku i stane je vući gore. Tada se Dick popne da mu pomogne, no dječacima se činilo da prestrašenu i jadnu djevojku neće nikada odvući dosta visoko od zemlje da bude na sigurnom.

Najednom začuje šum u obližnjem gustišu, i čas kasnije skoči na čistinu veliki lav. On pogleda gore a onda skoči ispruživši svoje snažne pandže u namjeri da jednoga dohvati i povuče dolje, ali dječaci su upravo tog trenutka uspjeli povući djevojku izvan dohvata lavljih pandža, i Numa padne na zemlju prevaren i bijesan.

Još jednom potrese njegova gromoglasna rika tišinu džungle, ali ovaj put bila je to rika razočarane i bijesne zvijeri.

Ulp je sjedio na svom deblu i, čuvši djevojčin krik i bijesno rikanje lava, zadovoljno se nasmiješi. Tada se digne, brzo odjuri Gulmu i prodrma velikog svećenika za ramena.

— Probudi se, Gulme! — poviče on.

Gulm sjedne i zagleda se u njega.

— Što se dogodilo, Ulpe? — promrmlja on.

— Bog sunca i vatre došao je u Gulmov logor i odveo

sa sobom Kla — poviče uzbuđeno Ulp.

— Što to govoriš? — upita Gulm, skoči na noge i strahovitom brzinom odjuri prema šatoru.

— Govorim istinu — tvrdio je Ulp. — Bog sunca i vatre došao je sam, a svjetlo je bilo toliko silno da je zaslijepilo Ulpove oči. Jednom rukom probio je zid na šatoru a drugom je podigao Kla sa zemlje i odnio je u džunglu. Kla je vikala, lav je rikao, svjetlo boga sunca i vatre je nestalo; ubrzo je sve opet bilo mirno.

Gulm sumnjičavo pogleda Ulpa.

— Ti si svojim očima vidio boga sunca i vatre? — upita on.

— Jesam — odvrati Ulp.

Kako je izgledao? — upita Gulm, svejednako sumnjičavo.

— Vidio sam samo svjetlo. Bilo je tako zasljepljujuće da sam dlanovima pokrio oči.

— A kako onda znaš da je to bio bog vatre? — upita Gulm.

— Čuo sam ga kako govori — odvrati Ulp.

A što je rekao?

— Rekao je: »Ja sam bog sunca i vatre. Došao sam po Kla, po svoju veliku svećenicu, da je odvedem u svoj hram na nebu. Tamo imam mnogo žrtava. Tamo će mi ih Kla, na mom oltaru, prinositi.«

Gulm je gunđao.

— Je U to sve što je rekao? — upita on.

Ulp nije nikada prije osjetio radosti što je pruža čovjeku njegova neobuzdana mašta. On je sada uživao u svom razgovoru s bogom i osjećao je, kao vjerojatno, svi proroci, da tu objavu može čovjek iskoristiti u svoje svrhe, ali da mu ona može i škoditi.

Ulp je ipak uspio da uvjeri Guima da je zaista bog vatre i sunca odveo malu Kla u svoj hram na nebu da mu tamo prinosi žrtve. Za vrijeme tog razgovora Gulm se uvuče u kolibu i ugleda rupu u zidu kroz koju je bog vatre odveo veliku svećenicu.

— Da, da — reče on — bog sunca i vatre govorio je Ulpu. Predao mu je poruku za Gulma.

— Kakvu poruku?

— Rekao je da Gulm namjerava podići novi hram, ali neka mu ne prinosi nikakve žrtve dok bog sunca i vatre ne dođe lično, i ne zatraži je.

Za vrijeme tog razgovora Gulm se uvuče u šator koji je bio podignut za Kla i utvrdi da je nema i da u zidu doista postoji velika rupa. Kad je izašao, uspravi se i počeše se po glavi.

— Mislio sam, Ulpe, da mi lažeš, ali sada sam vidio da si govorio istinu; doista postoji rupa koju je načinio bog sunca i vatre kad je odnio veliku svećenicu.

Kad su se smjestili u krošnji iznad bijesnog lava, dječaci su nastojali da umire prestrašenu djevojku koja je sada histerično jecala.

— Ne boj se — reče Doc umirujući je. — Nemamo namjere da ti učinimo nešto nažao.

Zaboravio je da joj je htio govoriti francuski, ali nije zaboravio Dick, i on joj to ponovi francuski.

Djevojka je očito nastojala smiriti svoje jecanje kako bi mogla progovoriti. Usne su joj oblikovale neizgovorene riječi, ali od plača i jecanja nije bila u stanju reći što je htjela.

— Daj, daj — reče Dick držeći je za rame — pokušaj prestati da plačeš. S nama si sigurna.

Govorio je vrlo polako i nesigurno tražeći prave riječi i fraze u francuskom.

— Mislim reče Doc — da čak i kad bi bila Francuskinja ne bi mogla razumjeti što joj hoćeš reći na njezinom jeziku.

— Dobro, onda pokušaj ti, peckalo — promrsi Dick — iako nisam imao prilike vidjeti da si u školi ikada dobio pohvalu iz francuskog.

— Lošije od tebe ne bih bio u stanju govoriti — reče Doc. — Da se nismo dogovorili da ćemo s njom govoriti francuski, pomislio bih da si govorio kineski.

— To je zato što ne znaš kako zvuči dobar francuski jezik — odgovori Dick.

Djevojka je malo-pomalo stišala svoje uzbuđenje, jecaji su postali rjeđi i ona je progovorila.

— Tko ste vi? — upita ona engleski.

Dječaci su se zabezeknuli.

— Govoriš li engleski? — upita Dick.

— Da — odgovori djevojka — ali, tko ste vi i što kanite sa mnom? — Govorila je pravilnim engleskim jezikom kakvim obično govore obrazovani stranci.

— Drago mi je što si Engleskinja — reče Dick. — Bojao sam se da nas nećeš razumjeti.

— Nisam Engleskinja — reče djevojka — ali govorim engleski. Tko ste vi?

— Ja sam Englez — reče Dick — a moj bratić je Amerikanac. Ne treba da nas se bojiš. Vidjeli smo te danas ujutro s ovim ljudima i bili smo sigurni da su te oteli.

— Da — reče Doc — i išli smo za tobom, nadajući se čitav dan da će nam se pružiti prilika da ti pomognemo i da te, bude li moguće, spasimo.

Djevojka je opet počela plakati, ali sada mirno jer ju je prošla histerija.

— Molim te nemoj plakati — reče Dick. — Kažem ti da ti nećemo učiniti ništa nažao.

— Plačem od sreće — reče djevojka. — Mislila sam da nema više nikakve nade, a onda ste došli vi. Kako da vam zahvalim?

— Nemaš nam što zahvaljivati — uvjeravao ju je Doc — a osim toga može ti s nama biti isto tako loše kao i s

onim ljudima, jer mi nismo baš dugo u džungli.

— Što hoćeš time reći? — upita ona.

— Doc vjerojatno misli — reče Dick — da imamo katkada neprilika oko pribavljanja hrane, jer nismo sigurni što se može jesti a ne živimo dosta dugo tim životom da bismo znali dobro loviti; ali učinit ćemo sve da te hranimo i branimo dok budemo tražili put kući.

— Gdje je vaša kuća? — upita ona.

— Mi smo u gostima kod Tarzana-majmuna — odgovori Doc s prizvukom ponosa u glasu.

— Ah! — usklikne djevojka — tko ne zna Tarzana-majmuna. Nikad ga nisam vidjela, ali mi je otac govorio da je on dobar čovjek.

— Kako ti je ime? — upita Doc.

— Gretchen — odgovori, djevojka.

— Kako su te se dočepali ovi ljudi, Gretchen? — upita Doc.

— Jednog dana izašla sam u šumu na šetnju — odgovori ona — i sigurno sam otišla predaleko od misije jer, kad sam se pokušala vratiti, smela sam se i mislim da sam otišla u pogrešnom smjeru. Bila sam cijelu noć sama u šumi, i bilo me je užasno strah. Sutradan našli su me ovi ljudi i poveli sa sobom. Nitko ne može sebi ni zamisliti kako sam se strahovito plašila, ah mi nisu činili ništa nažao, i nakon nekog vremena malo sam se na njih privikla, ali ipak mislim da bih se uvijek bojala. Oni su tako strašni ljudi.

— Što su namjeravali učiniti s tobom? — upita Dick. — Jesu li te držali kao taoca? Izgledaju nekako kao otmičari.

— Ne, oni su obožavatelji vatre i sunca a mene su bili postavili za veliku svećenicu. Rekli su mi da se njihova

velika svećenica, koja je također bijela djevojka, odmetnula od njihove vjere a njih protjerala iz hrama. Oni su pošli u potragu za mjestom gdje će sagraditi novi hram, i na tom putu su našli mene. Poveli su me sa sobom misleći da me je k njima poslao bog sunca i vatre.

— Ah — reče Dick — neće li se oni ljutiti kad budu vidjeli da si otišla i kad doznaju da smo te mi odvukli.

— Mislim da nam ne bi mnogo naškodili kad bi nas uhvatili reče Doc.

— Morate paziti da vas ne uhvate — reče djevojka.

— Oni prinose svom bogu ljudske žrtve i već dugo vremena žive u nadi da će naći nekoga da ga žrtvuju.

— Oh — reče Doc mislim da bi bilo najbolje da odmah krenemo odavde.

— Moramo počekati da ode stari lav, jer sada imamo sa sobom Gretchen, pa ne možemo ići po drveću. Morat ćemo ići po zemlji.

— Možda bi i ona mogla ići po drveću. Je li možeš Gretchen?'— upita Doc.

— Mislim da bih uz malo pomoći mogla — reče ona.

— Često sam se penjala po drveću u okolini misije, i tata me je uvijek grdio da sam nestaško.

— Izvrsno! — usklikne Dick. — Mi mislimo da je mnogo sigurnije na drveću nego na zemlji, a i sada se već prilično brzo probijamo.

— Pokušat ću — reče Gretchen. — Ne bih vam htjela smetati.

— Mislim da je onda najbolje da krenemo odmah reče Doc. — Onaj momak koji te je ostavio ispod drveta sigurno je nekoga probudio u logoru. Pogledaj ih! Jedan se uvlači u tvoj šator. Ako dođu ovamo da vide što je s tobom, mogu nas uhvatiti.

— Ulp je rekao da će se vratiti po mene. On me je htio odvesti k mojima — objasni djevojka.

— A zašto te je onda ostavio ovdje samu pod drvetom? — upita Dick.

— Rekao je da ide Gulmu da mu ispriča nekakvu priču kako bi ga odvratio da ne traga za mnom. Tako bismo onda imali vremena da pobjegnemo.

— Hoćeš li onda radije čekati i ići s njim? — upita Doc.

— Neću. Bojim ga se. On je strašan čovjek, ali bila sam sklona da na sve pristanem samo da pobjegnem.

— Promatrao sam ga kad se vratio u logor — reče Dick. — On nije išao da odmah nekoga probudi. Došao je do panja i sjedio pokraj vatre dok nije počeo rikati lav.

A kad sam opet pogledao onamo, nakon što smo te izvukli na drvo, vidio sam da je tek tada otišao da nekoga probudi.

— Bilo je to veoma opasno — reče Doc — ostaviti te ovdje samu na zemlji, dok u blizini riče lav.

— Rekao je da mi lav neće ništa — reče djevojka — da jede svoj plijen i da se neće osvrtati na mene.

— Da je jeo nešto! — promrsi Dick. — Ne znam mnogo o lavovima, ali kladio bih se da je lav bio u lovu. Slušali smo njegovo rikanje koje se svaki put čulo sve bliže.

— Možda je htio da te lav odnese — primijeti Doc. — Ti momci izgledaju dovoljno jezivo da bi tako nešto mogli učiniti.

— Oni su zaista strašni — reče djevojka. — Gori su od zvijeri.

— Okladio bih se da je zbog nečega htio da te lav zakolje — reče Dick — jer nije ni pokušao da se vrati, a čuo je kako je lav rikao kad je skočio prema tebi i kako si

Kad su se smjestili na drvetu iznad bijesnog lava, dječaci su ubrzo umirili prestrašenu djevojku, a ona im je ispričala kako su je ugrabili obožavatel ji boga vatre i sunca

ti kriknula.

— Hajdemo onda — reče Dick.

I njih troje krenuše lagano po drveću. Dječaci su na svakom koraku pomagali djevojci.

Išlo je to u mraku vrlo polako, ali se zbog lava nisu usudili sići na zemlju, a kako su bili u blizini logora obo-

žavatelja vatre i sunca nisu se usudili ostati ovdje do svanuća. Znali su da će biti sigurniji ako makar malo odmaknu, pa su se polako provlačili kroz mračnu džunglu dok napokon nije na istoku zarudjela zora.

Kad se posve razdanilo, dječaci su vidjeli kako ih djevojka vrlo pozorno promatra. Činilo se da je bila zadovoljna onim što je vidjela. Opet su stali da se odmore, kako su to češće činili u noći; ovog su se puta zaustavili na velikom, starom drvetu, obraslom mahovinom, i ogromnim biljkama penjačicama.

Tu ih je obasjalo puno dnevno svjetlo i djevojka je gledala dječacima u lice i zadovoljno se smješkala.

— Sretna sam — reče ona. — Mislila sam da nikada više neću biti sretna. Vi ne možete zamisliti kako je bilo teško živjeti s onim strašnim ljudima, a kako je lijepo biti sa svojim ljudima i osjećati se sigurnim.

— Dobro, dobro — reče Doc — drago nam je da si sretna, ali se bojim da ćeš morati dobro napregnuti svoju maštu ako namjeravaš i dalje ostati u uvjerenju da si sretna.

— Zašto? — upita djevojka.

— Prvo zato što ti se može dogoditi da zajedno s nama strahovito gladuješ, a drugo, nitko ne može proredi koliko ćemo još dugo lutati džunglom.

— A zašto bismo morali ostati dugo u džungli? — upita ona.

— Zato što smo se izgubili — reče Doc.

Gretchen im se glasno nasmije.

— Čemu se smiješ? — upita Dick.

— Oh, smiješno mi je da sad i moji spasioci trebaju pomoć zato što su se izgubili u džungli — odgovori ona.

— Ali to nije naša krivnja reče Dick — a ako ti hoćeš

radije ići s onim drugim ljudima ...

— To ne! — poviče ona. — Vi znate da to ne želim. Nisam vam se htjela narugati, ali, zar to nije smiješno?

— Ma da, mislim da jest složi se pokajnički Doc — ali, na kraju krajeva, nije najgore ni to što smo se izgubili!

— Što! Zar ima još nešto što mi niste rekli? — upita ona.

— Ne — uvjeravao ju je Doc. — Sve smo ti rekli. Radi se o hrani.

— Neka vas to ne muči — reče djevojka. — Živjela sam u džungli gotovo cijelog svog života. Moj otac je misionar i veliki ljubitelj prirode. On mi je propovijedao toliko stvari o biljnom svijetu džungle. Znam što se može jesti a što ne, tako da se nećemo mnogo uzrujavati oko hrane. Naći ćemo dovoljno hrane da se održimo na životu, pa makar ta hrana i ne bila baš kraljevska.

— Vidiš li ovdje štogod što bismo mogli pojesti? — upita Dick. — Obojica krepavamo od gladi.

— Da, ima plodova, biljaka i jaja niti pedeset koraka daleko; vidim ptičja gnijezda, barem to, ako ništa više.

Po Gretcheninom savjetu dječaci su donijeli plodove i korijenje, na koje ih je ona upozorila, a iz gnijezda pokupili su dovoljno jaja da prirede sasvim pristojan doručak.

napad iz zasjede

Kad je svanuo dan, Gulm i njegovi podređeni svećenici završe svoj oskudni doručak i krenu dalje prema mjestu koje je Bik pronašao za novi hram i prema kojem ih je vodio.

Kako su već bili prošli sati otkako je nestala Kla, Gulm je imao vremena da pažljivije razmisli o Ulpovoj priči. Uvidio je da mu se pri trijeznom razmišljanju same od sebe nameću neodređene sumnje. Možda je to bilo djelomično i zbog toga jer nije volio Ulpa, a i zato što je taj događaj onemogućio njegove planove da na novom mjestu ovjekovječi stare obrede i svečanosti a što je u prvom redu ovisilo o postojanju velike svećenice koja će njima upravljati i čija će riječ biti zakon za niže svećenike — a samo bijela svećenica ulijevala im je strahopoštovanje.

Još dok je dolazio u prve sukobe s Cadjom, pokojnim velikim svećenikom, koji je vladao Oparom s pomoću La, odlučio je da će u novom gradu, koji sad upravo traži, vladati s pomoću nove La.

Bog sunca i vatre, ili možda lažljivi Ulp, a sve je više bio sklon da u ovo posljednje povjeruje, pomrsili su sve njegove planove. Što je više o tome razmišljao, to mu se

Kad je osvanuo dan, Gulm i njegovi ljudi krenu prema mjesta koje je Bik pronašao za novi hram. Kako su već prošli sati, otkada je nestala Kla, Gulm je imao vremena da razmisli o Ulpovoj priči. Same od sebe počele su da iskrsavaju neke još neodređene sumnje. . .

činilo manje vjerojatnim da bi se bog sunca i vatre lično objavio prije nižem svećeniku nego samom Gulmu. Tako je mrzovoljni i sumnjičavi Gulm vodio svoje drugove stazom koju je odredio Bik.

Blizanci Tarzani, iako su bili vrlo umorni, nisu se usudili dulje vrijeme odmarati dok se dovoljno ne udalje od obožavatelja vatre i sunca, nego su samo nešto pojeli i odmah nastavili u onom pravcu gdje su mislili da se nalazi otvoreni pašnjak i Tarzanov dom.

Gretchen se, iako vrlo umorna, jako trudila da ide u korak s dječacima jer im nije htjela biti na teret, ali je ipak bilo potrebno da je jedan ili obojica podržavaju i pomažu na tom putovanju po drveću, a posljedica toga je bila da su vrlo sporo napredovali, tako sporo da je Dicku i Docu postalo uskoro jasno da su njihovi izgledi da pobjegnu beznadni ako obožavatelji vatre i sunca krenu u potjeru.

— Ah — reče Doc — ova stara džungla mora da je velika kao čitava savezna država New York. Čini mi se da bismo joj uskoro morali doći na kraj.

— Jesi li siguran da ideš u dobrom pravcu? — upita Gretchen.

Doc zatrese glavom.

— U tom i jest sva muka — dopusti on. — Mi se nadamo da idemo u dobrom pravcu, ali nismo u to sigurni.

— Vidiš — reče Dick — došli smo u džunglu s Tarzanom, a ni jedan od nas nije pazio kuda se krećemo. Onda je Tarzan otišao, došla je strašna oluja, i prva stvar koje smo postali svjesni bila je da smo izgubili orijentaciju i nismo baš bili sigurni ni u jedan pravac, osim gore i dolje.

— A osim toga — reče Doc — prilično sam uvjeren da

se i ne možemo držati tačno određenog pravca kad se krećemo po drveću, a kako preko polovice dana ne vidimo sunca, makar ono i sja, nema ničega po čemu bismo se mogli ravnati.

— Vi biste možda izišli iz džungle da nema mene — reče Gretchen.

— Nemoj to govoriti — reče galantno Dick. — Naprotiv, da nema tebe, pokrepali bismo od gladi prije nego bismo našli izlaz iz džungle.

— Drago mi je što sam vam barem od nekakve koristi — reče Gretchen — no znam što dječaci misle o djevojčicama. Imam, naime, dva brata.

— No — reče Doc pošteno — nikad nisam mislio da bi djevojka mogla biti od pomoći u ovakvoj situaciji, ali, zaista sam sada promijenio mišljenje. Ti se kao pravi momak penješ po drveću!

— A i znaš mnogo o džungli — reče Dick. — Zaista sam sretan što smo te našli.

— Vi niste ni upola tako sretni kao ja — reče Gretchen. — Prođe me jeza svaki put kad pomislim na Gulma i njegove ljude, na strašne stvari o kojima govore i na užasne planove koje misle ostvariti kad podignu novi hram.

— A što bi ti tada morala onda činiti? — upita Doc.

Djevojka zadrhta od jeze.

— Znam da ta stvorenja prinose ljudske žrtve svom bogu — reče ona — a ja, kao njihova velika svećenica, morala bih prinositi...

— Oni bi te prisilili da ubijaš ljude? — upita Doc drhtavim glasom.

Djevojka kimne glavom.

— Kakva užasna stvorenja! — poviče Doc.

Sada su neko vrijeme išli šuteći, a dječacima je svakog časa postajalo sve jasnije i jasnije da je djevojka već gotovo na izmaku snaga. Ona više neće moći dugo izdržati taj napor.

— Evo nekakve lovačke staze — reče Dick koji je bio na čelu. — Vodi uglavnom u istom pravcu kojim se i mi krećemo. Mislim da bismo mogli sići na zemlju i neko vrijeme ići stazom.

Mnogo ćemo brže napredovati ako idemo po zemlji — reče Doc.

— I čim budemo smatrali da smo sigurni od progonitelja pronaći ćemo zgodno mjesto da se sakrijemo i odmorimo — doda Dick.

— Kako god kažete — reče Gretchen umorno kad su se počeli spuštati na zemlju.

Dječaci su joj pomogli da siđe dolje, i njih troje krene dalje širokom, dobro utrtom stazom što vodi kroz gusto raslinje džungle.

Sve troje su osjetili da im je ova promjena donijela olakšanje, i što su se više žurili, to su bili bolje raspoloženi; bili su gotovo tako sretni kao da idu u pravom smjeru, ali nije bilo tako. Doc je, naime, imao pravo kad je rekao da se ne mogu kretati u ravnoj liniji kad idu po drveću. Oni su napravili veliki krug i kad su sišli na tlo, kretali su se u pravcu odakle su i došli.

Ali narav je ovih mladih ljudi bila takva, da su se uvijek smijali kad su, ćaskajući, s mukom probijali put kroz lisnate hodnike prašume.

Bik, koji je hodao nekoliko koraka ispred Gulma i ostalih svećenika, najednom stane i podigne ruku u znak upozorenja. Naćulio je uši da su gotovo izgledale kao u kakve zvijeri. Iako jedva čujno, ali ipak jasno, dopro mu

je do ušiju šum glasnog smijeha.

Gulm se brzo okrene i dade znak ostalima; svećenici kao kakvom čarolijom, nestanu u grmlju.

Dick se zaustavi i pogleda prema Docu koji je nešto zaostao.

— Što radiš? — upita ga on.

— Berem travu da učvrstim šiljak na koplju. Malo se rasklimao. Idi samo već ću vas ja stići.

— Nemoj previše zaostati — reče Dick.

Dick i Gretchen nisu se više ogledavali jer su bili zaokupljeni napornim hodanjem. Brzali su dalje po stazi, a Doc je išao za njima nametajući tvrdu i žilavu travu oko zašiljenog kraja drška na koji je bilo nasađeno koplje.

Zabavljen tim poslom, Doc je hodao polaganije no što je mislio te je sve više zaostajao.

Dick i Gretchen išli su stalno naprijed. Možda ih je ohrabrila činjenica što nije bilo teško hodati, a to im se učinilo i kao nagovještaj da će uskoro izići iz odvratnog mraka džungle.

Dick se prisjećao da su Tarzan, Doc i on ušli u džunglu sa Zlatnim lavom upravo takvom stazom, a budući da je to želio, bio je sklon i povjerovati da je to doista ona ista staza kojom su već jednom prošli sa čovjekom-majmunom i Jad-bal-jaom.

— Znaš — reče on djevojci — to je prvi put otkako smo se izgubili da sam zaista uvjeren da smo na pravom putu i da su naši jadi prošli.

— Nadam se da imaš pravo — reče Gretchen, a onda krikne od straha, okrene se i uhvati ga za ruku.

— Oh, Dick, pogledaj! — viknula je ona, a istog časa izmile iz grmlja oko dvadeset strašnih ljudi.

Bik pograbi Dicka i razoruža ga, a drugi uhvate

Gretchen i odvoje je od njezina pratioca.

Niže na stazi Doc je čuo djevojčin krik i glasove grlatih ljudi sličnih gorilama.

— Dick! — poviče on — oh, Dick! — i stane trčati po stazi za njima.

Dick je brzo mislio. Shvatio je da su bespomoćni zarobljenici, pa ako i Doc uleti u zasjedu, time neće učiniti ništa dobra jer će i njega odmah razoružati i zarobiti.

— Vrati se, Doc! Idi natrag! Nas su uhvatili obožavatelji vatre i sunca. Možeš nam više pomoći ako te ne uhvate. Popni se na drvo!

— Brzo! — vikao je Gulm svojim drugovima. — Ima ih još. Idite i uhvatite ih.

Istog trena šestorica svećenika krene trkom po stazi u onom pravcu odakle je dolazio Docov glas. Jedan od njih, koji je bio brži od ostalih, opazi Doca kako se vinuo na donje grane drveta, i svećenik nalik na gorilu pođe za njim.

Doc, koji je već bio na izmaku svojih snaga, penjao se što je brže mogao, ali kad god se ogledao, vidio je da ga snažni čovjek-gorila sve više stiže.

Začas će sve biti gotovo. Idućeg će ga trenutka to stvorenje stići ili će ga oboriti svojom teškom toljagom, ili će ga zarobiti da bude žrtvovan bogu vatre i sunca.

Kao zvijer natjerana u škripac, Doc se okrene i zauzme obrambeni stav. Stajao je na granama velikog drveta uprvši čvrsto noge u rašlje dviju jakih grana, a leđa prisloni na veliko deblo.

Strašni se čovjek penjao prema njemu. Male, krvave oči plameno su mu sjale kroz raskuštranu kosu što je padala preko životinjskog lica. Debela usta bijahu otvorena, vidjeli su mu se snažni očnjaci, tek malo manje strašni

nego u gorile, a iz grla tog strašnog stvora izlazili su promukli, hrapavi glasovi, kojima je vjerojatno htio zastrašiti svoju žrtvu.

Dick i Gretchen iznenadili su obožavatelji boga sunca i vatre, no Doc, koji je na vrijeme čuo galamu, nije upao u zasjedu.

Doc izvadi strelicu i stavi je na luk. Kad je čovjek-gorila vidio što Doc smjera, strahovito zaurla i zamahne kvrgavom teškom toljagom da je baci na neprijatelja, ali je već bilo prekasno.

Struna na luku zazuji i oštra se strelica zabije ravno u metu.

Jezovito kriknuvši, svećenik zgrabi držak strelice koji mu je podrhtavajući virio iz grudiju, a trenutak kasnije savije se oko grane na koju se bio popeo. Zatim se najednom skvrči i padne naglavce na tlo.

puni očaja

Bijeli čovjek divljeg izgleda u pratnji dvadesetak Crnaca uporno se kretao po lovačkoj stazi džunglom. Njegova odjeća bila je poderana i uprljana, a koža izbodena od mnoštva trnja koje se ne može izbjeći. Ispod očiju vidjeli su mu se tamni kolobari, a u očima tjeskoba, duševna patnja i beznadnost.

Dva Crnca, koji su predvodili ovu grupu, zaustave se da se malo odmore; ostali ih pristignu i pridruže im se.

— Ima li kakvih tragova, Natando? — upita bijeli čovjek jednog od onih Crnaca koji su predvodili ovu dugu povorku.

— Nema, Bwana — odgovori Natando — otkako je pala velika kiša, nismo uočili nikakvih tragova.

— Do tada smo ih lako pratili — reče bijeli čovjek. — Za vrijeme kiše oni su zacijelo krenuli u drugom smjeru. Možda bi bilo bolje da se vratimo dok opet ne otkrijemo tragove. Ne možemo ovako bez cilja hodati džunglom.

— Gledaj! — šapne jedan Crnac tiho i zaplašeno.

Pokazao je rukom naprijed uzduž staze.

Svi pogledaju u smjeru u kome je pokazivao Crnac svojom drhtavom rukom.

Bijeli čovjek i njegova pratnja spuste oružje s uzdahom olakšanja, a Tarzan s Jad-bal-jaom im priđe. — Tko ste vi? — upita Tarzan i stane pred bijelog čovjeka. — Ja sam doktor von Harben, misionar — odgovori bijelac. — Ja sam čovjek mira.

Tačno pred njima, ondje gdje zavija staza, veličanstveno se pojavio u okviru lisnatog zelenila veliki šumski lav s crnom grivom i promatrao ih.

Bijeli čovjek i četvorica ili petorica Crnaca, koji su bili naoružani puškama, otkoče ih. U džungli mora čovjek biti uvijek pripravan.

— Ne pucaj — reče bijelac — dok on ne krene prema nama. Ako ga ranimo, jurnut će na nas, a ako ne budemo pucali, možda će otići.

Stajali su tako neko vrijeme i čekali. Lav ih je napeto promatrao, a onda se na opće čuđenje pojavi iza okuke bijeli čovjek, gotovo gol, i stane kraj lava.

I taj ih je čovjek neko vrijeme šutke gledao, a onda je digao ruku s dlanom okrenutim prema njima i progovorio jednim od najpoznatijih bantu dijalekata.

— Spustite puške — reče on — ja sam Tarzan-majmun.

Bijeli čovjek i njegovi pratioci spuste oružje s uzdahom olakšanja, a Tarzan, za kojim je koračao Jad-bal-ja, priđe k njima.

— Tko ste vi? — upita on i stane pred bijelog čovjeka.

— Ja sam doktor Karl von Harben, misionar iz Urambija — odgovori bijeli čovjek. — Ja sam čovjek mira.

— Čuo sam o vama, doktore — reče Tarzan — i o vašim dobrim djelima. A što vas vodi u moj kraj?

— Velika nesreća — odgovori von Harben. — Prije dva mjeseca odveli su mi kćerku. Najprije smo mislili da je zalutala u prašumi i da ju je zaklala kakva divlja zvijer, ali nakon mnogo dana traženja naišli smo na njezin trag; po tragu smo zaključili da je s nekom grupom ljudi, ili barem pretpostavljam da su to ljudi, iako tragovi stopala nalikuju malo i na tragove gorila. Znamo da lože vatru i

kuhaju hranu, i po tome — kako to čine — zaključujem da ta stvorenja pripadaju nekoj rasi koja se nalazi na nižem stupnju nego pravi ljudi. Možete zamisliti koliko se bojim!

Tarzan je kimao glavom i šutke slušao pripovijedanje von Harbena.

— Neko vrijeme nakon što su je odveli naišli smo na njihov trag, a kako su se kretali isto tako brzo kao i mi, nismo ih mogli stići. Tada je velika oluja izbrisala sve tragove, i mi ih više nismo mogli pronaći — zaključi misionar.

— I mi smo na sličnom poslu — reče Tarzan — ja tražim dva dječaka koji su se izgubili u džungli. Prije dva dana ostavio sam ih malo s lavom da ih čuva, a ja sam otišao da vidim što je lav nanjušio i zbog čega se bio uznemirio. Prije no što sam otkrio uzrok njegova nemira, izbila je oluja, a kad sam se vratio na ono mjesto gdje sam ostavio dječake, ustanovio sam da su nestali, i odonda do sada nisam naišao na njihov trag, jer su se oni vjerojatno kretali po drveću zbog kiše koja je još padala. Možda se Jad-bal-ja uznemirio zbog one grupe koja je odvela vašu kćerku, jer mi je još onda bilo jasno da je nanjušio neko biće kojega mu je miris potpuno nepoznat, ili bolje rekavši neprijateljski. On je reagirao kako ne bi reagirao na miris ni jednog bića nastanjenog, u ovom dijelu džungle.

— Možda je nas nanjušio — primijeti von Harben.

— To je moguće — odgovori Tarzan — ali u to jako sumnjam jer, otkako smo prije nekog vremena osjetili vašu prisutnost u džungli, lav ni jednog časa nije pokazivao onakvu nervoznu razdražljivost kakvu sam prije dva dana uočio čim je nanjušio onaj trag.

— Udružimo svoje snage — reče von Harben — I zajedno potražimo dječake i moju kćerku.

— Ako ih Jad-bal-ja i ja ne nađemo — odgovori Tarzan — onda ih nitko neće pronaći. Vidi se po vašem izgledu da ste na kraju svojih snaga. Kilometar i po odavde postoji u šumi pećina kroz koju protječe mala rijeka.

Otiđite sa svojim ljudima onamo, utaborite se i odmarajte, a Jad-bal-ja i Tarzan tražit će vašu kćerku.

— A zar mi ne možemo biti od pomoći? — upita on Harben.

Tarzan odmahne glavom.

— Sve što biste vi mogli učiniti jest to da slijedite tragove, a ne znate koje biste tragove slijedili da nađete svoju kćerku. Kad biste i nanjušili neke tragove u zraku, ne biste ih mogli pobliže odrediti, a kad Tarzan i Jad-bal-ja pronađu vašu kćerku, oni će doći po vas. Utaborite se kao što sam vam rekao i ostanite ondje dok ne dobijete od mene nove vijesti. Dok Jad-bal-ja hoda po zemlji kroz gustiš gdje nema nikakvih tragova, Tarzan-majmun putuje po drveću. Nikakav miris u zraku, ma kako bio slab, neće nam izbjeći. Načinit ćemo veliki krug: Jad-bal-ja će ići u jednom smjeru, a Tarzan-majmun u drugom, i sve što se zbiva u tom krugu doznat će jedan ili drugi. Tako ćemo pretražiti u jednom danu teritorij za koji bi vama bilo potrebno nekoliko tjedana.

— Možda imate pravo — reče von Harben. — Učinit ću kako ste mi rekli, ali ću barem u duhu biti s vama i željeti vam da uspijete.

Čovjek-majmun okrene se lavu i reče mu nekoliko riječi koje ni Crnac ni bijelac ne bi razumio. Lav se okrene i pognute glave uđe u gustiš, a Tarzan skoči na granu susjednog drveta, i začas obojica nestanu kao da ih je

zemlja progutala.

Gulm nije gubio vrijeme na to da uhvati Doca. Ostavivši mrtva svećenika tamo gdje je pao, požuri prema mjestu određenom za novi hram, a Bik, koji ih je vodio, uvjeravao ga je da to više nije daleko.

Gretchen i Dick, dobro čuvani, išli su bez nade sa svojim otmičarima.

— Ah — reče Dick — čini se da smo mi najnesretniji na svijetu.

— Zaista ti se nije moglo ništa gore dogoditi — reče Gretchen.

— Kako to misliš? — upita on. — Za tebe je ovo loše kao i za mene.

— Ah, Dick, moraš pobjeći. Moraš! Moraš! — vikala je gotovo kao mahnita.

— A ti? — upita on.

— Mene neće ubiti — odgovori ona.

— Ti misliš... !

— Mislim da moraš pobjeći prije nego stignemo na mjesto određeno za novi hram. Bez obzira što se dogodilo i bez obzira na opasnosti kojima se moraš izložiti, ne smiješ dopustiti da te dovedu onamo.

— Razumijem — reče Dick — ali budem li bježao, ti ćeš ići sa mnom.

— Ne! — reče ona. — Imat ćeš više izgleda da uspiješ ako budeš sam. Ne možeš uspjeti ako moraš misliti na me. Ne obaziri se na mene. Sigurna sam da me neće ubiti, a jednog dana moj će me otac već pronaći. Znam da me traži, a znam i to da neće prestati s traženjem dok me ne nađe. Ako ti se pruži i najmanja prilika, moraš je

iskoristiti i pobjeći.

Dick potrese glavom.

— Kakvo ti to mišljenje imaš o meni? Kakav bih ja bio čovjek — odgovori on — kad bih pobjegao, a tebe ostavio s njima. Ne, to ne mogu učiniti.

Djevojka zakima glavom i uzdahne.

— Molim te, shvati što ti govorim. Ne želim ostati s njima — reče ona — ali, pobjegao ti ili dopustio da te dovedu do mjesta određenog za novi hram, svejedno je, jer ću u svakom slučaju ostati s njima sama, a milije bi mi bilo da znam da si živ nego uvijek osjećati da sam ja bila uzrok onoga za što znam da se mora dogoditi budeš li s nama kad stignemo na mjesto gdje će podići novi hram.

Doc je pratio strašne ljude i njihove zarobljenike hodajući oprezno po drveću. U glavi je kovao različite planove kako da ih oslobodi, ali suočen s činjenicom da je neprijatelja mnogo više, shvatio je da mu je plan jalov i već unaprijed osuđen na propast.

Brojao je svoje strelice. Bilo ih je šesnaest, a znao je da tamo ima devetnaest svećenika boga sunca i vatre. Činilo mu se da plan što ga nameće taj račun pruža realniju šansu za uspjeh nego bilo koji drugi koji se pojavio u njegovu mozgu u toku dugog i temeljitog razmišljanja.

Kretao se vrlo oprezno držeći se izvan vidnog kruga posljednjeg člana Gulmove družbe ali sada je krenuo naprijed brže, usprkos opasnosti da ga otkriju, samo da bude bliže neprijatelju. Treba pokušati !

S užasom su gledali strelicu koja se zabila među plećke ubijenog svećenika. Znali su da je to učinio Doc, ali su vjerovali da ih to kažnjava njihov bog, pa je Ulp dobio zadatak da uhvati Doca.

Doc je postao vrlo vješt u rukovanju lukom i strelicama, a i kretao se sada po drveću mnogo lakše nego onda kad je to prvi put pokušao. Stoga mu nije bilo teško, penjući se po granama naročito velikog stabla, koje mu je pružalo izvrsno uporište za noge, da pripremi svoj

luk i strelice. Ispod njega, svega nekoliko metara daleko, hodao je svećenik koji je bio kao nekakva zalaznica te povorke. Doc stane i napne luk.

Svećenik krikne i padne na lice, a istog trenutka Doc brzo skoči natrag, sakrije se u lišće i onda brzo odmakne kojih stotinu metara u džunglu.

Gulm i njegovi svećenici okrenu se kad su čuli krik svog druga. Shvatili su da su i oni u opasnosti.

S užasom su gledali strelicu koja se zabila među plećke ubijenog svećenika.

— To je onaj koji je utekao — zaključi bijesno Gulm.

On se okrene prema Ulpu.

— Noću je došao bog sunca i vatre, zar ne, i uzeo nam Kla, zar ne? — vikao je on. — Lagao si mi, Ulpe, i zato ćeš umrijeti.

— Nisam lagao, Gulme — reče Ulp prkosno. —- Rekao sam ti istinu. Bog sunca i vatre došao je i govorio sa mnom, a ja sam ti ispričao što mi je rekao. Da je naš bog s nama zadovoljan, dokazuje činjenica da nam je vratio veliku svećenicu; i ne smo to: poslao nam je i dvije žrtve. Je li bog kriv što smo mi uhvatili samo jednu? Jesam li ja kriv? Da si obje uhvatio, Gulme, to se ne bi dogodilo. Bog nas kažnjava, ali ne za ono što sam ja učinio, nego za ono što si ti propustio da učiniš.

— Vrlo dobro! — reče Gulm. — Ti ćeš sada ići iza nas, tako da možeš uhvatiti drugu žrtvu ako se vrati — progunđa Gulm zlovoljno i nastavi put.

napad sa začelja

Ulpu se nije svidjela ideja da hoda na začelju s leđima neprestano izloženim strelicama nevidljivog neprijatelja. On je tako često okretao glavu da vidi što mu se događa iza leđa da ga je zabolio vrat, a onda se okrenuo i hodao neko vrijeme natraške. U međuvremenu su drugi već toliko poodmakli od njega da se uplašio, pa se opet okrenuo i brzo potrčao da ih stigne.

Istovremeno išao je za njim po drveću mali Amerikanac. Sada je pred njim bilo još samo njih osamnaest, a u svom tobolcu imao je šesnaest strelica, jer je bio sišao na stazu kad su otišli obožavatelji vatre i sunca i izvukao strelicu iz tijela svoje druge žrtve.

Bilo je užasno i grozno Docu, koji nikada u životu nije poželio da koga ubije, a ni sada to nije želio. Bilo je to iz gole nužde, zbog opasnosti što je prijetila Dicku i Gretchen, pa se on latio tog odvratnog čina koji je mrzio iz sveg svog srca iz sve svoje duše.

Kako se družba kretala naprijed, džungla je postajala rjeđa a gustiš na zemlji manji. Staza se neprestano uzdizala i uskoro su Gretchen i Dick ugledali pred sobom brežuljke.

Bik ih je vodio u unutrašnjost klanca koji se stepenasto dizao među brežuljke. Nestalo je velikog drveća džungle, a gustiš je na pojedinim mjestima potpuno zamijenilo krševito tlo na kojem nije moglo uspijevati nikakvo raslinje.

Kad je Doc došao na rub džungle, razgleda dobro krajolik.

Odmah je primijetio da je drveće prerijetko da bi se mogao neprekidno kretati iznad zemlje, a i grmlje je bilo oskudno da bi mu moglo pružiti dovoljnu zaštitu. Ali na lijevoj strani klanca postojala je usjeklina blagog nagiba okružena krupnim kamenjem, i Docu se učini da je to najzgodnije mjesto da se sakrije. Otuda će moći držati na oku neprijatelja.

Ulp je stigao svoju družbu i išao odmah iza njih, kad se Doc popeo između stijena na vrh usjekline. Pronašao je dobro utabanu stazu po kojoj se mogao lako kretati. On se tu smjesti i pogleda dolje u klanac na malu družbu koja se pomicala naprijed.

Tu je bila još jedna zgoda. I opet zazuji njegov luk, i dok se on sakrio iza velikog kamena, Ulp strahovito krikne i stropošta se na tlo.

Gulm je bio bijesan, ali ne zato što je Ulp ubijen, već djelomično zbog toga jer je bio lišen žrtve koju je namijenio bogu a djelomično i zato što je shvatio opasnost koja im svima prijeti od nevidljivog neprijatelja, koji drsko napada sa začelja, gdje ih po miloj volji može posmicati jednoga po jednoga, dok je on, Gulm, posve nemoćan.

— To je gnjev boga sunca i vatre! — poviče on. — Kako je još daleko do mjesta određenog za novi hram, Bik?

— Već smo gotovo na samom mjestu — odgovori Bik.

Ulp je stigao svoje, te ih je sad pratio iz blizine. Međutim Doc se popeo između stijena na vrh usjekline, a onda je pogledao u klanac na malu družbu. Ponovo je zazujala strijela i dok se Doc sakrio iza velikog kamena, Ulp krikne i stropošta se na zemlju.

— Dobro — progunđa Gulm. — Moramo odmah prinijeli žrtvu, da umirimo gnjev našeg boga — nastavi on, a pogled mu se zaustavi na Dicku.

Gretchen je to čula i razumjela. Ona se molećivim glasom okrene svom pratiocu.

— Oh, Dick! — poviče ona, glas joj je gotovo jecao. — Moraš odmah pobjeći. Više nema vremena za odgađanje. Čim stignemo na mjesto novog hrama, ti si izgubljen.

Jedna strelica, koja je tiho zazujala, zabode se u Gulmovu nogu. Gulm krikne od bola i bijesa. On odmah izvuče strelicu iz mesa, a očima ispitivački pogleda u smjeru odakle je ona doletjela.

I tada; potpuno neočekivano, na trenutak uhvati pogledom na vrhu grebena Doca, koji je malo zatim ustao i jasno se pokazao svima.

— Ne gubi nadu, Dick — vikao je on — nego pazi noćas na mene. Pokušat ću, kad se smrači, doći po tebe i Gretchen. Budite spremni!

— Tada će već biti prekasno — poviče Gretchen. — Ako Dick ne bude spašen u idućih nekoliko minuta, onda neće više biti nikada.

— Učinit ću sve što budem mogao — reče Doc.

Ne rekavši ništa, Doc stavi odmah drugu strelicu na svoj luk. Odapne je snažno prema Oparijancima, i još jedan svećenik padne uhvativši se za probodeni vrat.

Glasom koji je zvučao kao rikanje zvijeri Gulm izda naredbe šestorici svećenika i potakne ih na akciju.

— Nemojte dopustiti da dječak pobije najbolje naše ljude. Idite po njega — vikao je on. — Dovedite mi ga živa ako možete, dovedite mi ga svakako, živa ili mrtva.

Doc je namjestio novu strelicu, kadli opazi kako se njih šestorica strelovitom brzinom penju uza strmu stra-

nu klanca. Bili su blizu jedan drugoga i predstavljali su idealnu metu, ali najednom sine Docu nova misao. Svuda oko njega bilo je kamenja različitog oblika i veličine, i Doc je zaključio da bi to kamenje bilo vrlo pogodno za uništavanje neprijatelja. On bi tako postigao svoj cilj, a sačuvao bi i onih nekoliko preostalih strelica.

Postavi se iza prilično velikog okruglog kamena, upre se o njega leđima dok ga nije pomaknuo s mjesta, a onda ga otkotrlja na rub padine tačno prema šestorici Oparijanaca, koji su se uspinjali prema njemu da ga zarobe ili ubiju. On nije čekao da se velika gromada surva na svećenike, nego odmah dohvati manje kamenje i stane se nabacivati na neprijatelja.

Svećenici su pokušali da se uklone s puta gromadi koja se valjala prema njima, ali ona je dobila takav zamah i kotrljala se tako brzo da ih je sustigla prije no što su joj se mogli ukloniti. Jednog pogodi ravno u prsa, obori ga i zgnječi, a onda se otkotrlja dalje na podnožje klanca, dok se tijelo ubijenog svećenika kotrljalo i valjalo dolje niz neravnu strminu pružajući gotovo smiješan prizor.

— Dobro moj Doc! — poviče Dick. — Daj im još jedan takav kamen.

Petorica preostalih svećenika bijahu sada neodlučni; odbijali su od sebe rukama i toljagama manje kamenje koje je Doc bacao.

Počeli su polako uzmicati spuštajući se niz strminu, kad najednom začuju snažan Gulmov glas.

— Naprijed! Naprijed! — derao se on. — Ako se vratite bez njega, bit ćete prvi žrtvovani našem bogu. Slušaj svog velikog svećenika ili umri!

Znajući da Gulmova zapovijed nije šala, petorica sve-

ćenika poslušaju i stanu se opet uspinjati usprkos Docovoj baražnoj vatri kamenjem. Mladić je na kraju uvidio da će se ipak probiti na vrh, i onda će ga zarobiti.

Zato odapne jednu strelicu i nagne u bijeg i ne čekajući da vidi je li strelica pogodila cilj. Dok je bježao usjeklinom prema rubu džungle, još je jedan svećenik padao prema podnožju klanca. Doc je znao da će mu biti lakše pobjeći pred progoniteljima uspije li se domoći grana velikih stabala, i zato je jurnuo prema džungli.

Četvorica svećenika išli su za Docom dok se nije sakrio u zelenilu džungle, a onda se zaustave gunđajući.

— Ako krenemo dalje u džunglu — reče jedan — nećemo se vratiti živi. On će nas pobiti svojim strelicama.

— A ako se vratimo Gulmu, on će nas žrtvovati našem bogu — odgovori drugi.

— Četvorica smo — reče treći. — Zašto da dopustimo da nas Gulm žrtvuje? Tko ga je postavio za velikog svećenika? U Oparu je bio obični svećenik kao i mi. Četvorica smo! Vratimo se i saopćimo Gulmu da je ono stvorenje pobjeglo, a njega da ćemo prije ubiti nego mu dopustiti da bilo kojega od nas žrtvuje.

— Dobro — reče četvrti. — Ne može Gulm biti niti veliki svećenik niti nas žrtvovati ako mi to nećemo.

Tako se ova četvorica dogovoriše i krenuše u klanac, a Doc je s olakšanjem promatrao kako se vraćaju.

Kad su se izgubili iz vida, Doc siđe na tlo i pođe za njima. Idući uzduž klanca, nadao se da će pokupiti koju od svojih strelica, jer su mu one bile zaista dragocjene. Namjeravao je ovog puta skrenuti na greben s desne strane klanca, koji je uočio kad je bio na vrhu klanca na suprotnoj strani, vidio je da će mu taj greben na desnoj strani više odgovarati, jer je put od podnožja klanca do

gore bio tako strm da bi obožavateljima vatre i sunca bilo vrlo teško uspeti se a on će biti u sigurnijem i povoljnijem položaju za napad.

Kad su četiri svećenika otišla na vrh klanca u potragu za Docom, Gulm nastavi put strmim i krševitim klancem.

— Hoćeš li pokušati da pobjegneš, Dick? — upita Gretchen.

Dječak odmahne glavom.

— Oh molim te, učini to — navaljivala je ona.

— Ne — reče odlučno Dick. — Ne bih to mogao učiniti. U prvom redu ne pruža se nikakva zgoda, a kad bi se i pružila, išli bismo zajedno.

Gretchen kimne žalosno glavom.

— Nikad to sebi neću oprostiti reče ona.

— Nije to tvoja krivnja, Gretchen, i dogodilo se što mu drago, ni jedno od nas ne treba prekoravati. Učinili smo što smo najbolje znali i mogli, a ako oni ne uhvate dobrog Doca, on će nas već oboje spasiti.

— Bojim se da će ga uhvatiti — reče Gretchen. — Ova stvorenja mogu se penjati i trčati kao majmuni. Mislim da im nitko ne može uteći.

— Budi bez brige! Doc će im zadati vražjeg posla, i oni će ga upamtiti — reče Dick ponosno. — Ako već moram umrijeti, barem ću imati tu utješnu uspomenu.

Klanac se suzio tako između kamenitih stijena da je mogao prolaziti samo jedan čovjek. Trebalo se strmo uspinjati kojih dvadeset pet metara stepenastom naslagom vapnenca, preko kojeg je pretjecala voda i na jednoj strani stvarala sićušni vodopad.

Na glatku i vlažnu površinu kamenja bilo je vrlo nesigurno stati ili se uhvatiti rukom. Dick se penjao odmah iza Gretchen podupirući je i pomažući joj koliko je mogao.

Između kamenih stijena obožavatelji boga vatre i sunca odlučili su da sagrade novi hram. Prije početka gradnje odlučili su da žrtvuju Dicka...

Na kraju su živi i zdravi stigli na vrh. Kad su se uspravili, vidjeli su da stoje na ravnom tlu, na ravnini okruženoj sa svih strana stijenama, koja je bila nalik na prirodni amfiteatar.

Gulm se ogleda unaokolo. Oči su mu sjale zlokobnim fanatizmom. Pogleda prema suncu i ispruži prema njemu svoje ruke.

— Ovdje ćemo ti, veliki i moćni bože naših pređa — poviče on posvetiti novi hram i novi grad, koji će biti podignuti tebi u čast, i ovdje ćemo, prije nego opet sakriješ svoje lice od očiju svog naroda, posvetiti ovo tlo kako to dolikuje svetoj nakani kojoj je namijenjena. Imaj strpljenja s nama, bože naših otaca! Dugo si čekao, ali kucnuo je čas. Nećeš više dugo čekati!

Zatim se brzo okrene prema svojim podređenim svećenicima, koji su klečali iza njega.

— Brzo — reče on — idite, donesite kamenje i podignite oltar.

Gretchen uhvati Dicka za ruku i počne tiho jecati.

žrtvovanje

Doc je oprezno išao za njima sve do podnožja klanca, slušajući što se događa pred njim i pazeći da ne naleti na kakav grm, a nije mu bilo ni na kraj pameti da bi ikakva opasnost mogla doći iza leđa. Tako nije ni čuo ni vidio kako se nešto tiho i oprezno šulja njegovim tragom.

Gretchen je sa sve većim užasom promatrala kako svećenici užurbano nose kamenje i podižu oltar.

Oko amfiteatra ležalo je razasuto mnogo ravnih blokova vapnenca od kojih su svećenici pravili sada duguljasti oltar, oko jedan metar visok, dva metra dug, a pola metra širok. Gore je bio manje-više ravan, a položen po dužini u smjeru istok-zapad.

Dok su ostali svećenici podizali oltar, dva su svećenika stajala uz Dicka, svaki s jedne strane, i dobro pazili na njega. Kad je oltar bio gotov, Gulm dade znak da Dicka dovedu naprijed te zapovjedi i djevojci da stane bliže. Viši svećenici postavili su se uokrug oko oltara; na podnožju oltara stajao je Gulm.

— Stani ispred oltara, Kla — reče on djevojci.

Kad je djevojka učinila što joj je naredio, Gulm dade glavom znak dvojici svećenika koji su držali Dicka. Oni

dovedu Dicka do oltara i polegnu ga na leđa s glavom okrenutom prema istoku, dakle prema onoj strani gdje je stajala nova La.

Jedan od svećenika koji su položili Dicka na oltar stajao mu je kod nogu i držao ih, a drugi je stajao pored Kla i držao Dicka za ruke. Na Gulmovo naređenje taj svećenik stavi Kla u ruku svoj nož.

— To je tvoja prva žrtva — reče Gulm obrativši se djevojci. — Velika svećenica dobiva punu vlast tek nakon svoje prve žrtve. Onog časa kad se nož oblije krvlju ovog bića, ti ćeš stvarno postati ono što si dosad bila samo po imenu, velika svećenica boga sunca i vatre i vladarica hrama i grada koji ćemo ovdje podići. Ja ću izgovarati molitvu, a ti ćeš je za mnom ponavljati, i kad dignem svoju ruku iznad glave, ti moraš udariti nožem.

— Ne mogu — reče djevojka.

— Ne možeš? — prodere se Gulm. — Ali ti ćeš to učiniti kad saznaš da je sudbina velike svećenice koja odbija da prinese žrtvu našem bogu mnogo strašnija nego smrt od koje želiš spasiti ovo biće; to je uzaludna žrtva s tvoje strane, jer ćete oboje, ako ti odbiješ da učiniš svoju dužnost, umrijeti.

— Što govori? — upita šapatom Dick.

— Hoće da te zakoljem ovim nožem — reče Gretchen.

Dick zatvori oči.

— Što je još rekao? — upita on.

— Rekao je da će nas oboje ubiti ako te ne zakoljem.

Gulm je polako pjevao dugu, jednoličnu molitvu.

Svećenici su klečali čelom dodirujući zemlju.

— Učini kako ti kaže — reče Dick. — Doc stavlja na kocku svoj život da nas spasi. Ako nas oboje ubiju, sav njegov trud i žrtva bit će uzaludni. Za mene nema spasa,

i bit će mi draže da umrem zato da spasim tebe nego da umrem beskorisno, samo zato da udovoljim njihovoj žudnji za krvlju.

Gretchen zažmiri i digne nož visoko iznad svoje glave.

Doc se oprezno šuljao naprijed i kad je došao do Ulpova tijela, stane i izvuče strelicu iz lešine svećenika. Dok je bio zabavljen tim poslom, osjetio je, kako se to katkada događa ljudima, da ga netko prati, da ga nevidljive oči promatraju. On odmah baci pogled prema klancu, kamo su otišla četvorica svećenika, ali nije zamijetio ni jednoga. Tada se okrene osjetivši sa strepnjom da se nešto nalazi sasvim blizu iza njega.

Dječak s mukom ispusti jedva čujno, krik užasa. Koljena mu popuste i on se jedva držao na nogama. Imao je osjećaj da ga hvata grč od straha, koji napada svaki mišić tijela. Hladna mu se koža naježi, odvratan drhtaj prođe i on osjeti kako mu se kosa digla na glavi.

Ni pet koraka daleko stajao je veliki lav i zurio ravno u njega svojim okruglim, žutozelenim očima.

Doc se pokušao sjetiti kakve molitve, ali jedino što mu je tog trenutka palo na pamet bilo je: »Sada ću leći da zaspim«. No te su mu riječi bile samo u mislima, jer su mu usne ostale ukočene, a grlo se potpuno osušilo.

To vrijeme dok je lav stajao i netremice ga promatrao kao da je trajalo vječnost, iako je to bio samo trenutak. Životinja je, naime, odmah krenula prema njemu, ali Doc ni tada nije mogao kliknuti jer se sav ukočio od straha. Stravični mesožder dolazio je sve bliže i bliže. Doc je već osjećao na svom golom tijelu njegov topli dah. Životinja pritisne uz njega svoju glavu i on osjeti njen vrući, grubi jezik na ruci.

Doc se oprezno šuljao naprijed i kad je došao do Ulpova tijela, stane i izvuče strelicu iz lešine. Međutim ni pet koraka od njega stajao je lav i buljio ravno u Doca svojim žutozelenim očima. Doc se ukočio od straha, dok se lav primicao sve bliže i bliže. . .

Kao natpis na ekranu, tako i u Docovu mozgu bljesne najednom rečenica: »Nemoj ga dirati dok ti on sam ne priđe i ne pritisne uz tebe svoju glavu«.

Bio je to Jad-bal-ja!

Docu potpuno popuste koljena, i on najednom sjedne na tvrdo tlo. Zlatni lav gledao ga je upitno, a Doc ispruži ruku na njegovu grivu i jecajući zaroni lice u veliki, crni ovratnik lavlje grive.

Samo trenutak trajala je ta reakcija na živčanu napetost koja ga je bila potpuno svladala. On brzo dođe k sebi i skoči na noge. Tu se u blizini nalaze Dick i Gretchen u smrtnoj opasnosti. Djevojka mu je rekla da mora odmah nešto poduzeti ako želiš spasiti Dicka. Možda je sada već prekasno.

— Brzo, Jad-bal-ja — poviče on, okrene se i potrči uz klanac.

Zlatni lav znao je da je na pravom tragu, pa nije čekao dječaka, nego brzo odjuri naprijed.

Gulmova se jednolična molitva bližila kraju.

Kla ga je gledala svojim plavim očima, široko otvorenim od užasa, i bila je zapanjena suludim zanosom što ga je vidjela na licu tog grubog svećenika.

Najednom Gulm završi svoju monotonu molitvu i podigne ruku iznad glave.

— Udari nožem! — poviče on.

— Ne mogu — zakuka Kla.

— Udari ili ćeš i ti umrijeti ! — zagrmi Gulm.

— Udari — šapne joj Dick. — To je jedino moguće.

Tog trenutka krikne jedan svećenik i pokaže prstom prema klancu; ostali svećenici pogledaju u tom smjeru i opaze velikog lava kako se šulja uskim puteljkom koji je vodio u amfiteatar.

U času nastane među njima pravi pakao.

Jedino je Gulm sačuvao prisutnost duha.

— Udari! — poviče on. — Udari i smiri gnjev našeg boga!

Djevojka ispusti nož iz ruke i stropošta se kraj oltara. Lav se približavao, a svećenici su stali bježati kud koji, svi osim suludog Gulma. On izvuče svoj nož iz korica, skoči naprijed, digne nož visoko iznad glave i uperi vršak prema srcu hrabrog momka koji je ležao na oltaru.

Snažnim skokom Jad-bal-ja preskoči oltar i žrtvu i obori Gulma na tlo. Samo jednom zatvore se njegove strašne ralje nad licem velikog svećenika, a zatim Jad-bal-ja stane na svoju žrtvu i pogleda unaokolo.

Istog trenutka začuje se s vrha stijena koje su okruživale amfiteatar snažan glas, i lav pogleda u tom smjeru, a onda legne na tijelo velikog svećenika.

Spretno poput majmuna, Tarzan brzo siđe niz kamenitu stijenu u amfiteatar. Svećenici ga prepoznaju i stanu bježati, ali ih on njihovim jezikom pozove natrag, zaprijetivši da će im poslati lava ako se ne pokore. Oni se preko volje vrate i stanu jedan uz drugoga pored oltara, dok je na drugoj strani oltara Jad-bal-ja još uvijek ležao na mrtvom tijelu njihova vođe.

Čuvši Tarzanov glas, Dick otvori oči, a zatim sjedne. Za tren oka shvatio je što se dogodilo i znao je da je spasen. Nikad u životu nije vidio tako dobroćudan i radostan pogled kao što je bio pogled velikog lava, koji je ležao podno oltara, i polugolog čovjeka-majmuna koji je brzim

koracima dolazio preko amfiteatra prema njemu.

Tarzan u hipu obuhvati pogledom cijeli prizor.

— Gdje je Doc? — upita on.

— Tu sam — začuje se glas, i kad su se Tarzan i Dick okrenuli u smjeru odakle je dolazio glas, vidjeli su Doca kako se spušta niz krševitu stijenu na rubu amfiteatra.

— Oh — poviče on — pa mi smo svi spaseni, zar ne?

— Da, Doc — vikao mu je Dick — bojao sam se da su te oni ljudi koji su krenuli u potjeru uhvatili.

— Mogu ti reći da me nisu uhvatili — reče Doc. — Trebalo je samo da ih vidiš kako su se proveli kad su pošli za mnom. Ne bi bio poželio da si u njihovoj koži.

Tarzan priđe i digne na ruke Gretchen. Ona otvori oči i pogleda ga u lice.

— Tko ste vi? — poviče ona.

— Ne boj se — reče on — ja sam Tarzan-majmun.

S uzdahom olakšanja ona zatvori oči i počne tiho plakati. Bile su to suze olakšanja i sreće.

Zatim se Tarzan obrati obožavateljima vatre i sunca. — Ovo je Tarzanov kraj — reče on. — Ne možete ostati ovdje, Ako želite živjeti, vratite se u Opar.

— Ako se vratimo u Opar, La će nas ubiti — reče jedan od svećenika turobno.

— Ako se ne vratite kažem vam, bit ćete ubijeni — reče Tarzan — a ako se vratite i pokorite La, vjerujem da će vas pustiti da živite. Sto ćete izabrati od toga?

Svećenici su neko vrijeme šaputali među sobom. — Vratit ćemo se u Opar — reče na kraju jedan.

Tarzanu ipak uspijeva da otkrije prebivalište divljih obožavatelja boga vatre i sunca i spasi Dicka i Gretchen, tako da je uskoro njen otac, von Harben, zagrlio svoju izgubljenu kćer.

Mršavi bijeli čovjek nervozno je koračao gore-dolje ispred logorske vatre koju su podržavala dva Crnca, dok su ostali spavali. Amo-tamo, gore-dolje, šetao je čovjek već satima, a onda se najednom zaustavi, a Crnci pokraj

vatre zgrabe puške i skoče na noge. Sva su trojica stajala napeto osluškujući.

— Netko dolazi — šapne Crnac.

— Da, čujem — odgovori bijeli čovjek.

— Možda je to veliki Bwana, Tarzan — primijeti drugi Crnac.

— Onda će biti najbolje da i druge probudimo — reče bijeli čovjek, i čas kasnije čitava družba bila je na nogama, s puškama, kopljima, lukovima i strelicama, spremna da dočeka onoga koji im se po šumskoj stazi približavao,

Nisu morali dugo čekati. Na rubu čistine pojavi se grupa, a von Harben krikne glasno od radosti i potrči da zagrli svoju malu kćerku.

— Kako da vam se odužim? Kako da vam, vi hrabri momci, zahvalim? — reče von Harben kad mu je Gretchen ispričala kako je spasena.

— Nemojte zahvaljivati nama — reče Dick. — Zahvalite Jad-bal-jau, Zlatnom lavu, jer on je zapravo spasio i Gretchen i nas.

S A D R Ž A J

Izdavač
»EPOHA«
izdavačko, grafičko i knjižarsko poduzeće
Zagreb, Dolac 8.

Za izdavača
LJUBO GRUBOR

Tisak »VJESNIK«
Zagreb, Odranska bb.

Tarzan je pozvao dvojicu dječaka, Dicka i Doca (Dick je bio u srodstvu s Tarzanom) da provedu dva mjeseca na njegovom imanju u Africi. Međutim na putovanju kroz Afriku, vlak je iznenada iskočio s tračnica i dvojica dječaka — kako im je bilo dosadno da čekaju dok se pruga popravi — uputili su se dublje u džunglu i tu su ubrzo zalutali. Bježeći pred Numom upali su u ruke ljudoždera, no poslije izvjesnog vremena uspjelo im je pobjeći. Kad su već povjerovali da su se oslobodili ljudoždera, ovi ih opkole. Tarzan uz pomoć Vazirija ipak uspijeva da ih spasi, ali se oni ponovo izgube i doživljavaju mnogo peripetija, iz kojih ih u posljednjem trenutku spasava Tarzanov Zlatni lav.

